आदर्श गाउँपालिका

Aadarsha Rural Municipality

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

Office of the Rural Municipal Executive

मौवा नगरदह, डोटी

Mauwa Nagardaha, Doti

सुदुरपश्चिम प्रदेश, नेपाल

Sudurpaschim Province, Nepal

गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०७६

Rural Municipality Profile 2076

प्रकाशक (Published By):

आदर्श गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

Office of the Rural Municipal Executive, Aadarsha

मौवा नगरदह, डोटी

Mauwa Nagardaha, Doti

आदर्श गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
मौवा नगरदह, डोटी
सुदुरपश्चिम प्रदेश, नेपाल

शुभकामना

इतिहासमा भएका विभिन्न कालखण्डका आन्दोलन, छलफल तथा वैचारिक बहस पश्चात भएको राज्य पुनर्संरचना अनुसार विकास निर्माणका विभिन्न चरणहरुमा स्थानीय स्तरको स्रोत साधनको संभाव्यता अध्ययन गर्ने, आवश्यकता र स्रोत पहिचान पश्चात सहभागितामूलक तरिकाले योजना छनौट गर्ने, योजना बनाउने, कार्यान्वयन गर्ने, अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण गर्ने, संरक्षण गर्ने सम्पूर्ण जिम्मेवारी राज्य पुनर्संरचनाको संघीय व्यवस्था तथा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले स्थानीय तहलाई प्रदान गरेको छ। नेपालको संविधान २०७२ को धारा २९५ को उपधारा ३ बमोजिम मिति २०७३।११।२७ देखि लागू हुने गरि गठन भएका ६ वटा महानगरपालिका, ११ वटा उप-महानगरपालिका, २७६ वटा नगरपालिका र ४६० वटा गाउँपालिका गरि ७५३ (http://mofaga.gov.np) वटा स्थानीय तहहरु मध्ये यस डोटी जिल्लामा पनि २ वटा नगरपालिका र ७ वटा गाउँपालिका गरि जम्मा ९ वटा स्थानीय तहहरु रहेका छन् । डोटी जिल्लाका ९ स्थानीय तहहरु मध्ये यो आदर्श गाउँपालिका पनि एउटा हो ।

स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ द्वारा प्रदत्त अधिकार क्षेत्र भित्र रहि विकासका अन्य विभिन्न क्रियाकलापहरु जस्तै स्थानीय तहको भौगोलिक, आर्थिक, सामाजिक, वातावरणीय, भौतिक पूर्वाधार विकास लगायत समग्र पक्ष समेटिएको विस्तृत वस्तुगत विवरण तयार गर्नु पर्ने भएको हुँदा यो वस्तुगत विवरण तयार गरिएको हो। संघिय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयको मिति २०७४।०१।२६ गतेको परिपत्र र निर्देशिकामा उल्लेखित खाकाको अधिनमा स्थानीय तहले आफ्नो अनुकुलतामा आवश्यक विवरण थपघट गरि यो प्रोफाइल तयार गरेको छ । यो प्रोफाइ तयारीको प्राविधिक जिम्मेवारी लिएको एशियन रिसर्च एण्ड ट्रेनिङ्ग इन्स्टिच्यूट (आरती) नेपाल प्रा.लि. काठमाडौं सहित अन्य सहयोग गर्नुहुने सवैमा आभार प्रकट गर्दै यो वस्तुगत विवरणले विकासमुलक कार्य गर्दा सवैमा सहजता महसुस गर्ने वातावरणको सृजना गरोस भन्ने शुभकामना व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

धन्यवाद ।

....

टेक बहादुर रोकाय

अध्यक्ष

आदर्श गाउँपालिका

आदर्श गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
मौवा नगरदह, डोटी
सुदुरपश्चिम प्रदेश, नेपाल

नेपालको संविधान २०७२ ले स्थापित गरेका तीन तहका सरकारहरु (संघ, प्रदेश र स्थानीय) मध्ये स्थानीय सरकार प्रत्यक्ष जनतासँग जोडिएको छ। यसको मुख्य काम नै संघिय सरकार, प्रदेश सरकार तथा स्थानीय सरकारले बनाएका योजनाहरु लागू गर्ने र जनतालाई सहज सेवा प्रदान गर्नु रहेको छ । तर विकास निर्माण लगायत सेवा प्रदान गर्ने अन्य कार्यहरु गर्दा त्यस ठाउँको समग्र अवस्थाको वारेमा सत्यतथ्य जानकारी हुनु अति आवश्यक कुरा हो । सामाजिक सुरक्षा भत्ता उपलब्ध गराउनु पूर्व स्थानीय तहमा त्यस प्रकारको सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने व्यक्तिहरु कति जना छन भन्ने कुराको जानकारी यकिन हुनु जरुरी हुन्छ । यसर्थ स्थानीय तहको समग्र विकासका लागि उक्त ठाउँको वारेमा सवै कुराको स्पष्ट जानकारी खुलेको प्रोफाइल हुनु जरुरी रहेको छ ।

यस क्रममा आदर्श गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्र भएका जनसांख्यिक विवरण, भौगोलिक विवरण, आर्थिक विवरण, शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी, सिंचाई, सहकारी, उद्योग, पसल, व्यापार-व्यवसाय लगायतका सर्वपक्षिय विवरणको जानकारी सङ्कलन गरि वस्तुनिष्ठ विवरण समावेश भएको प्रोफाइल तयार गर्ने उद्देश्यले गाउँ कार्यपालिकाको निर्णयमा प्राविधिक सहयोगका लागि परामर्शदाताको रुपमा एशियन रिसर्च एण्ड ट्रेनिङ्ग इन्ष्टिच्यूट (आरती) नेपाल प्रा.लि. काठमाडौंलाई छनौट गरि स्थानीय युवाहरुको सक्रिय सहभागितामा घरधुरी तथा अन्य विवरणको प्राथमिक सर्वेक्षण विधि प्रयोग गरि यो वस्तुगत विवरण तयार गरेको छ । विस्तृतरुपमा प्रोफाइल तयार गर्ने कार्य आफैमा जटिल र समय लाग्ने कार्य भएता पनि यस आदर्श गाउँपालिकाका अध्यक्षज्यू सहित वार्ड अध्यक्षज्यूहरु, अन्य पदाधिकारीज्यूहरु, विभिन्न राजनीतिक दलका पदाधिकारीज्यूहरु, कर्मचारी वर्ग, गणकको रुपमा खटिनु भएका युवा भाइ वहिनीहरु र समग्र आदर्श गाउँपालिकावासीहरुको अथक परिश्रमले यो कार्य यति छोटो अवधिमा सम्पन्न गर्न सम्भव भएको छ । यस अवसरमा यो कार्य सम्पन्न गर्न आ-आफ्नो तर्फबाट योगदान दिनुहुने सवै सरोकारवाला पक्षलाई धन्यवाद् दिदै यो प्रोफाइलले गाउँपालिका विकासमा पुऱ्याउने छ भन्ने विश्वास लिएको छु । कुनै पनि ठाउँको वस्तुस्थिति समयानुसार परिवर्तन हुदै जाने कुरा भएको हुँदा गाउँपालिकाका लागि यो प्रोफाइल आधार दस्तावेज हुने र आगामी दिनमा अरु परिमार्जन गर्न आवश्यक भएमा यहि दस्तावेजले सहयोग गर्ने कुरामा समेत आश्वस्त रहेको छु ।

धन्यबाद् ।

....

कमला देवी ओझा

उपाध्यक्ष

आदर्श गाउँपालिका

आदर्श गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
मौवा नगरदह, डोटी
सुदुरपश्चिम प्रदेश, नेपाल

कृतज्ञता ज्ञापन

यस आदर्श गाउँपालिकाले आफ्नो गाउँपालिका क्षेत्र भित्र पर्ने भौगोलिक सामाजिक, राजनितिक, शैक्षिक, जनसांखिकीय, कृषि लगायतका गाउँपालिकाका स्रोत र सम्भावनाका सवै विवरण समावेश भएको गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण तयार गरी तपाँईहरु सामु प्रस्तुत गर्न सफल भएको छ। वस्तुगत विवरण तयारीका विभिन्न विधिहरु मध्ये प्राथमिक तथ्याङ्क सङ्कलन विधि मार्फत तयार गरिएको यस दस्तावेज भित्र गाउँपालिकाको सर्वपक्षिय जानकारी समावेश गरिएको छ ।

कुनै पनि ठाउँको सर्वाङ्गिण विकासका लागि सर्वप्रथम त्यस ठाउँको समग्र वस्तुस्थिती र स्थानीय स्रोत सहितका सम्भावनाहरु पत्ता लगाउन जरुरी हुन्छ । यसर्थ यो वस्तुगत विवरणले आगामी समयमा यस आदर्श गाउँपालिकाको समग्र विकासका लागि बार्षिक योजना तर्जुमा, रणनैतिक योजना र आवधिक योजना लगायत गुरुयोजना बनाउनमा महत्वपुर्ण सहयोग पुरयाउने छ । यो वस्तुगत विवरण छोटो अवधिमा निर्माण गरिएकोले यसका आफ्नै सिमा अवश्य छन् । वस्तुगत विवरण तयार पार्ने कार्य एउटा निरन्तर प्रकृया भएको र यसमा निरन्तर र समसामयिक परिवर्तन गर्दै जानु पर्ने भएकोले आगामी समयमा यसमा रहेका कमीकमजोरी र त्रुटी हटाई यसलाई नयाँरुपमा परिमार्जन गर्न सदा झै तपाँईहरु सवैको अमूल्य सल्लाह र सुझाव तथा रचनात्मक सहयोग प्राप्त भैरहने छ भन्ने आशा समेत लिएको छु ।

भर्खर मात्र स्थापना भएको गाउँपालिका र हाल सम्म गाउँपालिकाले विभिन्न प्रकारको आवश्यक तथ्याङ्क व्यवस्थापनका कार्यहरुमा कुनै पनि प्रगतिमुलक कार्य गर्न नसकिरहेको अवस्थामा वस्तुगत विवरण तयार गर्न जिम्मा लिएको विज्ञहरुको समूहले यस गाउँपालिकाको जनशक्तिलाई परिचालन गरि आवश्यक पर्ने सवै किसिमका जानकारीहरु सङ्कलन गरि वस्तुनिष्ठ विवरण सहित यो प्रोफाइल तयार गर्न सक्षम भएकोले यस कार्यमा खटिने सवै तहको जनशक्तिलाई विशेष धन्यबाद् दिन चाहन्छु । यो प्रोफाइल तयारी गर्ने कार्यमा सहयोग पुऱ्याउनु हुने गाउँपालिकाका पदाधिकारीज्यूहरु, राजनितिक दलका प्रतिनिधिज्यूहरु र आम आदर्श गाउँपालिकावासीहरुमा सहृदय धन्यबाद व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

....

सुरत बहादुर पारियर

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत,

विषय सूची

परिच्छेद १ परिचय...१

१.१ पृष्ठभूमि...१

१.२ गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण (Rural Municipality Profile) *तयार गर्नुको उद्देश्य*.................................. २

१.३ अध्ययनको महत्व..३

१.४ अध्ययनको औचित्य..३

१.५ अध्ययन विधि.. ४

१.५.१ गाउँपालिकास्तरीय अन्तरक्रियात्मक छलफल कार्यक्रम... ४

१.५.२ जनशक्तिलाई तालिम ४

१.५.३ तथ्याङ्क संकलन.. ५

१.५.४ तथ्याङ्कको सफ्टवेयरमा इन्ट्रि तथा विश्लेषण.. ५

१.५.५ वस्तुगत विवरण लेखन ५

१.५.६ गाउँपालिका वस्तुगत विवरणको गाउँपालिका बैठकमा छलफल ५

१.५.७ गाउँपालिका वस्तुगत विवरणको अन्तिम मस्यौदा तयारी ५

१.६ अध्ययनका सीमाहरु ५

परिच्छेद २ भू-जैविक र प्रशासनिक स्थिती...६

२.१ पृष्ठभूमि.. ६

२.२ डोटी जिल्लाको संक्षिप्त परिचय.. ६

२.३ आदर्श गाउँपालिकाको ऐतिहाँसिक पृष्ठभूमि...८

२.४ आदर्श गाउँपालिकाको नामाकरण... ९

२.५ आदर्श गाउँपालिकाको धरातलीय अवस्थिति र सिमाना... ९

परिच्छेद ३ गाउँपालिकाको जनसाङ्ख्यीक विवरण.. ११

३.१ २०७६ अनुसार गाउँपालिकाको घरधुरी तथा जनसंख्या विवरण...११

३.२ लैङ्गिक प्रतिशत र अनुपातका आधारमा जनसङ्ख्याको विवरण..१२

३.३ उमेर र लिङ्गका आधारमा गाउँपालिकाको जनसंख्या विवरण...१३

३.४ गाउँपालिकावासीको धर्मका आधारमा जनसङ्ख्याको विवरण... १४

३.५ गाउँपालिकावासीको भाषाको आधारमा जनसङ्ख्याको विवरण... १४

३.६ गाउँपालिकामा वसोवास गर्ने समुदायको जातका आधारमा जनसङ्ख्याको विवरण १४

३.७ गाउँपालिकाको जातीगत जनसंख्याको प्रतिशतका आधारमा विवरण......१५

३.८ गाउँपालिकाको आर्थिकरुपले सक्रिय जनसङ्ख्याको विवरण......१५

३.९ गाउँपालिकामा वसोवास गर्ने घरमुलिको लैङ्गिक विवरण......१६

३.१० गाउँपालिकामा वसोवास गर्ने जनसंख्याको वैवाहिक अवस्था अनुसार विश्लेषण......१७

३.११ आ.व. २०७५/०७६ मा गाउँपालिकामा भएको पञ्जिकरणको अवस्था......१८

३.१२ गाउँपालिकामा भएका शान्ति सुरक्षा सम्वन्धीका पहल तथा दर्ता भएका घटना विवरण......२१

३.१३ गाउँपालिकामा मानाइने विभिन्न चाडपर्वको विवरण......२१

परिच्छेद ४ आर्थिक विकास २३

४.१ कृषि तथा जीविकोपार्जनको अवस्था......२३

४.१.१ खाद्यान्न तथा फलफूल उत्पादन २३

४.१.२ खाद्यान्नमा आत्म निर्भरताको अवस्था २६

४.१.३ पारिवारिक मासिक औषत आम्दानीको विवरण २७

४.१.४ पारिवारिक मासिक आम्दानीको विवरण २८

४.१.५ गाउँपालिकाबाट निकासी हुन सक्ने स्रोतको विवरण......२९

४.२ पशुपन्छी पालनको अवस्था......३०

४.२.१ गाउँपालिकामा पालन गरिएका पशुपन्छीको विवरण......३०

४.२.२ गाउँपालिकामा पशुपन्छी तथा बालीनालीमा लाग्ने रोगहरुको विवरण......३१

४.३ उद्योग तथा वाणिज्य सम्वन्धी विवरण......३३

४.३.१ साना तथा मझौला उद्योगहरुको विवरण......३३

४.३.२ गाउँपालिकामा भएका होटेल तथा पसलहरुको विवरण......३४

४.३.३ गाउँपालिकामा भएका एग्रोभेट, पानी घट्ट, मिलको विवरण......४०

४.३.४ गाउँपालिका स्तरिय उद्योग वाणिज्य संघ वा चेम्वर अफ कमर्शको विवरण......४१

४.३.५ गाउँपालिकामा भएका वजार सम्वन्धी विवरण......४१

४.४ गाउँपालिकाको जनशक्ति, रोजगार तथा वैदेशिक रोजगार सम्वन्धी विवरण......४२

४.४.१ गाउँपालिकामा भएको प्राविधिक जनशक्तिको विवरण......४२

४.४.२ वैदेशिक रोजगारीमा जाने व्यक्तिको विवरण......४३

४.५ पर्यटन विकास सम्वन्धी विवरण......४४

४.५.१ गाउँपालिकामा भएका ऐतिहासिक तथा पर्यटकीय स्थलहरुको विवरण ४४

४.५.२ पर्यटन विकास सम्वन्धी अन्य विवरण......४८

४.६ सहकारी तथा बैंक र वित्तीय संस्थाको विवरण......४९

४.६.१ विभिन्न सहकारी संख्याको विवरण ४९

४.६.२ विभिन्न सहकारीहरुको विस्तृत विवरण.......... ४९
४.६.३ गाउँपालिकामा स्थापना भएका बैंकको विवरण.......... ५०
४.६.३ बैंकमा खाता हुने व्यक्तिहरुको विवरण.......... ५१
४.६.७ गाउँपालिकामा जनताको पहुँच भएका बैंकहरुको विवरण.......... ५१
४.६.८ गाउँपालिकामा आर्थिक कारोवारो गर्ने वित्तिय संस्थाहरुको विवरण.......... ५२

परिच्छेद ५ सामाजिक विकास.......... ५३

५.१ शिक्षा.......... ५३
५.१.१ गाउँपालिकामा उच्च शिक्षामा संलग्न जनशक्ति.......... ५३
५.१.२ गाउँपालिका तथा विभिन्न वार्ड अनुसारको साक्षरता दर.......... ५३
५.१.३ बालबिकास केन्द्रहरुको विवरण.......... ५५
५.१.४ आधारभूत तथा माध्यामिक विद्यालयको जानकारी.......... ५७

५.२ स्वास्थ्य.......... ६७
५.२.१ स्वास्थ्य सम्वन्धी जानकारी.......... ६७
५.२.२ गाउँपालिकामा भएको परिवार नियोजन सम्बन्धी विवरण.......... ६७
५.२.३ सुरक्षित मातृ शिशु सेवाको विवरण.......... ६८
५.२.४ खोपको विवरण.......... ६९
५.२.५ पाँच वर्ष मुनिका बालबालिकाहरुले पोषणको स्थिती.......... ७०
५.२.६ गाउँपालिकामा विगत एक वर्षमा देखिएका रोगहरुको विवरण.......... ७२

५.३ खानेपानी तथा सरसफाई.......... ७२
५.३.१ गाउँपालिकामा भएका विभिन्न खानेपानीका आयोजनाहरुको विवरण.......... ७३
५.३.२ पिउने पानीको स्रोतको आधारमा घरपरिवारको विवरण.......... ७४
५.३.३ पिउने पानीको स्रोत रहेको ठाउँको आधारमा घरपरिवारको विवरण.......... ७५
५.३.४ शौचालयको प्रकारका आधारमा घरधुरीको विवरण.......... ७५
५.३.५ घरबाट निस्कने फोहरको विवरण.......... ७६
५.३.७ फोहर व्यवस्थापनको आधारमा घरधुरी विवरण.......... ७६

५.४ लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण.......... ७७
५.४.१ महिलाको नाममा भएको सम्पत्ती विवरण.......... ७७
५.४.२ महिनावारी हुदा वस्ने ठाउँको विवरण.......... ७७

५.५ महिला, बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिकको सामाजिक स्थिती.......... ७८
५.५.१ महिला/घरेलु हिंसाको विवरण.......... ७८
५.५.२ खेल मैदान, पिकनिक, तथा सार्वजनिक पार्क सम्बन्धी विवरण.......... ७८

परिच्छेद ६: पूर्वाधार विकास.......... ७९

६.१ भवन तथा शहरी विकास ७९
६.१.१ घरको स्वामित्वको आधारमा घरधुरीहरुको विरवरण ७९
६.१.२ घरको प्रकारको आधारमा घरधुरीको विवरण ८०
६.१.३ घरको छानाको प्रकारको आधारमा घरधुरीको विवरण ८१
६.१.४ घरको तलाको आधारमा घरधुरी विवरण ८२

६.२ विद्युत तथा साना जलविद्युत (बैकल्पिक उर्जा समेत) ८२
६.२.१ घरमा उज्यालोको लागि प्रयोग हुने उर्जाको विवरण ८२

६.३ सञ्चार तथा यातायात ८३
६.३.१ सञ्चार तथा यातायातका सेवा सुविधाको पहुँच भएको घरपरिवार ८३
६.३.२ यातायात तथा सञ्चार सेवाको पहुँचको आधारमा घरपरिवारको विवरण ८३
६.३.२ उपलब्ध यातायात तथा सञ्चार सेवाको विवरण ८४
६.३.३ गाउँपालिकामा भएका वस पार्कको विवरण ८४
६.३.४ गाउँपालिकामा भएका सार्वजनिक शौचालयको विवरण ८४
६.३.५ गाउँपालिकामा ढल निकासको अवस्था ८४

६.४ सडक तथा पुलको विवरण ८५

परिच्छेद ७ः वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन ९३

७.१ सामुदायिक तथा अन्य वन सम्बन्धी विवरण ९३

७.२ नदी तथा जलाधारको विवरण ९६

७.३ दैवि प्रकोप सम्बन्धी विवरण ९७

७.४ गाउँपालिकामा भएका विभिन्न खानी, खनिज तथा अन्य प्राकृतिक स्रोतको विवरण ९७

परिच्छेद ८ : संस्थागत शुसासन तथा संगठनको विवरण ९९

८.१ सरकारी, गैसस र समुदायमा आधारित संस्था विवरण ९९
८.१.२ राजनितिक दलमा समावेशीताको स्थिति ९९
८.१.३ गाउँपालिकामा क्रियाशिल गैर सरकारी संस्था ९९
८.१.४ समुदायमा आधारित संस्था १०२

८.२ गाउँपालिकाले हाल सम्म पारित गरेका ऐन, नीति नियम तथा नियमावलीहरु १०७

अनुसूची १ गाउँपालिकाको संगठनात्मक चार्ट १०८

अनुसुची २ : गाउँपालिकाका वर्तमान पदाधिकारीहरुको क्रमागत चार्ट १०९

अनुसुची ३ : स्थानीय निर्वाचनमा विजयी पदाधिकारी तथा प्रमुख प्रतिपक्षि दलले प्राप्त गरेको मत ११०

तालिका सूची

तालिका १ : नयाँ संरचना अनुसार डोटी जिल्लाका स्थानीय तहहरुको विवरण.. ७

तालिका २ : नयाँ संरचना अनुसार आदर्श गाउँपालिकाको विभाजन.. ८

तालिका ३: २०७६ अनुसार गाउँपालिको घरधुरी, जनसंख्या र परिवारको औषत आकार.. ११

तालिका ४ : लैङ्गिक प्रतिशत र अनुपातका आधारमा जनसङ्ख्याको विवरण.. १२

तालिका ५: गाउँपालिकाका विभिन्न वार्डहरुको उमेर र लिङ्गका आधारमा जनसंख्या विवरण.. १३

तालिका ६: गाउँपालिकाको जनसंख्याको वार्ड अनुसार जातीगत विवरण.. १४

तालिका ७: गाउँपालिकाको आर्थिकरुपले सक्रिय जनसंख्याको विवरण.. १५

तालिका ८: गाउँपालिकामा महिला-पुरुष घरधुरीको संख्यात्मक विवरण.. १६

तालिका ९: गाउँपालिकामा वसोवास गर्ने जनसंख्याको वैवाहिक अवस्था अनुसार विश्लेषण.. १७

तालिका १० : जन्म दर्ता सम्वन्धी विवरण.. १८

तालिका ११: मृत्यू दर्ता सम्वन्धी विवरण.. १९

तालिका १२: विवाह दर्ता सम्वन्धी विवरण.. १९

तालिका १३: वसाईसराई सम्वन्धी विवरण.. २०

तालिका १४ : गाउँपालिकाबाट उपलब्ध गराइएका सिफारिसहरु.. २०

तालिका १५ : गाउँपालिकाका सुरक्षा निकायमा दर्ता भएका घटना विवरण.. २१

तालिका १६ : गाउँपालिकामा लाग्ने विभिन्न मेला तथा जात्राको विवरण.. २२

तालिका १७: गाउँपालिकामा उत्पादन हुने खाद्यान्न बाली (मेट्रिक टनमा).. २३

तालिका १८: तेलबालीको उत्पादन विवरण (क्वीन्टलमा).. २४

तालिका १९ : गाउँपालिकामा दाल बाली उत्पादनको विवरण (क्वीन्टलमा).. २४

तालिका २०: गाउँपालिकामा हुने तरकारी उत्पादन (क्वीन्टलमा).. २५

तालिका २१: गाउँपालिकामा हुने फलफूलको उत्पादन (क्वीन्टलमा).. २५

तालिका २२: मसलाबालीको उत्पादन विवरण (क्वीन्टलमा).. २६

तालिका २३ : गाउँपालिकाको खाद्यान्नको आत्मनिर्भरताको विवरण.. २६

तालिका २४ : विभिन्न शिर्षकमा वार्षिक भएको औषत आम्दानीको विवरण.. २७

तालिका २५ : मासिक आम्दानीको विवरण.. २८

तालिका २६ : गाउँपालिकाबाट निकासी हुने विभिन्न प्राकृतिक वस्तुको विवरण.. २९

तालिका २७: गाउँपालिकाका विभिन्न वार्डहरुमा पालिएका पशुपन्छीहरुको विवरण.. ३०

तालिका २८ : पशुपन्छी तथा बालीनालीमा लाग्ने विभिन्न प्रकारका रोगहरुको विवरण.. ३१

तालिका २९ : साना तथा मझौला उद्योगहरुको विवरण.. ३३

तालिका ३० : गाउँपालिकामा भएका होटेल तथा पसलहरुको विवरण.. ३४

तालिका ३१: गाउँपालिकामा भएका एग्रोभेट पानी घट्ट तथा मिलको विवरण.. ४०

तालिका ३२ : गाउँपालिकामा भएका वजारहरुको विवरण.. ४१

तालिका ३३: गाउँपालिकामा भएको प्राविधिक जनशक्ति सम्वन्धी विवरण.. ४२

तालिका ३४: गाउँपालिकावाट भारतमा रोजगारीका लागि जाने व्यक्तिहरुको विवरण.. ४३

तालिका ३५ : खाडि मुलुकमा जाने व्यक्तिहरुको विवरण.. ४४
तालिका ३६ : गाउँपालिकामा भएका ऐतिहासिक तथा पर्यटकीय स्थलको विवरण.. ४४
तालिका ३७: गाउँपालिकामा भएका विभिन्न प्रकारका सहकारीहरुको संख्या...४९
तालिका ३८: गाउँपालिकामा भएका सहकारीहरुको विवरण..४९
तालिका ३९ : बैंकमा खाता भए नभएको आधारमा घरपरिवारको विवरण.. ५१
तालिका ४० : गाउँपालिकामा जनताको पहुँचमा भएका वैकहरुको विवरण... ५२
तालिका ४१ : गाउँपालिकाको उच्च शिक्षामा संलग्न जनशक्तिको विवरण.. ५३
तालिका ४२ : गाउँपालिकाका विभिन्न वार्ड तथा समग् गाउँपालिकाको महिला पुरुषको साक्षरता प्रतिशत ५४
तालिका ४३ : बालविकास केन्द्रहरुको विवरण ५५
तालिका ४४ : आधारभूत तथा माध्यामिक विद्यालयको आधारभूत जानकारी...५७
तालिका ४५ : आधारभूत तथा माध्यामिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुको विवरण.....................................६१
तालिका ४६: आधारभूत तथा माध्यामिक विद्यालयमा कार्यरत शिक्षकहरुको विवरण ६४
तालिका ४७: परिवार नियोजन सम्वन्धी विवरण.. ६७
तालिका ४८ : सुरक्षित मातृ शिशु सेवा सम्वन्धी विवरण ६८
तालिका ४९ : गाउँपालिकामा खोप लगाउने व्यक्तिहरुको विवरण... ६९
तालिका ५० : पाँच वर्ष मुनिका बालबालिकाको पोपणको अवस्था..७०
तालिका ५१ : गाउँपालिकामा विगत एक वर्षमा देखिएका रोगहरुको विवरण...७२
तालिका ५२ : गाउँपालिकामा भएका खानेपानीको विवरण... ७३
तालिका ५३ : खानेपानीको स्रोतको आधारमा घरधुरीको विवरण ७४
तालिका ५४: पिउने पानीको स्रोत रहेको स्थानका आधारमा घरधुरीको वर्गिकरण... ७५
तालिका ५५ : शौचालयको प्रकारका आधारमा घरधुरीको विवरण...७५
तालिका ५६ : गाउँपालिकाबाट निस्कने फोहरको विवरण (क्वीन्टलमा)... ७६
तालिका ५७ : फोहर व्यवस्थापन गर्ने तरिकाका आधारमा घरधुरीको विवरण... ७६
तालिका ५८ : महिलाको नाममा रहेको सम्पत्ती विवरण ७७
तालिका ५९ : महिनावारीको समयमा वस्ने स्थानका आधारमा घरधुरीहरुको विवरण ७७
तालिका ६० : गाउँपालिकामा भएका विभिन्न खेलमैदान पार्क आदिको विवरण...७८
तालिका ६१ : स्वामित्वको आधारमा घरधुरीहरुको विवरण ७९
तालिका ६२ : घरको वनावटको आधारमा घरधुरीको विवरण..८०
तालिका ६३ : घरको छानाको प्रकारका आधार घरधुरीको वर्गिकरण.. ८१
तालिका ६४ : घरका तलाको आधारमा घरधुरीहरुको विवरण...८२
तालिका ६५ : उर्जाको रुपमा प्रयोग गर्ने वस्तुका आधारमा घरधुरी विवरण...८२
तालिका ६६ : गाउँपालिकामा भएका सञ्चार तथा यातायातका साधनहरुको विवरण ८३
तालिका ६७ : गाउँपालिकामा दैनिक आउने यातायातका साधन तथा अन्य सञ्चार सम्वन्धी विवरण........................ ८४
तालिका ६८ : गाउँपालिकाका विभिन्न वार्डमा भएका सडक सञ्जालको विवरण..८५
तालिका ६९ : गाउँपालिकामा भएका सवै प्रकारका वन सम्वन्धी विवरण ९३

तालिका ७० : गाउँपालिकामा भएका नदी ताल आदिको विवरण ९६
तालिका ७१: गाउँपालिकामा भएका विभिन्न प्रकारका खानी तथा खनिजको विवरण ९७
तालिका ७२ : गाउँपालिकामा कार्यरत गैह्र सरकारी संघसंस्थाहरुको विवरण ९९
तालिका ७३ : गाउँपालिकामा भएका सामुदियक समूह वा संस्थाहरुको विवरण १०२

परिच्छेद १ परिचय

यस परिच्छेद १ मा गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण तयार गर्नुको मुख्य उद्देश्यहरु, यसले गाउँपालिकाको विकासमा पार्ने प्रभाव र तयारी गर्दा अपनाइएका विधि तथा यसमा समेट्न नसकिएका विषयवस्तुका विषयमा तर्कसंगत तरिकाले विवरण उल्लेख गरिएको छ ।

१.१ पृष्ठभूमि

नेपालमा भएका विभिन्न समयका परिवर्तनहरु मध्ये जनआन्दोलन २०६२/०६३ पश्चात वनेको अन्तरिम संविधान र नेपालको संविधान २०७२ ले विकेन्द्रिकृत प्रणाली अनुसार स्थानीय सरकार सञ्चालन गर्ने बाटो खुल्ला गरिदिए सँगै स्थानीय, प्रादेशिक र संघिय गरि तीनवटै तहका चुनावहरु सम्पन्न भए र लामो समय पदाधिकारी विहिन भएका नेपालका सवै तहले आ-आफना प्रतिनिधिहरु प्राप्त गर्ने मौका मिलेको छ। सरकार गठनका प्रारामि्भक क्रियाकलापहरु पश्चात जनचासोका सवालमा सेवा दिनेगरि कार्य गर्ने क्रममा जनतासँग जोडिएको सवै भन्दा नजिकको सरकारको रुपमा रहेको स्थानीय तहले शुरुका अवस्थामा गर्नु पर्ने सवै भन्दा पहिलो काम भनेको नै दस्तावेजीकरण रहेको छ। स्थानीय तहले तयार गर्नु पर्ने विभिन्न दस्तावेजहरु मध्ये स्थानीय तहको प्रोफाइल अर्थात वस्तुगत विवरण प्रमुख रहेको छ । यस सन्दर्भमा **वस्तुगत विवरण अर्थात प्रोफाइल (Profile) भन्नाले कुनै पनि निश्चित भौगोलिक क्षेत्र भित्र वसोवास गर्ने आम समुदाय, उक्त क्षेत्रको क्षेत्रफल, हावापानी, समुदायसँग सम्वन्धित जनचासोका विषयहरु जस्तै सडक, पुल, वाटोघाटो, सिंचाइ, कृषि, पशुपालन, शिक्षा, सामाजिक परिवेश, साँस्कृति, चाडपर्व, वजार क्षेत्र, वनजङ्गल, आदिका विषयमा स्पष्ट खुलाइएको तथ्यगत विवरण** सहितको दस्तावेजलाई जनाउँछ । यस प्रकारका दस्तावेजका सम्वन्धमा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को परिच्छेद ६ को दफा १ बमोजिम हरेक स्थानीय तहले सम्बन्धित क्षेत्रको वस्तुस्थिति विश्लेषण गर्ने, श्रोत अनुमान गर्ने, आवधिक योजना, बार्षिक, रणनीतिक, विषय क्षेत्रगत मध्यकालिन तथा दिर्घकालिन विकास योजना, नीति, कार्यक्रम बनाई लागु गर्नुपर्ने नीतिगत प्रावधान राखेको हुँदा यस गाउँपालिकाले आफनो प्रथम गाउँपालिका वस्तुगत विवरण २०७६ तयार गरेको छ । यो वस्तुगत विवरण अर्थात प्रोफाइल तयारी गर्दा संघ र पदेश सरकारको नीति, लक्ष्य तथा उद्देश्यसँग तादात्म्यता कायम गर्ने गरि समुदायमा वसोवास गर्ने व्यक्तिको व्यक्तिगत विवरणका साथै विकासका विषयगत क्षेत्रहरुको समेत जानकारी संकलन गरि सोहि अनुसार प्रस्तुत गरिएको छ ।

उपरोक्त कानूनी तथा नीतिगत व्यवस्था र योजनाबद्ध रुपमा गाउँपालिका विकासका प्रयासहरूलाई अगाडि बढाउन गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण अपरिहार्य भए बमोजिम यस गाउँपालिकाले पनि गाउँपालिकाको वस्तुस्थिति विश्लेषण विवरण तयार गरेको छ । गाउँपालिकामा उपलब्ध जनसंख्या, वन क्षेत्र, भौतिक संरचना, समुदायका व्यक्तिहरुले अंगाल्ने पेशा, शिक्षा, योग्यता आदिको विवरण समय र परिस्थिती अनुसार परिर्वतन भइरहने भएता पनि यी तथ्यांकगत विवरण समय समयमा परिमार्जन गरि वस्तुगत विवरण अपडेट गर्न जरुरी हुन्छ तथापी यो वस्तुगत विवरणमा उल्लेख भएका विवरणले आगामी दिनमा गाउँपालिकाले के कसरी तथ्यांक व्यवस्थापन गर्नु पर्दछ भन्ने कुरालाई

समेत मार्ग निर्देशन गर्ने भएकोले यस प्रथम वस्तुगत विवरणले सो कार्यका लागि समेत सहयोगी भूमिका खेल्ने छ । गाउँपालिकाको समग्र विकासका लागि हालको वर्तमान अवस्थाको विषयमा जानकारी संकलन गर्ने र उक्त जानकारीलाई तर्कपूर्ण तरिकाले प्रस्तुत गरिएको यो आदर्श गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण हो ।

१.२ गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण (Rural Municipality Profile) तयार गर्नुको उद्देश्य

नेपालको संविधान २०७२ को धारा २९५ को उपधारा ३ मा व्यवस्था भए अनुरूप मिति २०७३/११/२७ गते भएको निर्णय अनुसार स्थानीय तहका रुपमा गाउँपालिका तथा नगरपालिकाहरू क्रियाशिल भए पश्चात् यो आदर्श गाउँपालिका साविकका गाउँ विकास समितिहरु बाझककानी(१-९), कालीकास्थान(१-४, ७-९), कालीकास्थान (५,६) दहकालीकास्थान (१,२) महादेवस्थान (६-९), महादेवस्थान (१-५) लामिखाल (३,९), लामीखाल(१,२, ४-८), गिरिचौका(१-९), दहकालिकास्थान(३-९) मिलेर वनेको हो। यो गाउँपालिका घोषणा भएपश्चात् समायोजन भएको स्थानहरूको सम्पूर्ण वस्तुस्थिति समावेश हुनेगरि कुनै आधिकारिक दस्तावेज नभएको अवस्थालाई मध्यनजर गर्दै तथा नेपाल सरकार सङ्घीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयको मिति २०७४ बैशाख २६ गतेको परिपत्र अनुसार यस गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण तयार गरि सार्वजनिक गरिनुपर्ने नीतिगत निर्णय भए पश्चात यो वस्तुगत विवरण तयार गरिएको हो । गाउँपालिकाको २०६८ को जनगणना प्रतिवेदनको अध्ययन र २०७६ को प्राथमिक तथ्यांक संकलन विधि प्रयोग गरि यो वस्तुगत विवरण तयार गरिएको छ भने वस्तुगत विवरण तयार गर्नुका मुख्य उद्देश्यहरु यस प्रकार रहेका छन्

- गाउँपालिकावासीहरुको घरधुरी सर्वेक्षणको माध्यमबाट उनिहरुका सामाजिक, शैक्षिक, आर्थिक लगायत विवरणको अध्ययन गरि एकमुष्ट विवरण प्रस्तुत गर्नु,
- गाउँपालिकाको भू-जैविक, भौतिक, आर्थिक, सामाजिक, वातावरण र संस्थागत विकास समेतगरी सवै विषयगत क्षेत्रको वस्तुगत चित्रण तथा विश्लेषण गरी विवरण प्रस्तुत गर्नु,
- गाउँपालिकाको भौतिक, प्राविधिक, मानवीय तथा वित्तीय स्रोतसाधनको स्थिति र उपलब्धताबारे विश्लेषण गर्नु
- विद्यालय, सरकारी तथा गैह्र सरकारी कार्यालय, समुदायमा आधारित संघसंस्थाको विषयमा अध्ययन गरि उनिहरुको हालको अवस्था र उनिहरुले प्रदान गर्ने सेवाका विषयमा विश्लेषण प्रतिवेदन तयार गर्नु ,
- भौगोलिक, सामाजिक, आर्थिक, धार्मिक, प्राकृतिक र मानवीय जीवनका हरेक पक्षहरूका वारेमा जानकारी प्राप्त हुने भएकोले ती वस्तुको समिक्षा गरि सुधार, समायोजन वा परिवर्तन गर्न र नयाँ योजना तर्जुमाका लागि पृष्ठपोषण प्राप्त हुने वातावरण निर्माण गर्नु,
- सरकारी एवं गैरसरकारी सँस्था तथा स्थानीय निकायहरूबीच समन्वय गराई कार्यान्वयनको प्रभावकारिता बढाउँदै विकासको दोहोरोपनलाई कम गर्दै लिने वातावरण निर्माण गर्नु, ,

- सूचनाबाट विभिन्न निकाय तथा व्यक्तिहरूसँग सम्बन्ध बढाउन सहज हुने हुनाले आपसी सहयोगको वातावरण निर्माण गर्नु ।
- गाउँपालिकामा रहेका सम्पूर्ण स्रोत र साधन का साथै राज्यले प्रदान गर्दै आइरहेका विभिन्न सेवा सुविधाको बारेमा स्पष्ट नक्शाङ्कन गर्नु ।

१.३ अध्ययनको महत्व

विगत लामो समय देखि नेपालमा विभिन्न तहका चुनावहरु हुन नसक्दा जनप्रतिनिधि विहिन अवस्था कर्मचारीहरुले मात्र सरकार सञ्चालन गरिरहेको अवस्था थियो जस्को परिणामस्वरुप समुदाय विकासका पहलहरुमा सहि तथ्याङ्कको अभावमा कुनै पनि अपडेट गर्ने कार्यहरु भएनन् । नेपाल सरकार तथा अन्य दातृनिकायहरुले पनि नेपाल सरकारले गरेको जनगणनालाई आधार मानेर त्यसको आधारमा योजना निर्माण गर्ने परिपाटिले नेपालमा लामो समय काम गरेको पाइन्छ । त्यसरी नै विगतमा नेपाल सरकार लगायत सवै संघसंस्था वा अनुसन्धान गर्न चाहने व्यक्ति सवैले कुनै दातृ निकायले अध्ययन गरेका वस्तुगत विवरणमा भर पर्नु पर्थ्यो किनकी आधिकारिक स्रोत प्राप्त गर्न प्राय असम्भव नै थियो । नेपाल सरकारले तयार पार्ने त्यहि हरेक १० वर्षको अन्तरालमा गरिने जनगणना प्रतिवेदनलाई निरन्तर १० वर्ष सम्म सन्दर्भसूचीको रुपमा प्रयोग गर्दै आउने चलन थियो तर अव स्थानीय सरकार सञ्चालनमा आइसकेको परिपेक्षमा यस प्रकारका आवश्यक जानकारीहरु समय समयमा अपडेट गर्दै जानु पर्ने देखिन्छ । विकासमुलक क्रियाकलापको सवै भन्दा आधारभूत र नभइ नहुने कुरा भनेकै त्यस समुदायको जनसाँख्यीक, आर्थिक, भौगोलिक, साँस्कृतिक, सामाजिक तथा अन्य यस्तै प्रकारको जानकारी हो किनकी यसले कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पूर्वको अवस्था के कस्तो रहेको छ भन्ने वारेमा जानकारी उपलब्ध गराउछ भने अर्को तर्फ स्थानीय तहले गर्ने योजना, विकास वेट बाँडफाँडका कुराहरु सोहि तथ्याङ्कमा निर्भर रहने गर्दछन ।

१.४ अध्ययनको औचित्य

नेपालको संविधान २०७२ अनुसार स्थानीय सरकारले स्वतन्त्ररुपमा आफुलाई आवश्यक पर्ने तथ्यांक, योजना र अन्य निर्देशिकाहरु तयार गरी दस्तावेजीकरण गर्न सक्ने प्रावधान राखेको छ । अर्को नेपाल सरकारले देशभरका ७५३ वटै स्थानीय सरकार कार्यान्वयनमा ल्याएको छ । वि.स. २०७३ फागुन २७ गते स्थानीय तहको विवरण राजपत्रमा प्रकाशन गरेसँगै फागुन २९ गतेबाट देशभर स्थानीय तह कार्यान्वयनमा आएका छन् । यस अनुसार विकास कार्यक्रम सञ्चालनका लागि विगतमा हरेक स्थानीय निकायलाई दिइँदै आएको विकासको प्रारम्भिक बजेटलाई आर्थिक वर्ष ०७४/०७५ देखि स्थानीयकरण गदै लैजाने योजना अगाडि सारिएको छ । देशभरमा विकास क्षेत्र, अञ्चल, जिल्ला र गाउँ विकास समितिको अवधारणाबाट विभिन्न गतिविधिहरु अगाडि बढिरहेको हिजोको परिवेशमा एकाएक गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको अवधारणामा आईपुग्दा हाल सञ्चालनमा आएका कुन कुन साविकका गाउँ विकास समितिहरु मिलेर बने, कति टुक्रिए, कति गाभिए र सो को आधारभूत जानकारी के हो भन्ने विषयमा सर्वत्र अन्यौलता छाएको अवस्थामा यसरी गाउँपालिकाले आफनो क्षेत्र भित्रको सम्पूर्ण वस्तुगत विवरणलाई एकैठाउँमा

राख्नका लागि गरिएको यो पहललाई अत्यन्त महत्वपूर्ण पहलको रुपमा मानिएको छ ।यस कार्यले एकातिर गाउँपालिकाका विभिन्न गतिविधिहरु सञ्चालन गर्न सहज हुने छ भने अर्को तर्फ समुदायका आम नागरिकहरुलाई पनि आफनो क्षेत्रमा विकासमुलक कार्यहरुमा वजेट माग गर्न सजिलो हुने छ । अन्य विभिन्न सहयोगी निकायहरुलाई पनि कार्यक्रम तयार गरि लागू गर्न समेत सजह हुने छ ।

१.५ अध्ययन विधि

गाउँपालिकाको प्रोफाइल तयारी गर्ने कार्य आफैमा एउटा प्रक्रियागत कार्य भएको हुँदा यसमा विभिन्न चरणमा कार्य गर्नु पर्ने हुन्छ । विभिन्न चरणमा गरिने अध्ययन विधिलाई तलको चित्रमा प्रष्ट पार्ने प्रयास गरिएको छ

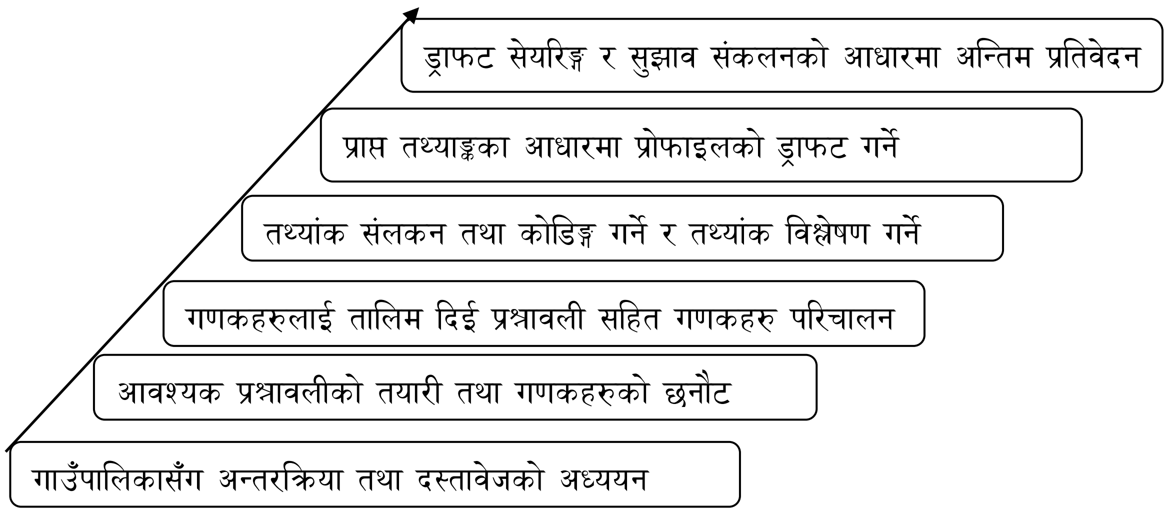

१.५.१ गाउँपालिकास्तरीय अन्तरक्रियात्मक छलफल कार्यक्रम

गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण विश्लेषण गर्नु पुर्व समुदायबाट के कस्ता विवरणहरु संकलन गर्ने र सो कार्यका लागि को कस्लाई जिम्मेवारी दिने भन्ने विषयमा विस्तृतरुपमा छलफल आयोजना गरियो । यस छलफल बैठकमा विशेषगरी विज्ञहरुले तयार गरेका वस्तुगत विवरणको जानकारी संकलन गर्ने फर्म फर्म्याटका विषयमा छलफल गरिएको थियो ।

१.५.२ जनशक्तिलाई तालिम

संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयबाट जारी गाउँ वस्तुस्थिति विवरणको ढाँचामा उल्लेखित विवरण तथा गाउँपालिकाको समग्र विकासको पक्षका लागि आवश्यक पर्ने जानकारी सङ्कलन गर्नका लागि विज्ञहरु मार्फत तयार गरिएको प्रश्नावलीहरुमा आधारित भएर घरधुरी सङ्कलक र वार्ड स्तरिय अन्य जानकारी तथा विद्यालयस्तरिय जानकारी सङ्कलन गर्नका लागि खटाइएका जनशक्तिलाई १ दिने अभ्यासमुलक तालिम सम्पन्न गरिएको थियो ।

१.५.३ तथ्याङ्क संकलन

घरधुरी सर्वेक्षण तथा वार्डमा रहेका विभिन्न सरकारी तथा गैह्र सरकारी कार्यालय जस्तै सहकारी, वन उपभोक्ता समिति, महिला समूह बाल क्लव विद्यालयहरुसँग भेटघाट गरि उनिहरुसँग भएको जानकारी विस्तृत फर्म्याटको आधारमा सङ्कलन गरिएको थियो ।

१.५.४ तथ्याङ्कको सफ्टवेयरमा इन्ट्रि तथा विश्लेषण

गाउँपालिकाका विभिन्न तहबाट सङ्कलन गरिएको जानकारीलाई विज्ञले तयार गरेको सफ्टवेयरमा कोडिङ्ग गरेर इन्ट्रि गरिएको थियो । उक्त इन्ट्रि गरिएको तथ्याङ्कलाई सामाजिक, आर्थिक तथा अन्य विभिन्न क्षेत्रगत तरिकाले विश्लेषण गरिएको थियो ।

१.५.५ वस्तुगत विवरण लेखन

तथ्याङ्क विश्लेषण पश्चात आएको जानकारीलाई विभिन्न परिच्छेद्हरुमा छुट्टाछुट्टै तरिकाले सामूहिकिकरण गरि सोहि अनुसार मिलाएर पुस्तकको रुपमा ड्राफटको रुपमा तयार गरिएको थियो ।

१.५.६ गाउँपालिका वस्तुगत विवरणको गाउँपालिका वैठकमा छलफल

अन्तिम ड्राफ्टको रुपमा तयार गरिएको प्रोफाइललाई गाउँपालिकाको वैठकमा समष्टिगत रुपमा छलफल गरि के कस्तो प्रतिफल आयो भन्ने बारेमा छलफल गरिएको थियो । उक्त छलफलमा गाउँपालिकाका सवै वार्डहरुलाई एक एक प्रति तथा गाउँपालिकालाई २ प्रति हार्डकपि उपलब्ध गराईएको थियो । उपलब्ध गराइएको पुस्तकलाई गाउँपालिका तथा वार्डस्तरमा अध्ययन गरि सल्लाह सुझाव पेश गरिएको थियो ।

१.५.७ गाउँपालिका वस्तुगत विवरणको अन्तिम मस्यौदा तयारी

गाउँपालिकाका विभिन्न तहहरुबाट आएका सल्लाह सुझावको आधारमा प्रोफाइललाई अन्तिम रुप दिइ गाउँपालिकालाई वुझाइएको थियो ।

१.६ अध्ययनका सीमाहरु

घरधुरी सर्वेक्षण तथा समुदायका विभिन्न संरचनाहरुबाट तथ्याङ्क संकलन गरेर ल्याइएको भएता पनि विभिन्न परिस्थितिका कारण प्रोफाइल तयारीका विभिन्न चरणहरु देखि नै केहि सिमाहरुमा बाँधिएर कार्य गर्नु परेको कारण यो दस्तावेजीकरणका क्रममा केहि सिमाहरु रहेका छन :

(क) यो गाउँपालिकाको प्रोफाइल तयार गर्दा सामाजिक, भौगोलिक, साँस्कृतिक तथा धार्मिक पक्षको हरेक कुराको विस्तृतरुपमा विश्लेषण गर्न सकिएको छैन ।

(ख) प्रोफाइलले वर्तमान अवस्थाको विश्लेषण गर्ने भएको हुँदा यसमा कुनै सामाजिक, भौगोलिक पक्षको विश्लेषण गर्दा योजना तथा आगामी क्रियाकलापहरुलाई समेटिएको छैन ।

परिच्छेद २ भू-जैविक र प्रशासनिक स्थिती

यस परिच्छेदमा गाउँपालिका रहेको जिल्ला, गाउँपालिकाको ऐतिहासिक पृष्ठभूमि, गाउँपालिकाको नामाकरण सम्बन्धी विवरण र गाउँपालिकाको भू-धरातलीय यथार्थता सम्बन्धी तथ्यगत कुराहरुलाई उल्लेख गरिएको छ ।

२.१ पृष्ठभूमि

नेपालको संविधान २०७२ को धारा २९५ को उपधारा ३ बमोजिम गठन भई मिति २०७३।११।२७ देखि लागू हुने गरि ४ वटा महानगरपालिका, १३ वटा उपमहानगरपालिका २४८ वटा नगरपालिका, ४७९ वटा गाउँपालिका गरि ७४४ वटा स्थानीय निकाय कायम भएको भएता पनि हाल ६ वटा महानगरपालिका, ११ वटा उपमहानगरपालिका, २७६ वटा नगरपालिका र ४६० वटा गाउँपालिका गरि ७५३ (http://mofaga.gov.np) वटा स्थानीय तहहरु कायम भएका छन् । ती स्थानीय तहहरुमा विभिन्न तहका चुनाव पश्चात आ-आफना पदाधिकारीहरुको छनौट गरि जनताको घरदैलोमा स्थानीय सरकार कायम भएको छ र सोहि अनुसार जनताको आवश्यकता र समस्याको गुनासोलाई सम्बोधन गर्दै विकासमुलक कार्यहरु भइरहेका छन् । एकातिर गाउँपालिकाले सबै समुदायलाई लक्षित गरि समान तरिकाले विकासमुलक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्नु परेको छ भने अर्को तर्फ गाउँपालिकाका विभिन्न समुदायको वस्तुगत जानकारीको अभाव रहेको वर्तमान अवस्थामा विकासमुलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्न कठिनाई रहेको छ । तसर्थ यस परिवेशमा गाउँपालिका रहेको स्थानको भू-जैविक अवस्थाका विषयमा सत्यतथ्य जानकारीको खोजी गर्दै दस्तावेजीकरण गर्दै जानु पहिलो कार्य भएको छ। किनकी भरपर्दो एवम् विश्वसनीय तथ्याङ्क र सूचनाबाट मात्र वस्तुगत र वैज्ञानिक योजना बन्न सक्छन् जसको फलस्वरूप ठोस उपलब्धि हासिल हुनाका साथै स्रोतको प्रभावकारी परिचालन सम्भव हुन्छ । यस गाउँपालिकाको सन्दर्भमा पनि छोटो समय र न्यून स्रोत साधनको व्यस्थापनका बावजुद आवश्यक जानकारी सङ्कलन गरेर, स्थलगत सर्वेक्षणका विभिन्न प्रतिवेदनहरू, छलफल, अन्तरक्रिया र विषयगत कार्यालयहरूबाट प्राप्त विभिन्न जानकारीहरू र विवरण विगतमा तयार पारेका गाउँपालिकाको प्रोफाइल, नेपालको जनगणनाको पछिल्लो प्रतिवेदन २०६८ र हालसालै सङ्कलन गरिएको प्राथमिक तथ्याङ्कको आधारमा रहि तयार गरिएको छ ।

२.२ डोटी जिल्लाको संक्षिप्त परिचय

सुदुरपश्चिम प्रदेशका अन्य सात वटा पहाडि जिल्लाहरु मध्ये डोटी जिल्ला पनि एउटा हो जुन साविकको राज्य संरचना अनुसार सुदुरपश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्रको क्षेत्रीय सदरमुकाम पनि रहेको थियो । यस सुदुरपश्चिम प्रदेशका अन्य जिल्लाहरु जस्तै यो जिल्ला पनि भौगोलिक, सामाजिक र सांस्कृतिक हिसावले बिविधतापूर्ण रहेको छ । यस जिल्लाले देशको कुल भु-भागको १.३७ प्रतिशत अर्थात २०२५ बर्ग किलोमिटर भु—भाग ओगटेको छ । राष्ट्रिय जनगणना २०६८ का अनुसार डोटी जिल्लाको कुल जनसंख्या २११७४६ रहेको छ । यस जिल्लामा विशेष गरी क्षेत्री जाती ५७.७ प्रतिशत, दलित २४.९ प्रतिशत, ब्राह्मण ८ प्रतिशत र बाँकी जातजातीको संख्या ९.४ प्रतिशत रहेको छ । समुन्द्र सतहबाट ६०० मिटर देखि ४००० मिटर सम्मको उचाई भित्र रहेको डोटी जिल्लामा हिमाल पहाड तराई सबै क्षेत्रको वातावरण र परिवेश देख्न पाईन्छ । यस जिल्लाको तापक्रम न्यूनतम् ०.२ डिग्री देखि

अधिकतम् ४४ डिग्री सेल्सियस सम्म रहेको पाईन्छ । मानव विकास सुचांकमा देशको ६० स्थानमा डोटी जिल्ला रहेको छ । यस जिल्लामा ८०.२ प्रतिशत जनता कृषि पेशामा निर्भर रहेका छन् भने दर ५६.४ प्रतिशत रहेको छ। मध्यकालिन नेपालको ईतिहासमा डोटी एक प्रमुख र शक्तिशाली राज्यको रुपमा रहेको थियो । प्राचिन डोटी राज्यको डोटी गौणा, खप्तड क्षेत्र, बड्डिकेदार, शैलेश्वरी भगवतीको मंदिर, सेती नदी, र दिपायल विगतमा सुदुरपश्चिमाञ्चल क्षेत्रको सदरमुकाम लगायतका बिषयले डोटी जिल्लालाई देशबाहिर र देश भित्र चिनाउने गर्दछ ।

संघिय संरचना अनुसार सुदुरपश्चिम प्रदेश अन्तरगत रहेका ९ वटा जिल्लाहरु मध्य डोटी जिल्ला पनि एक हो । यस जिल्लामा २ वटा नगरपालिका र ७ वटा गाउँपालिका गरी जम्मा ९ वटा स्थानिय तहहरु रहेका छन् जुन तलको तालिकामा स्पष्टसँग देखाइएको छ ।

तालिका १ : नयाँ संरचना अनुसार डोटी जिल्लाका स्थानीय तहहरुको विवरण

क्र.सं.	गाउँ/नगरपालिका को नाम	साविकका गाउँ विकास समितिहरु	क्षेत्रफल वर्ग कि.मि.	जनसंख्या (२०६८)	हालको वार्ड संख्या
१	दिपायल सिलगढी नगरपालिका	लडागडा, बगलेग ८,९, कलेना, खातिवाडा गा.वि.स. ४,५,६ र दिपायल सिलगढी नगरपालिका	१६२.६२	३२९४१	९
२	शिखर नगरपालिका	कफल्लेकी, वारपाटा, लाटामाण्डौ, पचनाली मुडेगाउ, मुडभारा, तिजाली, जिजोडामाण्डौ र बनलेग गा.वि.स.हरु	५८५.३७	३१८०१	११
३	आदर्श गाउँपालिका	बाझककानी, कालिकास्थान, दहकालिकास्थान, गिरिचौका, महादेवस्थान र लामिखाल	१२८.४७	२३९४५	७
४	सायल गाउँपालिका	छपाली, तोलेनी, डौड र खातिवाड गाबिसका १,२,३,७,८,९ नं. वडाहरु	१२२.७२	१९५५१	६
५	पुर्वीचौकी गाउँपालिका	खिरसैन, सानागाउ, गैरागाउ, काडामण्डौ, जांगरी, पोखरी र बगलेग गा.वि.स.का १-७ वडाहरु	११७.६६	२२४८३	७
६	के.आई सिंह गाउँपालिका	तिखातर, बासुदेवी, दुर्गामाण्डौ, रानागाउ र भुमिराजमाण्डौ गा.वि.स.	१२७.०१	२०९०३	७
७	बोगटान गाउँपालिका	सिमचौर, केदारअखडा, कानाचौर, सातपरी, धिर्कामाण्डौ, गगुडा र चवाराचौतारा	३००.२२	१७९०२	७
८	बड्डिकेदार गाउँपालिका	बर्छैन, घाङल, मान्नाकापडी र लानाकेदारेश्वर	३३२.५५	१६७२०	५
९	जोरायल गाउँपालिका	घण्टेश्वर, छतिवन, लक्ष्मिनगर, सरस्वतीनगर, गडसेरा र निरौली गा.वि.स.	४१९.०९	२०८२४	६

स्रोतः राष्ट्रिय पुर्नसंरचना आयोग २०७३ को प्रतिवेदन

२.३ आदर्श गाउँपालिकाको ऐतिहाँसिक पृष्ठभूमि

वि.स. २०७२ सालमा नेपालमा नयाँ संविधान जारी भएसँगै देशको राजनैतिक विभाजन फरक तरिकाले हुन पुग्यो जस्को परिणामस्वरुप विगतमा ५ विकास क्षेत्रलाई सात प्रदेशमा विभाजन गरियो भने ७५ जिल्लाई ७७ जिल्लामा विभाजन गरियो । त्यसरी नै विगतमा भएका स्थानीय निकायको रुपमा गाउँ विकास समितिहरु र नगरपालिकाहरु रहेका थिए भने हाल ती गाउँ विकास समितिहरु र नगरपालिकाहरुलाई गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको संरचनामा बाँडफाँड गरियो । यस क्रममा डोटी जिल्लामा पनि विगतका गाउँ विकास समिति तथा नगरपालिकाहरुलाई समावेश गरि स्थानीय तह निर्माण गर्ने क्रममा अन्य ९ वटा स्थानीय तहसँगै यो आदर्श गाउँपालिकाको स्थापना भएको हो । यस गाउँपालिका निर्माण गर्दा समेटिएका साविकका गाउँ विकास समिति तथा वार्डहरुको विवरण यस अनुसार रहेको छ :

तालिका २ : नयाँ संरचना अनुसार आदर्श गाउँपालिकाको विभाजन

हालको वार्ड नं.	समावेश गरिएका साविकका गा.वि.स. र वार्ड नं.हरु	जनसंख्या २०६८	क्षेत्रफल व.कि.मि.
१	बाझककानी(१-९)	४१६२	१७.२
२	कालीकास्थान(१-४,७-९)	४१६५	१८.४३
३	कालीकास्थान (५,६)दहकालीकास्थान (१,२) महादेवस्थान (६-९)	३०४२	२०.५२
४	महादेवस्थान (१-५) लामिखाल (३,९)	३१०७	१३.१७
५	लामीखाल(१,२,४-८)	३६०९	२४.९५
६	गिरिचौका(१-९)	४०४०	२६.६५
७	दहकालिकास्थान(३-९)	१८२०	७.५५
	जम्मा	**२३९४५**	**१२८.४७**

स्रोत : राज्य पुनरसंरचना प्राविधिक सहयोग समिती प्रतिवेदन, २०७३,

माथिको आँकडालाई विश्लेषण गर्दा क्षेत्रफलमा वार्ड नं. ६ सबै भन्दा ठूलो वार्ड रहेको छ भने वार्ड नं. ७ सबै भन्दा सानो रहेको छ ।त्यसरी नै २०६८ को जनगणनाको विश्लेषण गर्दा सबै भन्दा वढि जनसंख्या वार्ड नं. ६ मा नै रहेको छ भने सबै भन्दा कम जनसंख्या वार्ड नं. ७ मा रहेको छ ।

२.४ आदर्श गाउँपालिकाको नामाकरण

नेपालको संविधान २०७२ ले गरेको व्यवस्था अनुसार स्थानीय तहको वर्गिकरण गर्ने क्रममा डोटी जिल्लाका विभिन्न स्थानीय तहहरुको नामाकरणका गर्दा सवै स्थानीय तहका केन्द्र, त्यस क्षेत्रमा विशेष योगदान दिएका व्यक्तित्वहरु, विशेष ठाउँका नाम आदि प्रयोगमा आएको पाइन्छ ता पनि यो गाउँपालिकाको नामाकरणमा त्यस प्रकारको कुनै विशेषता भएका व्यक्ति, ठाउँ वा वस्तु आदिको प्रयोग नभइ नेपाली वर्ण विन्यासको अति उत्तम अर्थ दिने शब्द "आदर्श" लाई प्रयोग गरिएको पाइन्छ । यस शब्दले यस गाउँपालिका क्षेत्रमा विकासात्मक क्रियाकलापहरुको माध्यमबाट सुगम र नमूना गाउँपालिकाको रुपमा स्थापित गर्ने र यहाँ वसोवास गर्ने वासिन्दाहरुको साँस्कृतिक, व्यवहारिक आचरणमा समेत परिवर्तन ल्याइ पर्यटन विकासको माध्यमबाट यो गाउँपालिकालाई एक आदर्श गाउँपालिका वनाउन प्रयत्न गर्ने हेतुले यो गाउँपालिकाको नामाकरण आदर्श गाउँपालिका राखिएको जानकारहरु वताउँछन ।

२.५ आदर्श गाउँपालिकाको धरातलीय अवस्थिति र सिमाना

२९° १७' देखि २९° २५' उत्तर अक्षाशं र ८०° ४५.८' देखि ८०° ५७.८' पूर्वि देशान्तर सम्म फैलिएको यो आदर्श गाउँपालिका समुन्द्री सतह देखि सबैभन्दा होचो उचाई र स्थान ६९९ मिटर (वडा नं. ५, तलारा आसपास) र सबैभन्दा अग्लो स्थान २४९५ मिटर (वडा नं. ६, सवाखोलाको डाँडा) रहेको छ ।

डोटी जिल्लाको सदरमुकाम सिलगढि देखि पश्चिम-दक्षिण क्षेत्रमा पर्ने यो आदर्श गाउँपालिका जिल्ला सदरमुकाम देखि झण्डै ३३ कि.मि.को दुरीमा रहेको छ भने डोटी जिल्लाको प्रमुख व्यापारिक केन्द्र दिपायल देखि झण्डै २३ कि.मि. को दुरीमा रहेको छ। सडक बाटोले भर्खर मात्र जोड्दै गरेको यो गाउँपालिका पहाडि भागमा पर्ने भएको हुँदा धेरै जसो क्षेत्र भिरालो जग्गाले ओगटेको छ भने यो गाउँपालिकालाई पूर्वमा सायल गाउँपालिका, पश्चिममा शिखर नगरपालिका र डडेलधुरा जिल्ला, दक्षिणमा शिखरनगरपालिका र दिपायल सिलगढि नगरपालिका र उत्तरमा बैतडि जिल्लाले घेरेको छ ।

डोटी जिल्लाका ९ वटा स्थानीय तहहरू मध्ये १२८.४७ वर्ग कि.मि. क्षेत्रफल रहेको यो आदर्श गाउँपालिकाका विभिन्न वार्डहरु मध्ये वार्ड नं. १ को क्षेत्रफल १७.२ वर्ग कि.मि., वार्ड नं. २ को १८.४३ वर्ग कि.मि., वार्ड नं. ३ को २०.५२ वर्ग कि.मि., वार्ड नं. ४ को १३.१७ वर्ग कि.मि., वार्ड नं. ५ को २४.९५ वर्ग कि.मि., वार्ड नं. ६ को २६.६५ वर्ग कि.मि. र वार्ड नं. ७ को ७.५५ वर्ग कि.मि. क्षेत्रफल रहेको छ ।

आदर्श गाउँपालिकाको भौगोलिक नक्शा यस प्रकार रहेको छ :

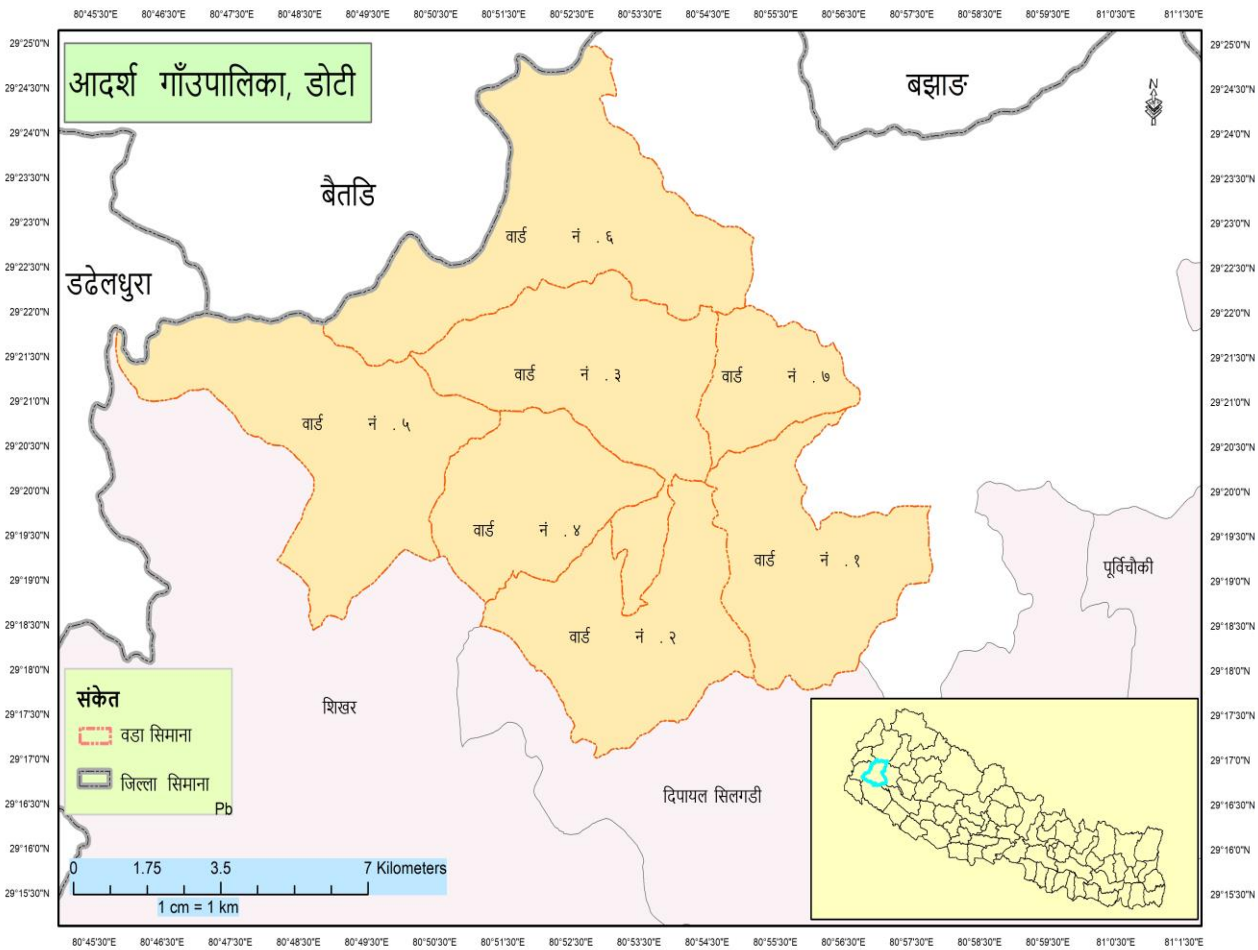

परिच्छेद ३ गाउँपालिकाको जनसाङ्ख्यीक विवरण

यस परिच्छेदमा गाउँपालिकामा बसोवास गर्ने सम्पूर्ण घरधुरी र जनसंख्याको विस्तृत विवरण समावेश गरिएको छ ।

३.१ २०७६ अनुसार गाउँपालिकाको घरधुरी तथा जनसंख्या विवरण

यस गाउँपालिकाको विभिन्न वार्डहरु र गाउँपालिकाको संयुक्त जनसङ्ख्यालाई २०७६ को घरधुरी सर्वेक्षणको आधारमा विश्लेषन गरि यस प्रकार दिइएको छ :

तालिका ३: २०७६ अनुसार गाउँपालिको घरधुरी, जनसंख्या र परिवारको औषत आकार

वार्ड	घरधुरी संख्या	महिला	पुरुष	जम्मा	औषत परिवार आकार
१	९४९	२९५१	२८५५	५८०६	६.१२
२	८४९	२५९१	२५१०	५१०१	६.०१
३	५७९	१८८९	१९९७	३८८६	६.७१
४	७१०	१९९८	२००३	४००१	५.६४
५	८१४	२१६८	२२३६	४४०४	५.४१
६	९०४	२७२८	२७८९	५५१७	६.१
७	४३३	१३८७	१३३६	२७२३	६.२९
जम्मा	**५२३८**	**१५७१२**	**१५७२६**	**३१४३८**	६

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण, २०७६

यस गाउँपालिकामा जम्मा ५२३८ घरधुरी संख्या रहेको छ भने जम्मा जनसंख्या ३१४३८ रहेको छ जसमध्ये महिला जनसंख्या १५७१२ रहेको छ भने पुरुष जनसंख्या १५७२६ रहेको छ । यस गाउँपालिकाका २०७६ को जनसङ्ख्यालाई चार्टमा यस अनुसार देखाइएको छ :

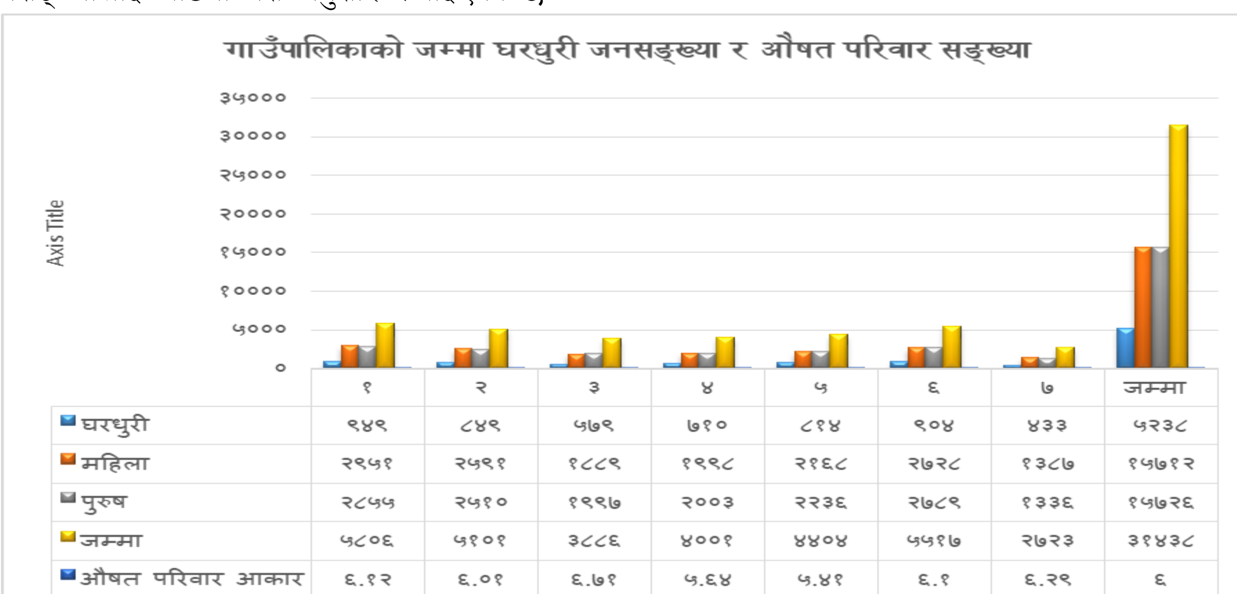

३.२ लैङ्गिक प्रतिशत र अनुपातका आधारमा जनसङ्ख्याको विवरण

यस गाउँपालिकाका विभिन्न वार्डमा वसोवास गर्ने महिला पुरुषको जनसङ्ख्यालाई विश्लेषण गर्दा महिला पुरुषको जनसङ्ख्याको प्रतिशत र अनुपात यस प्रकार रहेको छ :

तालिका ४ : लैङ्गिक प्रतिशत र अनुपातका आधारमा जनसङ्ख्याको विवरण

वार्ड	महिला प्रतिशत	पुरुष प्रतिशत	लैङ्गिक अनुपात
१	५०.८३	४९.१७	९६.७५
२	५०.७९	४९.२१	९६.८७
३	४८.६१	५१.३९	१०५.७
४	४९.९४	५०.०६	१००.३
५	४९.२३	५०.७७	१०३.१
६	४९.४५	५०.५५	१०२.२
७	५०.९४	४९.०६	९६.३२
गापा	**४९.९८**	**५०.०२**	**१००.१**

माथिको तालिकालाई विश्लेषण गर्दा गाउँपालिकामा महिला जनसङ्ख्याको प्रतिशत ४९.९८ र पुरुष जनसङ्ख्याको प्रतिशत ५०.०२ रहेको छ भने लैङ्गिक अनुपात १००.१ रहेको छ । यसलाई चार्टमा यस अनुसार देखाईएको छ :

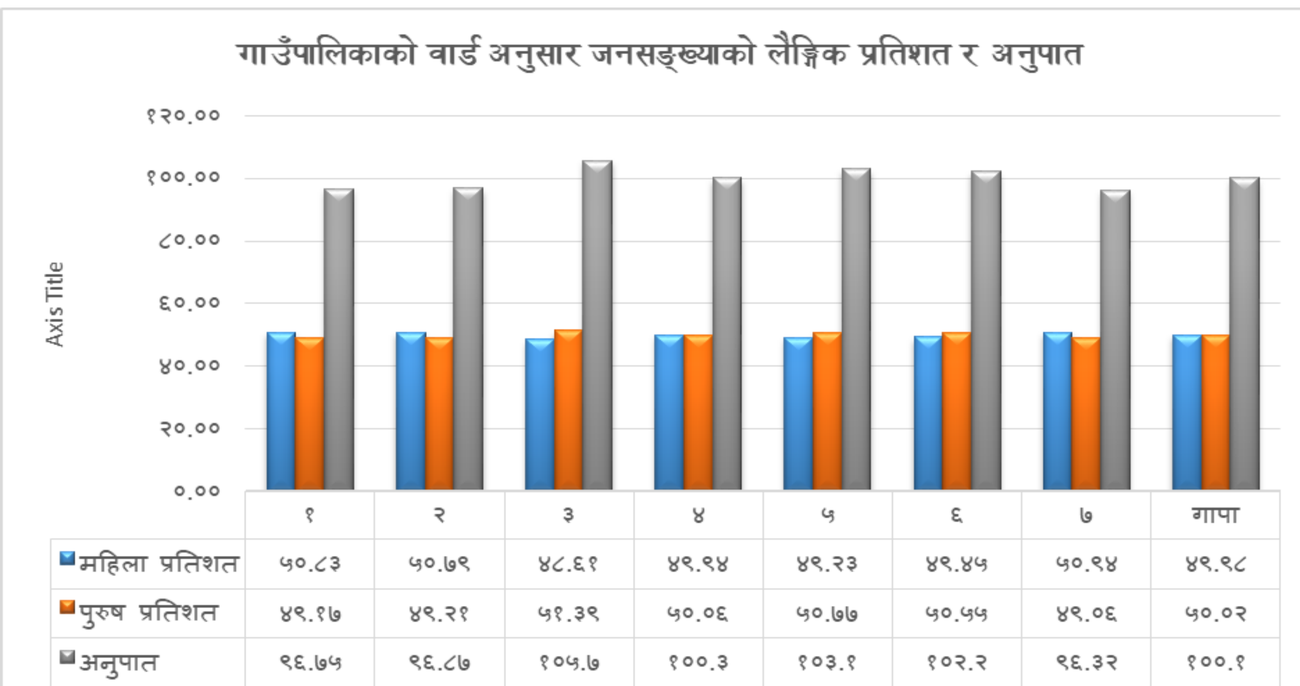

३.३ उमेर र लिङ्गका आधारमा गाउँपालिकाको जनसंख्या विवरण

तालिका ५: गाउँपालिकाका विभिन्न वार्डहरुको उमेर र लिङ्गका आधारमा जनसंख्या विवरण

वार्ड	५ वर्ष मुनि		५–९		१०–१४		१५–१८		१९–२४		२५–४५		४६–५९		६०–६९		७० वर्ष माथि	
	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष
१	३७८	३७२	३१४	३२६	३६७	३७३	२५७	३०३	३१८	३४०	७९५	७८०	२७०	१८७	१६०	१११	९२	६३
२	२८८	३७२	३३१	३२३	३३८	३४२	२१२	२११	२६६	२७७	६७१	६३६	२४२	१८८	१४३	१०४	१००	५७
३	२४५	२९१	२१७	२२७	२४५	२७९	१४५	१८१	२०६	२४७	४९३	४९७	१७१	१४२	११३	८८	५४	४५
४	२२८	२७९	२२९	२५७	२४३	२७७	१८३	१७८	१९७	२२९	५५२	५२४	१९०	१३९	१०३	८७	७३	३३
५	२५५	३०५	२२८	२८४	२८२	३११	१६६	१९६	२४३	२६८	५९४	५९४	२३०	१८४	११७	७४	५३	२०
६	३८४	४५४	३७७	४०७	३१९	३८७	२०८	२१२	२४०	२८६	७३६	६७९	२६३	१९७	१२३	११०	७८	५७
७	२०३	२३७	१७२	१६८	१९२	१६५	१२८	१०४	१२२	१४३	३८६	३४६	१०६	९४	६५	५४	१३	२५
गापा	**१९८१**	**२३१०**	**१८६८**	**१९९२**	**१९८६**	**२१३४**	**१२९९**	**१३८५**	**१५९२**	**१७९०**	**४२२७**	**४०५६**	**१४७२**	**११३१**	**८२४**	**६२८**	**४६३**	**३००**

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०७६

गाउँपालिकाको जनसङ्ख्यालाई उमेर र लिङ्गका आधारमा विश्लेषण गर्दा सवै भन्दा बढि २५-४५ वर्षको उमेर समूह भित्र पर्दछन् भने सवै भन्दा कम ७० वर्ष भन्दा माथिको उमेर समूह भित्र पर्दछन् । हरेक उमेर समूहका महिला पुरुषको जनङ्ख्यालाई जोडेर चार्टमा तलका अनुसार देखाइएको छ :

उमेरका आधारमा गाउँपालिकाका विभिन्न वार्ड र समग्र गाउँपालिकाको जनसंख्या

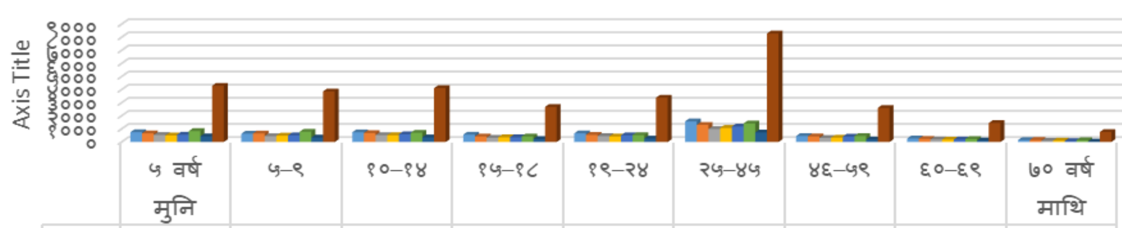

	५ वर्ष मुनि	५–९	१०–१४	१५–१८	१९–२४	२५–४५	४६–५९	६०–६९	७० वर्ष माथि
१	७५०	६४०	७४०	५६०	६५८	१५७५	४५७	२७१	१५५
२	६६०	६५४	६८०	४२३	५४३	१३०७	४३०	२४७	१५७
३	५३६	४४४	५२४	३२६	४५३	९९०	३१३	२०१	९९
४	५०७	४८६	५२०	३६१	४२६	१०७६	३२९	१९०	१०६
५	५६०	५१२	५९३	३६२	५११	११८८	४१४	१९१	७३
६	८३८	७८४	७०६	४२०	५२६	१४१५	४६०	२३३	१३५
७	४४०	३४०	३५७	२३२	२६५	७३२	२००	११९	३८
गापा	४२९१	३८६०	४१२०	२६८४	३३८२	८२८३	२६०३	१४५२	७६३

३.४ गाउँपालिकावासीको धर्मका आधारमा जनसङ्ख्याको विवरण

यस गाउँपालिकामा वसोवास गर्ने सवै १००% जनसंख्याले हिन्दू धर्मलाई नै मान्ने गरेको पाइयो ।

३.५ गाउँपालिकावासीको भाषाको आधारमा जनसङ्ख्याको विवरण

यस गाउँपालिकामा वसोवास गर्ने सवै १००% जनसंख्याले नेपाली भाषा नै बोल्ने गरेको पाइयो । तर गाउँघरमा एक अर्कामा वोलीचालीको भाषाको रुपमा डाटेली भाषालाई पनि प्रयोगमा ल्याउने गरेको पाइयो ।

३.६ गाउँपालिकामा वसोवास गर्ने समुदायको जातका आधारमा जनसङ्ख्याको विवरण

गाउँपालिकाको विभिन्न वार्डमा वसोवास गर्ने जनसङ्ख्यालाई विभिन्न जातजातीका आधारमा विश्लेषण गर्दा यस आदर्श गाउँपालिकामा जातीगत विवरण तलका अनुसार रहेको छ :

तालिका ६: गाउँपालिकाको जनसंख्याको वार्ड अनुसार जातीगत विवरण

वार्ड	क्षेत्री		ब्राह्मण		कामी		दमाई		गिरी		जम्मा		
	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	जम्मा
१	२१११	२०१६	६८	६७	४७६	४७१	२९६	३०१	०	०	२९५१	२८५५	५८०६
२	१४११	१३७२	४८५	४६५	४०८	४०३	२८७	२७०	०	०	२५९१	२५१०	५१०१
३	६३४	७१०	५७४	५५१	५६३	५९४	११५	१३९	३	३	१८८९	१९९७	३८८६
४	१३६७	१३७२	२९६	३०८	२३४	२१३	१०१	११०	०	०	१९९८	२००३	४००१
५	१३६८	१४५६	२८	१४	५९२	५८६	१८०	१८०	०	०	२१६८	२२३६	४४०४
६	१८७०	१९११	१७२	१५८	४२१	४२५	२६५	२९५	०	०	२७२८	२७८९	५५१७
७	६३८	६४३	३५८	३३१	२७०	२३३	१२१	१२९	०	०	१३८७	१३३६	२७२३
जम्मा	**९३९९**	**९४८०**	**१९८१**	**१८९४**	**२९६४**	**२९२५**	**१३६५**	**१४२४**	**३**	**३**	**१५७१२**	**१५७२६**	**३१४३८**

यस गाउँपालिकामा सवै भन्दा बढि क्षेत्री जाती रहेको पाइयो भने सवै भन्दा कम गिरी पुरी भारती जाती रहेको पाइयो । यस अनुसार गाउँपालिकाको जातीगत विवरणलाई चार्टमा तलका अनुसार देखाईएको छ :

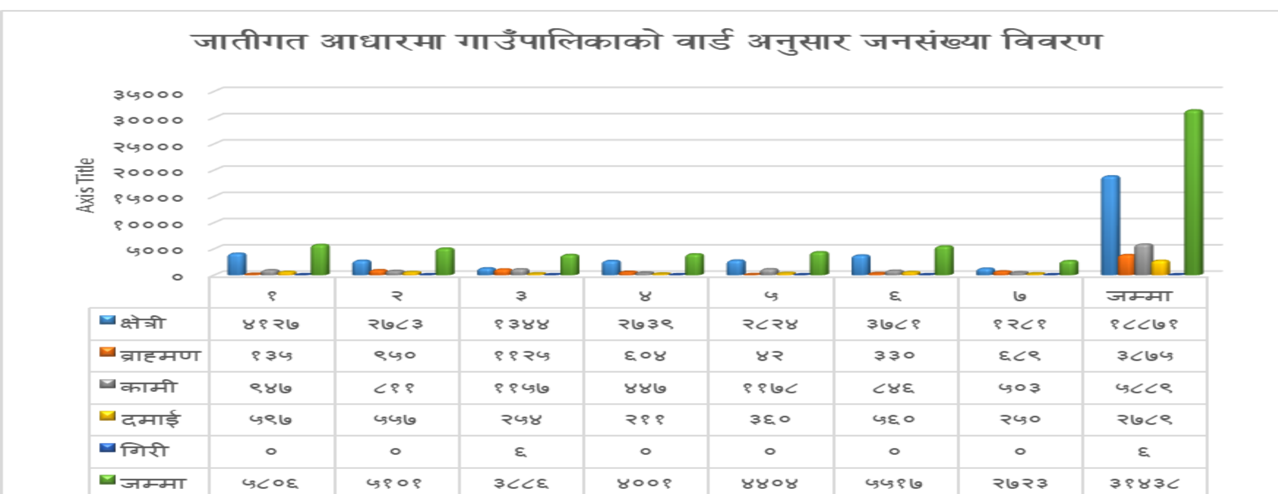

३.७ गाउँपालिकाको जातीगत जनसंख्याको प्रतिशतका आधारमा विवरण

यस गाउँपालिकाको जम्मा जनसंख्याको जातीगत विवरण प्रतिशतका आधारमा यस अनुसार रहेको छ :

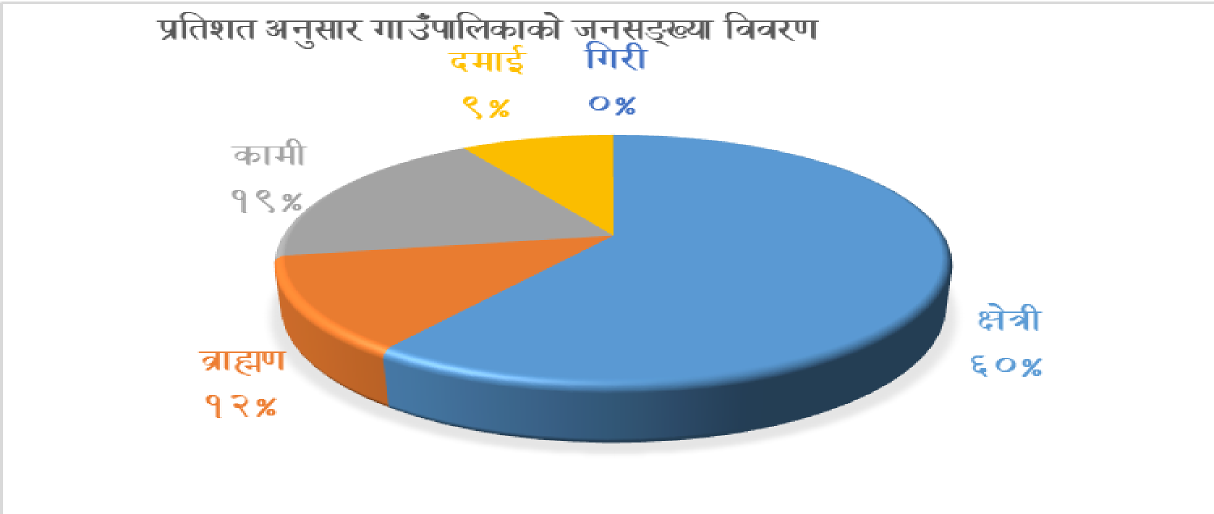

३.८ गाउँपालिकाको आर्थिकरुपले सक्रिय जनसङ्ख्याको विवरण

आर्थिकरुपमा सक्रिय जनसङ्ख्या भन्नाले आर्थिक लाभका कामहरु अर्थात नोकरी वा घरायसी कामकाज गर्न सक्ने उमेरलाई लिइन्छ । यस गाउँपालिकामा आर्थिकरुपमा सक्रिय अर्थात १५-५९ वर्ष उमेर समूहको जनसंख्या तलका अनुसार रहेको छ :

तालिका ७: गाउँपालिकाको आर्थिकरुपले सक्रिय जनसंख्याको विवरण

वार्ड	१५—१८		१९—२४		२५—४५		४६—५९		जम्मा		
	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	जम्मा
१	२५७	३०३	३१८	३४०	७९५	७८०	२७०	१८७	१६४०	१६१०	३२५०
२	२१२	२११	२६६	२७७	६७१	६३६	२४२	१८८	१३९१	१३१२	२७०३
३	१४५	१८१	२०६	२४७	४९३	४९७	१७१	१४२	१०१५	१०६७	२०८२
४	१८३	१७८	१९७	२२९	५५२	५२४	१९०	१३९	११२२	१०७०	२१९२
५	१६६	१९६	२४३	२६८	५९४	५९४	२३०	१८४	१२३३	१२४२	२४७५
६	२०८	२१२	२४०	२८६	७३६	६७९	२६३	१९७	१४४७	१३७४	२८२१
७	१२८	१०४	१२२	१४३	३८६	३४६	१०६	९४	७४२	६८७	१४२९
गापा	**१२८४**	**१३६५**	**१५८४**	**१७६७**	**४१८७**	**४००८**	**१४५४**	**१११३**	**८५९०**	**८३६२**	**१६९५२**

स्रोत : घरधुरी सर्वेक्षण २०७६

माथिको तालिकालाई विश्लेषण गर्दा यस गाउँपालिकामा जम्मा आर्थकरुपमा सक्रिय जनसंख्यामा महिला जनसंख्या ८५९० रहेको छ भने पुरुष जनसंख्या ८३६२ गरि जम्मा १६९५२ रहेको छ ।

यसलाइ चार्टमा तलका अनुसार देखाइएको छ :

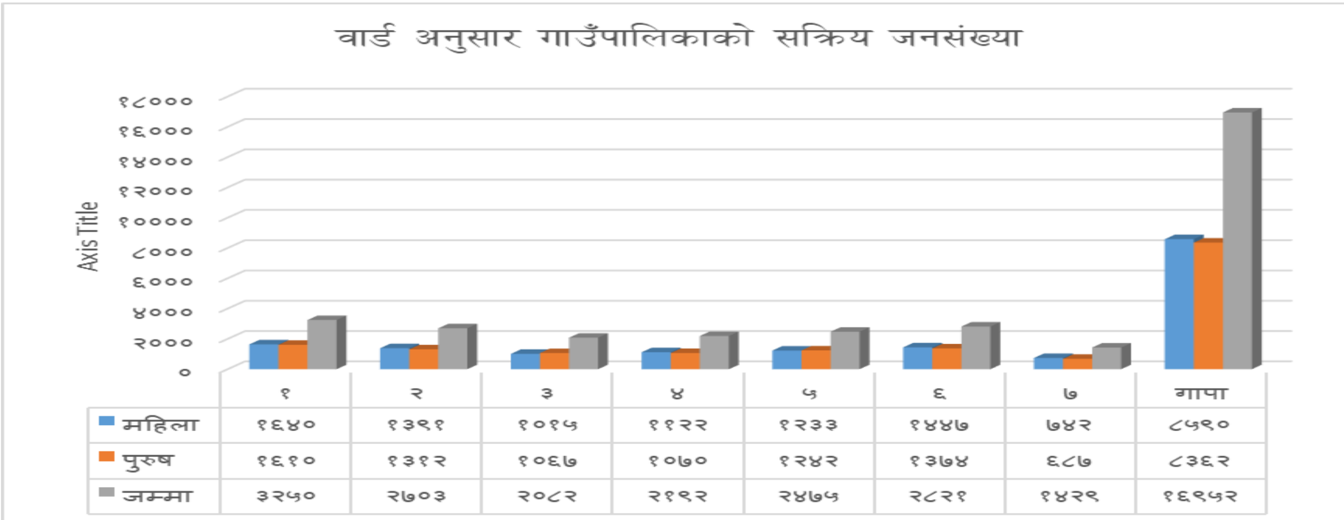

३.९ गाउँपालिकामा वसोवास गर्ने घरमुलिको लैङ्गिक विवरण

तालिका ८: गाउँपालिकामा महिला-पुरुष घरधुरीको संख्यात्मक विवरण

घरमुलीको लैङ्गिक विवरण सहित जानकारी																
वार्ड	१५—१८		१९—२४		२५—४५		४६—५९		६०—६९		७० माथि		जम्मा			
	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	जम्मा
१	०	०	१	१५	४३	३६६	४६	१६५	७१	११२	६२	६८	२२३	७२६	९४९
२	०	०	२	११	४२	३१३	५३	१६७	४६	११०	४८	५७	१९१	६५८	८४९
३	०	१	२	११	३१	२०५	३९	१११	३७	६८	२४	५०	१३३	४४६	५७९
४	१	०	२	१०	३४	२७५	४७	१३२	५०	८४	४५	३०	१७९	५३१	७१०
५	१	१	१८	२१	८५	३४२	४४	१२७	४८	७४	३१	२२	२२७	५८७	८१४
६	०	१	१	२४	७७	४०१	२८	१८३	१६	९९	२६	४८	१४८	७५६	९०४
७	०	०	१	५	२५	१९४	३३	८५	२४	४४	३	१९	८६	३४७	४३३
जम्मा	**२**	**३**	**२७**	**९७**	**३३७**	**२०९६**	**२९०**	**९७०**	**२९२**	**५९१**	**२३९**	**२९४**	**११८७**	**४०५१**	**५२३८**

माथिको तालिकालाई विश्लेषण गर्दा २५ देखि ४५ उमेर समूहका सवै भन्दा बढि घरमुली रहेको देखिन्छ भने १५ देखि १८ वर्ष उमेर समूहमा भने सवै भन्दा थोरै घरमुली रहेको देखिन्छ ।यस तालिका अनुसार गाउँपालिकामा जम्मा महिला घरमुलि ११८७ र पुरुष घरमुली ४०५१ रहेको छ ।

यस गाउँपालिकाको घरमुलिको विवरणलाई चार्टमा तलका अनुसार देखाइएको छ

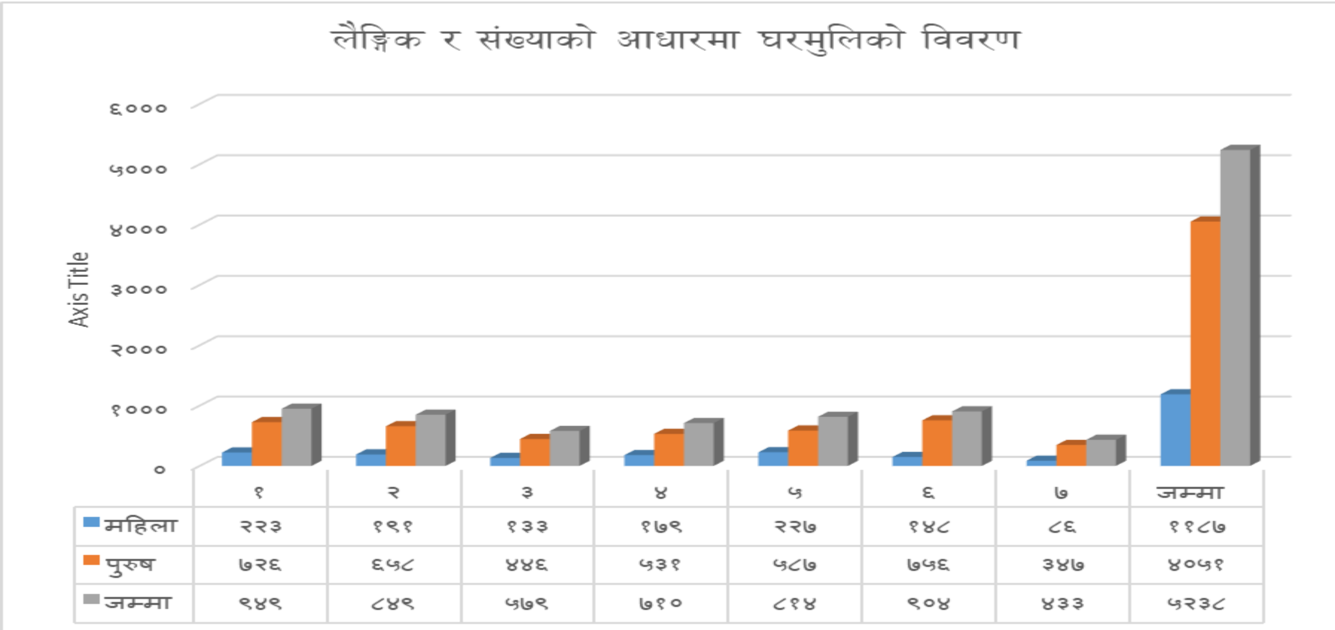

३.१० गाउँपालिकामा वसोवास गर्ने जनसंख्याको वैवाहिक अवस्था अनुसार विश्लेषण

तालिका ९: गाउँपालिकामा वसोवास गर्ने जनसंख्याको वैवाहिक अवस्था अनुसार विश्लेषण

वार्ड नं	अविवाहित		विवाहित		विधवा वा विदुर		सम्वन्ध विच्छेद		जम्मा		
	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	जम्मा
१	१४१३	१५२२	१४२४	१२८९	११३	४२	१	२	२९५१	२८५५	५८०६
२	१२६९	१४१७	१०७२	१०५९	२४८	३४	२	०	२५९१	२५१०	५१०१
३	९०६	११२३	८५८	८५१	१२३	२३	२	०	१८८९	१९९७	३८८६
४	९३२	११५९	८९८	८२५	१६४	१५	४	४	१९९८	२००३	४००१
५	१११४	१२९४	९३०	९०७	१२४	३३	०	२	२१६८	२२३६	४४०४
६	१३४८	१५९२	११८०	११६५	१९६	३२	४	०	२७२८	२७८९	५५१७
७	७५०	७६७	५५९	५५०	७७	१८	१	१	१३८७	१३३६	२७२३
जम्मा	**७७३२**	**८८७४**	**६९२१**	**६६४६**	**१०४५**	**१९७**	**१४**	**९**	**१५७१२**	**१५७२६**	**३१४३८**

माथिको तालिकालाई विश्लेषण गर्दा अविवाहित महिलाको संख्या ७७३२ रहेको देखिन्छ भने अविवाहित पुरुषको जनसंख्या ८८७४ रहेको छ । त्यसरी नै विवाहित महिलाको संख्या ६९२१ रहेको देखिन्छ भने अविवाहित पुरुषको संख्या ६६४६ रहेको छ । त्यसरी नै विधवा महिलाको संख्या १०४५ रहेको छ भने विदुर पुरुषको जनसंख्या १९७

रहेको छ । सम्वन्ध विच्छेद गर्ने महिला १४ जना रहेका छन् भने पुरुषमा ९ जना मात्र रहेका छन् । यसलाई चार्टमा यस अनुसार देखाइएको छ :

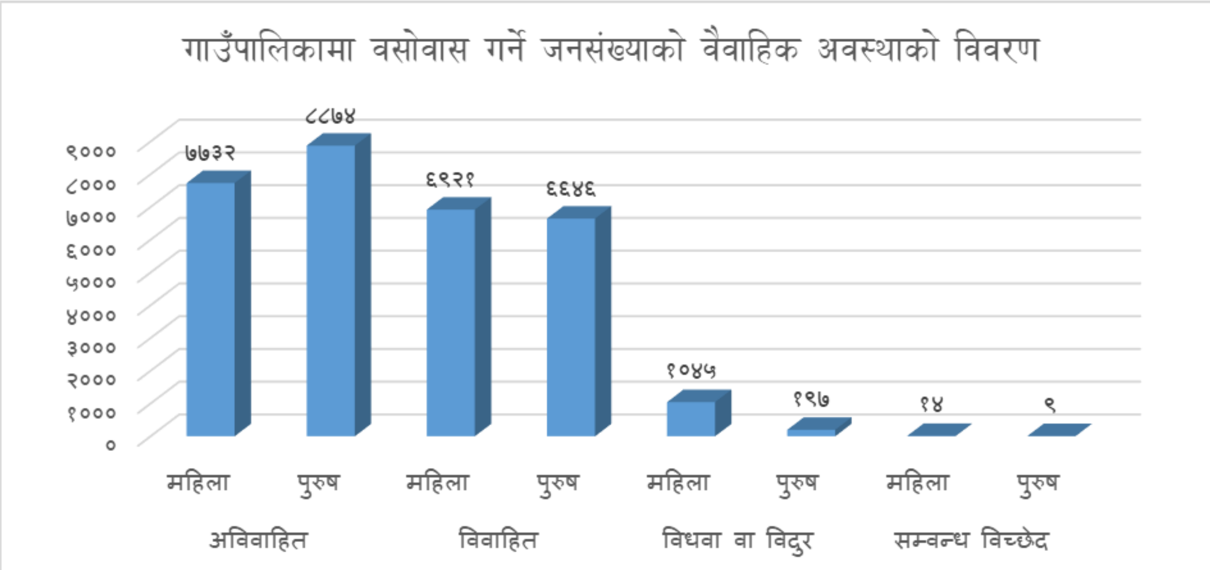

३.११ आ.व. २०७५/०७६ मा गाउँपालिकामा भएको पञ्जिकरणको अवस्था

यस गाउँपालिकामा जन्म दर्ता, मृत्यू दर्ता, विवाह दर्ता, वसाईसराई र सम्वन्ध विच्छेद सम्वन्धी गाउँपालिकाका विभिन्न वार्डहरुमा भएको विवरणका आधारमा तपसिल बमोजिम रहेको छ :

(क) जन्म दर्ता सम्वन्धी विवरण

तालिका १० : जन्म दर्ता सम्वन्धी विवरण

वार्ड नं.	दलित		अन्य		जम्मा		
	बालक	बालिका	बालक	बालिका	बालक	बालिका	जम्मा
१	३३	२४	२५२	२७३	२८५	२९७	**५८२**
२	३१	३४	१०६	८७	१३७	१२१	**२५८**
३	४८	३४	२१६	१७५	२६४	२०९	**४७३**
४	१२	१५	२७६	२५५	२८८	२७०	**५५८**
५	३१	५५	२२३	१७४	२५४	२२९	**४८३**
६	१३	२३	१९३	१६७	२०६	१९०	**३९६**
७	१५	१४	८१	९६	९६	११०	**२०६**
जम्मा	**१८३**	**१९९**	**६३२**	**९७२**	**८१५**	**११७१**	**१९८६**

स्रोत: गाउँपालिकाका वार्डहरुले उपलब्ध गराएको रेकर्ड, २०७६

(ख) मृत्यू दर्ता सम्वन्धी विवरण

तालिका ११: मृत्यू दर्ता सम्वन्धी विवरण

वार्ड नं.	दलित		अन्य		जम्मा		
	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	जम्मा
१	२	४	४	१८	६	२२	**२८**
२	०	२	३	६	३	८	**११**
३	०	२	३	६	३	८	**११**
४	०	०	१	१७	१	१७	**१८**
५	४	९	२	८	६	१७	**२३**
६	१	४	१	९	२	१३	**१५**
७	०	०	३	५	३	५	**८**
जम्मा	**७**	**२१**	**१७**	**६९**	**२४**	**९०**	**११४**

स्रोतः गाउँपालिकाका वार्डहरुले उपलब्ध गराएको रेकर्ड, २०७६

(ग) विवाह दर्ता सम्वन्धी विवरण

तालिका १२: विवाह दर्ता सम्वन्धी विवरण

वार्ड नं.	दलित	अन्य	जम्मा
१	१२	६६	**७८**
२	१२	३०	**४२**
३	१४	२१	**३५**
४	१०	३७	**४७**
५	१२	२४	**३६**
६	६	१९	**२५**
७	५	२१	**२६**
जम्मा	**७१**	**१९७**	**२६८**

स्रोतः गाउँपालिकाका वार्डहरुले उपलब्ध गराएको रेकर्ड, २०७६

(घ) वसाईसराई सम्वन्धी विवरण

तालिका १३: वसाईसराई सम्वन्धी विवरण

वार्ड नं.	जिल्ला भित्रै बसाई सराई गरेका (परिवार संख्या)			जिल्ला बाहिर वसाई सराई गरेका (परिवार संख्या)		
	आएका	गएका	जम्मा	आएका	गएका	जम्मा
१	०	०	०	०	१३	१३
२	०	०	०	१	६	७
३	०	०	०	०	८	८
४	०	०	०	०	१८	१८
५	०	०	०	०	१६	१६
६	०	०	०	०	८	८
७	०	०	०	०	५	५
जम्मा	**०**	**०**	**०**	**१**	**७४**	**७५**

स्रोतः गाउँपालिकाका वार्डहरुले उपलब्ध गराएको रेकर्ड, २०७६

(ङ) गाउँपालिकाका विभिन्न वार्डहरुबाट भएका सिफारिसहरु

तालिका १४ : गाउँपालिकाबाट उपलब्ध गराइएका सिफारिसहरु

वार्ड नं.	नागरिकता	पासपोर्ट	जग्गा पास	नाता प्रमाणित	अन्य सिफारिस
१	२५०	०	३०	६५	३०६
२	१७५	०	५०	५०	२५०
३	२९०	२०	८०	१५०	३००
४	२०५	०	८	१०	३६०
५	२५०	०	१५	१०५	२५०
६	१०८	०	१६	२०	२१४
७	९५	०	६	२३	१९०
जम्मा	**८३३**	**०**	**२०५**	**४२३**	**१८७०**

स्रोतः गाउँपालिकाका वार्डहरुले उपलब्ध गराएको रेकर्ड, २०७६

३.१२ गाउँपालिकामा भएका शान्ति सुरक्षा सम्वन्धीका पहल तथा दर्ता भएका घटना विवरण

यस गाउँपालिकाका विभिन्न वार्डहरुबाट नेपाल सरकारका सम्वन्धित निकायहरुमा मुद्दा मामिला खेपीरहेका घटनाहरुको विवरण यस प्रकार दिइएको छ :

तालिका १५ : गाउँपालिकाका सुरक्षा निकायमा दर्ता भएका घटना विवरण

विवरण	मुद्दा संख्या	विवरण	मुद्दा संख्या	विवरण	मुद्दा संख्या
साँध सिमाना	०	सार्वजनिक अपराध	०	हात हतियार, खर खजाना	१
आपसी झगडा	३	घरेलु हिंसा	०	चोरी, डाँका	०
अंश मुद्दा	१	कुटपिट	०	वैदेशिक रोजगारी	०
अर्कालाई वाधा पार्ने निर्माण	०	बाल श्रम	०	विदेशी मुद्रा	०
फोहरमैला व्यवस्थापन	०	ज्यान मार्ने उद्योग	०	ठगी	०
सार्वजनिक संपत्ति मिच्ने, हानी पुऱ्याउने	०	जीउ मास्ने वेच्ने	०	जाली राहदानी	०
समाजमा शान्ति खल्वल्याउने	०	लागु औषध	०	वन	०
चौपाया छाडा छोड्ने	१	जवरजस्ती करणी	१	विविध	०

३.१३ गाउँपालिकामा मानाइने विभिन्न चाडपर्वको विवरण

यस गाउँपालिकाका मनाइने चाड पर्वको विवरण यस प्रकार दिइएको छ :

देशका अन्य भागमा जस्तै यस आदर्श गाउँपालिकामा पनि विभिन्न जातजाती र धर्ममा विश्वास गर्ने आम समुदायले दशै, तिहार, तीज, कृष्णाष्टमी, शिवरात्री, लगायतका चाड पर्वहरु मनाउने गरिन्छ भने सुदुरपश्चिमका अन्य ठाउँमा जस्तै

यहाँ पनि भुवा, देउडा, आदि मनाइने गरिन्छ । यस गाउँपालिकाका विभिन्न वार्डमा लाग्ने हाटवजार तथा मेला/जात्राहरुको विवरण तलका अनुसार देखाइएको छ :

तालिका १६ : गाउँपालिकामा लाग्ने विभिन्न मेला तथा जात्राको विवरण

वार्ड नं.	जात्रा वा मेलाको नाम	लाग्ने तिथि मिति
१	दुर्गादेवी जाँत	कार्तिक पूर्णिमा
	किम्डे जाँत	कार्तिक जेष्ठ
२	नमादेव र तेडी जात्रा	कार्तिक महिना
	शिवरात्री	फागुन महिना
३	आडदेवी जात्रा	वैशाख र कार्तिक महिना
	कन्या गुफा मेला	कार्तिक महिना
४	निङलासैनी जात्रा	कार्तिक एकादशी
	ओल्के, तेल्यान जात्रा	भाद्र, कार्तिक, र बैशाख
५	पिङपाली जात्रा	भाद्र र कार्तिक महिना
	पालीभुवा जात्रा	मंसिर
६	गिरीचौका जात्रा	कार्तिक
	डाँडाबाघ देवताको पाठा काट्ने मेला	कार्तिक, मंसिर
७	तेडिमाड, छेडीमाड जात्रा	कार्तिक पूर्णिमा
	भुवा	मंसिर

स्रोत : सरोकारवाला सँगको छलफल बैठक, २०७६

परिच्छेद ४ आर्थिक विकास

यस परिच्छेदमा गाउँपालिका भित्र हुने कृषि गतिविधि, उत्पादन, खाद्यान्नको प्रयाप्तता, पशुपालन र त्यसबाट हुने उत्पादन, घरपरिवारको आर्थिक आम्दानी तथा वचत, गाउँपालिकामा भएका साना तथा मझौला उद्योग, होटेल, व्यवसाय, गाउँपालिका भएको दक्ष जनशक्तिको अवस्था, रोजगारीको अवस्था, वैदेशिक रोजगारीमा जाने व्यक्तिको विवरण, पर्यटन विकाससँग सम्वन्धित जानकारी, सहकारी, बैंकिङ्ग क्षेत्र र वित्तिय संस्थासँग सम्वन्धित जानकारी समावेश गरिएको छ ।

४.१ कृषि तथा जीविकोपार्जनको अवस्था

४.१.१ खाद्यान्न तथा फलफूल उत्पादन

यसमा गाउँपालिकामा खाद्यान्न लगायत, तरकारी, फलफूल, मसला बाली, तेलबाली लगायतको वस्तुको उत्पादन कति हुन्छ भन्ने विषयमा विवरण उल्लेख गरिएको छ । यसमा घरधुरीहरुमा सर्वेक्षण गर्दा वार्षिकरुपमा कति उत्पादन हुन्छ भनेर छलफल गरिएको थियो र सोही आधारमा यहाँ विश्लेषण गरिएको छ ।

(क) **खाद्यान्न बाली उत्पादनको विवरण**

यस गाउँपालिकामा जम्मा उत्पादन हुने खाद्यान्न बालीको विवरण यस प्रकार रहेको छ :

तालिका १७: गाउँपालिकामा उत्पादन हुने खाद्यान्न बाली (मेट्रिक टनमा)

वार्ड न	धान	मकै	गहुँ	कोदो	जौ	फापर	चिनो	कागुन
१	३५५३	१६०	२०९१	६१९	१५०	२	१	५
२	२७६२	११५	१२२०	८८३	९५	१	०	१
३	३०८३	१२०	१३०९	८९०	१०१	२	१	१
४	२०२५	९८	१०२०	८०१	९५	१	१	१
५	२३२६	१७७	११९०	७३२	९२	२	०	१
६	३०३४	१५५	२००५	७६०	१४२	३	१	१
७	१८२३	९७	९९०	७४५	७८	२	१	१
गापा	१८६०६	९२२	९८२५	५४३०	७५३	१३	५	११

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण, २०७६

माथिको तालिकालाई हेर्दा यस गाउँपालिकामा जम्मा १८६०६ मे.ट. धान, ९२२ मे.ट. मकै, ९८२५ मे.ट. गहुँ, ५४३० मे.ट. कोदो, ७५३ मे.ट. जौ, १३ मे.ट. फापर, ५ मे.ट. चिनो र ११ मे.ट. कागुन उत्पादन हुने देखिन्छ ।

(ख) तेल बाली उत्पादनको विवरण (क्वीन्टलमा)

तालिका १८: तेलबालीको उत्पादन विवरण (क्वीन्टलमा)

वार्ड न	तोरी	तिल	सूर्यमुखि	चिउरी
१	५	८	१	१
२	२	७	२	१
३	५	९	२	१
४	६	८	२	०
५	५	९	१	०
६	७	९	१	१
७	४	६	१	०
गापा	३४	५६	१०	४

स्रोतः घरधुरी सर्वेक्षण, २०७६

माथिको तालिका अनुसार यस गाउँपालिकामा तोरी ३४ क्वीन्टल, तिल ५६ क्वीन्टल, सूर्यमुखि १० क्वीन्टल, र चिउरी ४ क्वीन्टल उत्पादन भएको देखिन्छ ।

(ग) दाल बाली उत्पादनको विवरण

तालिका १९ : गाउँपालिकामा दाल बाली उत्पादनको विवरण (क्वीन्टलमा)

वार्ड न	मास	मसुरो	गहत	चना	केराउ	सिमि	भटमास	बोडि
१	१७७	६०	५१	१३	१७	३०	१५४	६
२	१०८	३६	४८	७	९	२१	१४५	३
३	१२३	४५	५०	११	१४	२८	१२७	४
४	१०५	३८	३४	१२	९	२३	१२३	७
५	९८	४०	४३	१५	१२	२१	९७	४
६	१६५	७४	२३	३४	१३	२०	१५०	७
७	९०	३२	१७	९	७	१५	९०	३
गापा	८६६	३२५	२६६	१०१	८१	१५८	८८६	३४

स्रोत : घरधुरी सर्वेक्षण, २०७६

माथिको तालिकालाई हेर्दा यस गाउँपालिकामा उत्पादन हुने दालबालीमा मास ८६६ क्वीन्टल, मसुरो ३२५ क्वीन्टल, गहत २६६ क्वीन्टल, चना १०१ क्वीन्टल, केराउ ८१ क्वीन्टल, सिमि १५८ क्वीन्टल, भटमास ८८६ क्वीन्टल, र बोडि ३४ क्वीन्टल रहेको छ ।

(घ) तरकारी उत्पादनको विवरण

तालिका २०: गाउँपालिकामा हुने तरकारी उत्पादन (क्वीन्टलमा)

वार्ड नं.	आलु	बन्दा	काउली	गोलभेडा	काँक्रा	करेला	हरियो साग
१	१७०	३०	१५	२०	३८	८	२०
२	१३२	१२	९	२०	९१	१२	२२
३	९८	८	८	७	८७	९	१८
४	८७	१२	७	११	८५	८	१२
५	१०९	१५	९	१०	७६	५	१४
६	१३५	२५	१५	१८	८२	१०	२०
७	८०	९	७	६	३०	७	१३
गापा	८११	१११	७०	९२	४८९	५९	११९

स्रोतः घरधुरी सर्वेक्षण, २०७६

माथिको तालिकालाई हेर्दा यस गाउँपालिकामा आलु ८११ क्वीन्टल, बन्दा १११ क्वीन्टल, काउली ७० क्वीन्टल, गोलभेडा ९२ क्वीन्टल, काँक्रा ४८९ क्वीन्टल, करेला ५९ क्वीन्टल, र हरियो सागसव्जी ११९ क्वीन्टल उत्पादन हुने देखिन्छ ।

(ङ) फलफूल उत्पादनको विवरण

तालिका २१: गाउँपालिकामा हुने फलफूलको उत्पादन (क्वीन्टलमा)

वार्ड न	आँप	लिचि	सुन्तला	अम्वा	केरा	नास्पत्ति	जुनार	मेवा	कागती	अमिलो	ओखर	आरु	आरुबखडा
१	१००	२	१०	५१	३०	७	२	२१	३	२७	२	२०	५
२	७६	१	१८	४५	२६	१५	१	१३	१६	२४	३	१८	६
३	७८	१	०	०	८	३	०	०	०	२	१	१	१
४	८५	०	५	१०	१५	८	०	६	३	७	२	६	६
५	१३	०	२	३	१४	३	०	५	२	४	१	४	२
६	९५	१	१२	१९	२५	९	१	१२	६	१२	३	१२	५
७	२०	०	६	३	६	४	०	८	६	६	२	२	३
गापा	४६७	५	५३	१३१	१२४	४९	४	६५	३६	८२	१४	६३	२८

स्रोतः घरधुरी सर्वेक्षण, २०७६

(च) मसला बालीको उत्पादन विवरण (क्वीन्टलमा)

यस गाउँपालिकामा हुने मसलाबालीको उत्पादन विवरण यस प्रकार दिइएको छ :

तालिका २२: मसलाबालीको उत्पादन विवरण (क्वीन्टलमा)

वार्ड नं.	अदुवा	वेसार	लसुन	प्याज	खुर्सानी	टिमुर
१	१	११	२६	६४	७०	१
२	१	९	३०	५०	५९	२
३	५	१५	१८	४५	६०	१
४	१	२३	४१	७२	५४	१
५	७	१३	११	३८	३८	१
६	१	१६	३०	६७	४९	१
७	३	९	१०	४०	४३	१
गापा	१९	९६	१६६	३७६	३७३	८

स्रोतः घरधुरी सर्वेक्षण, २०७६

माथिको तालिकालाई हेर्दा यस गाउँपालिकामा हुने मसला बाली उत्पादनमा अदुवा १९ क्वीन्टल, वेसार ९६ क्वीन्टल, लसुन १६६ क्वीन्टल, प्याज ३७६ क्वीन्टल, खुर्सानी ३७३ क्वीन्टल, टिमुर ८ क्वीन्टल रहेको देखिन्छ

४.१.२ खाद्यान्नमा आत्म निर्भरताको अवस्था

यस गाउँपालिकामा वसोवास गर्ने जनसंख्याको आफ्नो खेतीपातीबाट उत्पादित खाद्यान्न लगातको उपभोग्य वस्तुले वर्ष भरिमा खाना पुग्ने घर परिवारको वर्गिकरण यस प्रकार रहेको छ :

तालिका २३ : गाउँपालिकाको खाद्यान्नको आत्मनिर्भरताको विवरण

वार्ड नं.	तीन महिना सम्म	छ महिना सम्म	नौ महिना सम्म	बाह्र महिना सम्म	बढि भएको विक्रि
१	१९०	५४२	१६२	५३	२
२	१७०	६०९	२५	४४	१
३	१५१	३०४	८१	४३	०
४	१९०	३४२	९०	८१	७
५	१२९	४०९	२३८	३६	२
६	१९४	५५८	६६	८५	१
७	१९९	१५०	५१	३३	०
गापा	**१२२३**	**२९१४**	**७१३**	**३७५**	**१३**

स्रोत : घरधुरी सर्वेक्षण, २०७६

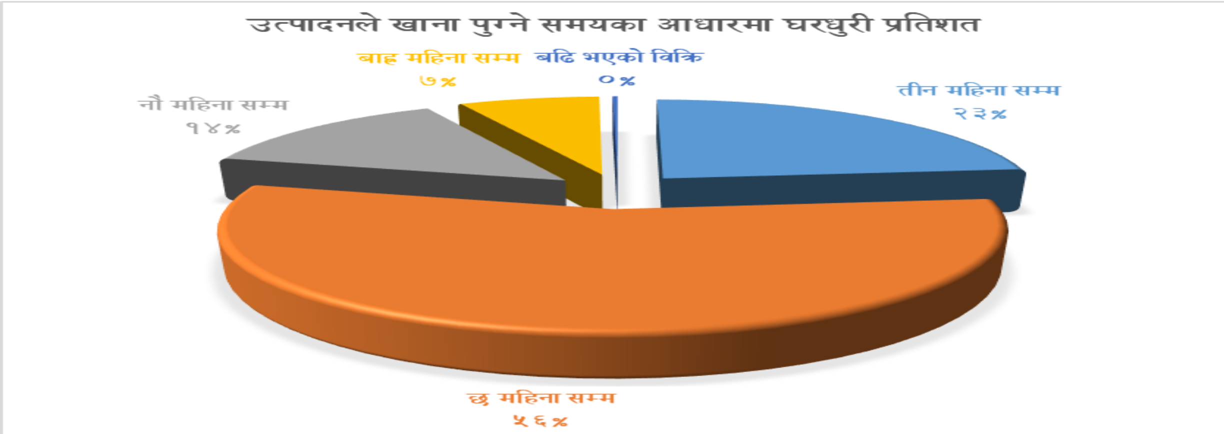

यस चार्ट अनुसार गाउँपालिमा आफ्नै खेतवारीमा भएको उत्पादनले खाना पुग्ने समयका आधारमा विश्लेषण गर्दा ५६% घरधुरीले छ महिना सम्म खाना पुऱ्याउने देखिन्छ भने २३% घरधुरीले तीन महिना सम्म खाना पुऱ्याउने देखिन्छ। त्यसरी नै १४% घरधुरीले नौ महिना सम्म आफ्ने घरको उत्पादनले खाना पुऱ्याउने देखिन्छ । ७% घरधुरीले बाह्र महिना सम्म खाना पुऱ्याउने देखिन्छ भने संख्याको आधारमा १३ घरपरिवारले खाद्यान्न विक्रि समेत गर्ने देखिन्छ ।

४.१.३ पारिवारिक मासिक औषत आम्दानीको विवरण

यस गाउँपालिकामा वसोवास गर्ने आम नागरिकहरुले विभिन्न शिर्षकहरुमा गर्ने आम्दानीको विवरणलाई मुख्य गरि जागिर, कृषि, वैदेशिक रोजगारी, दैनिक ज्यालादारी, व्यापार व्यवसाय र अन्य विवरणमा राखि जानकारी सङ्कलन गरिएको छ । गाउँपालिकाका विभिन्न वार्डहरुबाट जानकारी लिदा प्राय घरधुरीहरुले आफ्नो आम्दानीका विषयमा दिएको विवरणलाई जम्मा घरधुरी संख्याले भाग गरि औषत निकाल्नु पर्ने भएको हुँदा सोहि अनुसार विश्लेषण गरिएको छ । गाउँपालिकाका वार्डमा वसोवास गर्ने घरपरिवारको विभिन्न शिर्षकमा हुने औषत आम्दानी विवरण यस प्रकार रहेको छ :

तालिका २४ : विभिन्न शिर्षकमा वार्षिक भएको औषत आम्दानीको विवरण

वार्ड न	जागिरबाट	कृषिबाट	वैदेशिक रोजगारीबाट	दैनिक ज्यालादारी	व्यापार	अन्य
१	२२१८३	२००७६	१२५२१५	२२००	१८७८०	३७५६
२	२९२२४	२४७७४	१३३४४२	३३१५	१०२६४	२०३०
३	२५३५१	१९५६०	१०१६२७	२५६३	१३३९०	१३८७
४	२१३३०	१५०७४	१५०४८७	५९८७	११४५०	२०८५
५	३२५४३	१३८११	१११५९२	५२९०	१२०७५	१०१८
६	२५४५३	१६७८०	११२४९४	५५६०	११५७०	२८९०
७	२२३४५	१७५६०	१०२३९०	२३४०	१०४५०	१८७८
औषत	**२११०५**	**१९५८२**	**११३१८२**	**५६७३**	**१२५६०**	**२०७८**

स्रोत : घरधुरी सर्वेक्षण, २०७६

४.१.४ पारिवारिक मासिक आम्दानीको विवरण

यस गाउँपालिकामा भएका घरपरिवारको मासिकरुपमा हुने वचत सम्वन्धी विवरण यस प्रकार रहेको छ :

तालिका २५ : मासिक आम्दानीको विवरण

वार्ड नं.	आम्दानी हुदैन	५००० भन्दा कम	१० हजार भन्दा कम	२० हजार भन्दा कम	२० हजार भन्दा माथि
१	१२३	२०१	३०६	२१३	१०६
२	११५	२१४	३१२	१८०	२८
३	९८	१९८	२१२	३०	४१
४	११८	२१७	३१५	३१	२९
५	१२१	२१३	४१०	५०	२०
६	१३३	२४३	४०२	९०	३६
७	९२	८०	२२०	१५	२६
गापा	८००	१३६६	२१७७	६०९	२८६

स्रोतः घरधुरी सर्वेक्षण, २०७६

माथिको तालिकालाई विश्लेषण गर्दा मासिकरुपमा कुनै पनि आम्दानी नहुने घरपरिवार यस गाउँपालिकामा जम्मा ८०० रहेका छन् भने मासिक रु. ५००० भन्दा कम आम्दानी हुने घरपरिवार जम्मा १३६६, मासिक रु. १०,००० सम्म आम्दानी हुने घरपरिवार जम्मा २१७७, मासिक रु. २०,००० सम्म आम्दानी हुने घर परिवार ६०९ र मासिक रु. २०,००० भन्दा बढि आम्दानी हुने घरपरिवार जम्मा २८६ रहेका छन् । यसलाई चार्टमा तलका अनुसार देखाइएको छ :

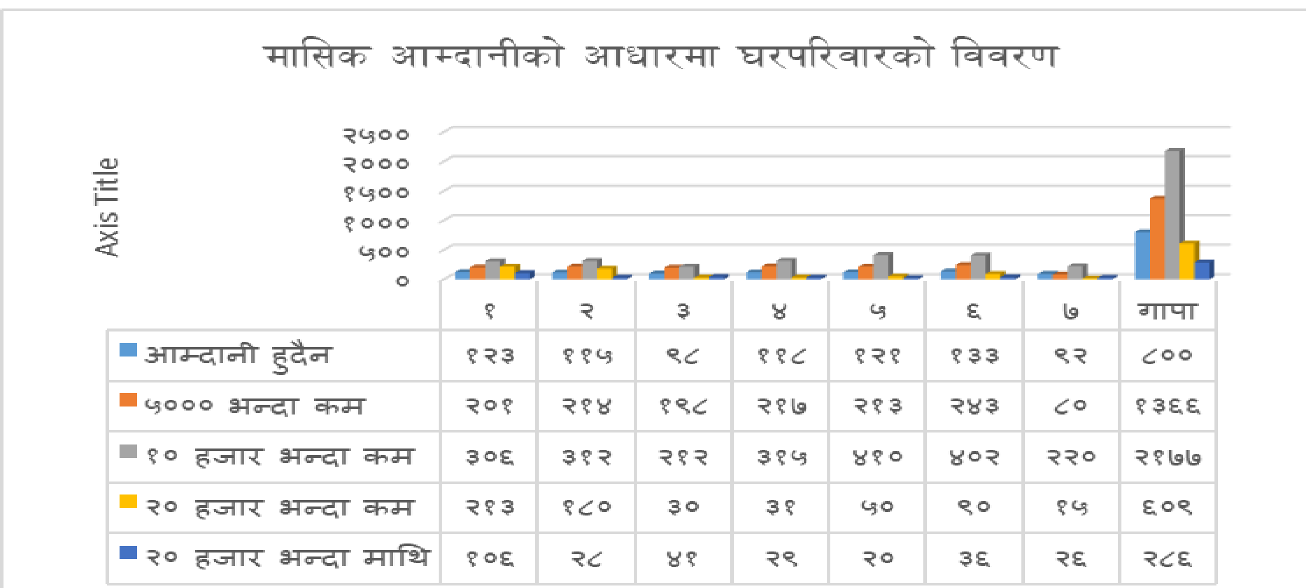

४.१.५ गाउँपालिकाबाट निकासी हुन सक्ने स्रोतको विवरण

यस गाउँपालिकामा भएका विभिन्न निकासीजन्य प्राकृतिक तथा अन्य स्रोतहरुको विवरण यस प्रकार रहेको छ :

तालिका २६ : गाउँपालिकाबाट निकासी हुने विभिन्न प्राकृतिक वस्तुको विवरण

वार्ड नं.	प्राकृतिक स्रोत साधनको नाम		कृषिजन्य वस्तुहरुको नाम				पशुजन्य वस्तुहरुको नाम		उद्योगजन्य सामाग्रीहरु	
	खानी, ढुंगा, गिटी, वालुवा	वन पैदावार	खाद्यान्न वाली	तरकारी	फलफूल	अन्य नगदे वाली	पशुजन्य	पंक्षीजन्य	घरेलु उद्योग	ठूला उद्योग
१	गिटी	रिठा		काउली, प्याज, मुला, खुर्सानी, बन्दा, टमाटर	आँप, केरा, लिच्ची	भटमास, मास गहत	गाई, बाखा, भैसी		फर्निचर	
२			भटमास, मास, अन्य दालबाली			अदुवा, बेसार, खुर्सानी	भैंसी, बाखा, गोरु	कुखुरा		
३	ढुंगा, गिटी , बालुवा	सल्ला			ओखर	भटमास	घिउ			
		रिठा			नास्पति	मास	मासु			
		अमला			आरु	गहत				
४		सल्ला, खोटो	भटमास, मास	मुला	नास्पति		गोरु	कुखुरा		
			गहत	कांक्रा	ओखर		भैसीं			
				टमाटर			बाखा			
५	ढुंगा, गिटी	अमला				भटमास	घिउ			
	बालुवा	रिठा				बेथे				

६	ढुंगा, गिटी	अमला				भटमास	घिउ			
	बालुवा	दाल्चीनी					मासु			
		रिठा								
७		सल्ला					घिउ			
							मासु			

स्रोतः गाउँपालिकाका सरोकारवालासँगको छलफल, २०७६

यस तालिकामा देखाइए अनुसार गाउँपालिकाका विभिन्न वार्डहरुबाट बालुवा, ढुङ्गा, माटो आदि खानीजन्य वस्तुहरुको सहज निर्यात अर्थात व्यवस्थित उत्खनन् तथा वितरण गर्न सकेको खण्डमा यसले आन्तरिक राजश्व वृद्धिमा ठूलो मद्दत गर्ने देखिन्छ भने वन पैदावारमा यहाँ रिठा, दालचिनि, अमला, साल सल्लो जस्ता वस्तुहरु रहेका छन् । वन जङ्गलमा अन्य जडिबुटीजन्य वस्तुहरुको संरक्षण गर्न सकेको खण्डमा यसले पनि गाउँपालिकाको आन्तरिक आय वृद्धिमा टेवा पुऱ्याउने देखिन्छ । त्यसरी नै घरमा उत्पादन हुने वस्तुहरुमा घिउ, मासु, दहि, दूध, तथा पशुहरुमा बाख्रा, भेडा, भैंसी, गाई आदि पनि निस्काशन गर्न सकिन्छ ।

४.२ पशुपन्छी पालनको अवस्था

४.२.१ गाउँपालिकामा पालन गरिएका पशुपन्छीको विवरण

यस गाउँपालिकाका विभिन्न वार्डमा गरिएका पशुपालनका आधारमा स्थानीय तथा उन्नत जातका पशुहरुको विवरण यस प्रकार रहेको छ :

तालिका २७: गाउँपालिकाका विभिन्न वार्डहरुमा पालिएका पशुपन्छीहरुको विवरण

वार्ड न	गाई	गोरु	बाख्रा	भेडा	भैंसी	घोडा	खच्चर	सुँगुर	कुखुरा	हाँस	खरायो
१	८३४	७९०	१४१२	१३	२७१	४	०	०	६५०	२	६
२	८६७	८५०	१३६४	१५	१८०	१	०	५	९००	०	९
३	५४५	६५८	८८६	१८	२०८	४	०	०	८६०	०	८
४	६५७	६७८	८९१	२१	२००	१	०	०	७५५	२	३
५	८७६९	३४०	७८०	२८९	३७३	४	१९०	१	८७९	२	३२
६	८१४	८५४	२२५८	२३	५३६	२४	२३	०	६८९	०	५
७	१०९	२७०	९८०	१२	११५	४	०	०	४५०	०	३
जम्मा	**१२५९५**	**४४४०**	**८५७१**	**३९१**	**१८८३**	**४२**	**२१३**	**६**	**५१८३**	**६**	**६६**

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण, २०७६

४.२.२ गाउँपालिकामा पशुपन्छी तथा बालीनालीमा लाग्ने रोगहरुको विवरण

यस गाउँपालिकामा भएका पशुपन्छी तथा बालीनालीमा लाग्ने विभिन्न प्रकारको रोगहरुको विवरण यस प्रकार रहेको छ :

तालिका २८ : पशुपन्छी तथा बालीनालीमा लाग्ने विभिन्न प्रकारका रोगहरुको विवरण

वार्ड नं.	पशुपन्छी वा वालीनाली	लाग्ने रोगहरु	मौसम	उपचार विधि	सेवा प्राप्त गर्न सकिने ठाउँहरु
१	गाई, भैंसी, गोरु	खोरेत, भ्यागुते, औंठे	गर्मि मौसम	औषधी प्रयोग	पशु सेवा का., भेटेनरी, जडिबुटी
	बाख्रा	छेरुवा, जुम्रा, रुघाखोकी	हिउँद, गर्मी	औषधी प्रयोग	एग्रोभेट, पशु सेवा
	धान	मान (रातो, पहेलो, भुक्के गुवेठान)	वर्षा	प्रयोग भएको छैन	
	गहुँ	सिन्दुरे, कुकुच्चे	चैत बैशाख	प्रयोग भएको छैन	
	कोदो	भुक्के पात	वर्षा	प्रयोग भएको छैन	
	मास	जाले	वर्षा	प्रयोग भएको छैन	
२	धान	खैरा	वर्षा मौसममा	जिंक, सल्फेट, घुम्ते बाली	कृषि शाखा÷एग्रोभेट
	गहुँ	कालो पोके	हिंउद	प्रणाली, फरक जात प्रयोग, बिउ उपचार गर्ने	कृषि शाखा÷एग्रोभेट
	मकै कोदो	खैरा	वर्षा मौसममा	जिंक, सल्फेट, घुम्ते बाली	कृषि शाखा÷एग्रोभेट
	गोरु, भैंसी, गाई, बाख्रा	एफ.एम.डि.	वर्षा मौसममा	भ्याक्सिन	पशु सेवा शाखा÷एग्रोभेट
	बाख्रा	पि.पि.आर.	हिंउद	भ्याक्सिन	पशु सेवा शाखा÷एग्रोभेट
	बाख्रा	जुका	सबै मौसम	एन्टीबायोटिक	पशु सेवा

वार्ड नं.	पशुपन्छी वा वालीनाली	लाग्ने रोगहरु	मौसम	उपचार विधि	सेवा प्राप्त गर्न सकिने ठाउँहरु
					शाखा÷एग्रोभेट
३	गाई, भैंसी, गोरु				
	खोरेत, भ्यागुते, खोर,	हिउँद, वर्षा			
	राम्ररी गरिएको छैन				
	पशु सेवा, एग्रोभेट				
		रगत जलमासी, टुसा लाग्ने, किरा सर्प लाग्ने			
४	बाख्रा	जुका, सिंगान बग्ने, छेर्ने	हिउँद, वर्षा		पशु सेवा, एग्रोभेट
	धान बाली	मान (पाक्ने बेला)	वर्षा	राम्ररी गरिएको छैन	कृषि सेवा, एग्रोभेट
	गहुँ	डढुवा, सिन्दुरे	हिउँद	राम्ररी गरिएको छैन	कृषि सेवा, एग्रोभेट
	कोदो	मान (पाक्ने बेला)	वर्षा	राम्ररी गरिएको छैन	कृषि सेवा, एग्रोभेट
	बाख्रा	छेर्ने, सिगांन बग्ने	वर्षा मौसम	जुकाको औषधी	भेटेनरी, वडा कार्यालय
५	गाईगोरु भैंसी	खोरेत	वर्षा मौसम	औषधी खुवाउने	वडा कार्यालय
	धान	बोट कुहिने	वर्षा मौसम	प्रयोग गरिएको छैन	
	कोदो	कुहिने, मान लाग्ने	वर्षा मौसम	प्रयोग गरिएको छैन	
	गहुँ	सिन्दुरे	हिउँदमा	प्रयोग गरिएको छैन	
	गाई, गोरु, भैंसी	खोरेत, भाइरस	वर्षा, हिंउद	पशु सेवा कार्यालय	पशु सेवा कार्यालय
	बाख्रा	जुका, जुम्रा	वर्षा, हिंउद	पशु सेवा कार्यालय	पशु सेवा कार्यालय

वार्ड नं.	पशुपन्छी वा बालीनाली	लाग्ने रोगहरु	मौसम	उपचार विधि	सेवा प्राप्त गर्न सकिने ठाउँहरु
६	धान	डढुवा, पतेरो, मान	वर्षा, हिँउद	उपचार गरिएको छैन	
	कोदो	मान, किरा	वर्षा, हिँउद	उपचार गरिएको छैन	
	मकै		वर्षा, हिँउद	उपचार गरिएको छैन	
	गहुँ	कालोपोके, सिन्दुरे	हिँउदमा	उपचार गरिएको छैन	
	गाई, भैंसी, गोरु	खोरेत, भ्यागुते, चरचरे	गर्मी, वर्षात	भ्याक्सिन, एन्टीबायटिक	गा.पा. पशु सेवा शाखा कार्यालय
७	बाख्रा	पि.पि.आर., जुका, जुम्रा	गर्मी, वर्षात	भ्याक्सिन	वडा कार्यालय, आवश्यकता अनुसार फिल्ड
	धान	खैरा, गबारो, कुहिने	वर्षात	विषादी	गा.पा., वडा कृषि शाखा
	गहुँ	मान, सिन्दुरे, पहिलो	हिँउद		
	आलु	डढुवा			

स्रोतः गाउँपालिकामा सरोकारवाला छलफल, २०७६

४.३ उद्योग तथा वाणिज्य सम्वन्धी विवरण

४.३.१ साना तथा मझौला उद्योगहरुको विवरण

यस गाउँपालिकाका विभिन्न वार्डमा भएका साना तथा मझौला उद्योगहरुको विवरण यस प्रकार रहेको छ :

तालिका २९ : साना तथा मझौला उद्योगहरुको विवरण

वार्ड नं.	उद्योग	उद्योग दर्ता भएको निकाय	हालको अवस्था (चालु वा बन्द)	उद्योगबाट प्रत्यक्ष रोजगारी संख्या			उत्पादन हुने सामाग्री नाम	उत्पादित सामग्रीको लगभग वार्षिक मूल्य
				महिला	पुरुष	जम्मा		
१	फर्निचर उद्योग	उद्योग वाणिज्य	चालु	१	३	४	टेबुल, कुर्ची, कडी, फल्याक, खटिया	१५००००

२	कुटानी, पिसानी मिल	घरेलु तथा साना उद्योग	चालु	२	४	६	चामल, पिठो, तेल	१००००
३	चाउमिन उद्योग	उद्योग वाणिज्य, घरेलु, पान	चालु		२	२	चाउमिन	१००००००
४	कुटानी, पिसानी, पेलानी मिल	उद्योग वाणिज्य, घरेलु	चालु	१	१	२	चामल, तेल, आटा	६०००००
५								
६								
७								

स्रोतः स्थानीय उद्योगीहरुसँगको छलफल, २०७६

माथिको तालिकालाई हेर्दा वार्ड नं. ५, ६, र ७ मा कुनै पनि प्रकारका साना तथा मझौला उद्योगहरु दर्ता नभएको देखिन्छ ।

४.३.२ गाउँपालिकामा भएका होटेल तथा पसलहरुको विवरण

यस गाउँपालिकाका विभिन्न वार्डहरुमा भएका होटेल, व्यवसाय तथा पसलहरुको विवरण यस प्रकार रहेको छ :

तालिका ३० : गाउँपालिकामा भएका होटेल तथा पसलहरुको विवरण

वार्ड नं.	व्यापार व्यवसायको नाम	दर्ता भएको निकाय	हालको अवस्था	व्यापार हुने मुख्य सेवा	औषत वार्षिक विक्री
१	भैरव किराना तथा फेन्सी	उद्योग वाणिज्य तथा घरेलु	चालु	फेन्सी, किराना	२००००००
	खड्का किराना पसल	छैन	चालु	किराना	५०००००
	इलेक्सा किराना पसल	छैन	चालु	किराना	५०००००

वार्ड नं.	व्यापार व्यवसायको नाम	दर्ता भएको निकाय	हालको अवस्था	व्यापार हुने मुख्य सेवा	औषत वार्षिक विक्री
	दल हेम किराना पसल	उद्योग वाणिज्य÷घरेलु÷पान	चालु	फेन्सी, किराना	३००००००
	प्रकासदिप किराना पसल तथा लज	उद्योग वाणिज्य संघ	चालु	किराना खाना नास्ता	५०००००
२	नमादेव शिवशक्ति किराना पसल	डोटी उद्योग वाणिज्य संघ, घरेलु	चालु	किराना, खुद्रा	१५०००००
	दाजुभाई होटल/ भैरव मासु पसल	उद्योग वाणिज्य संघ, घरेलु	चालु	खाना, मासु	४०००००
	न्यु शिवनगर होटल एण्ड लज	उद्योग वाणिज्य संघ, घरेलु पान	चालु	खाना, नास्ता, किराना	१००००००
	लक्ष्मी डिजिटल एण्ड कस्मेटिक पसल	उद्योग वाणिज्य संघ, घरेलु पान	चालु	फोटो, फोटोकपि, कस्मेटिक	१५०००००
	नमादेव स्वास्थ्य उपचार क्लिनिक	पान, सि.एम.ए संघ	चालु	स्वास्थ्य सेवा	१००००००
	जय काफले किराना पसल तथा होटल	उद्योग वाणिज्य संघ÷घरेलु पान	चालु	किराना, खानानास्ता	१५००००
	जेनिषा खुद्रा पसल	छैन	चालु	खुद्रा व्यापार	१०००००
	दाजुभाई होटल तथा किराना पसल	छैन	चालु	नास्ता खुद्रा	खुलेको ३ महिना मात्रै भयो
	महिमा खुद्रा तथा किराना पसल	उद्योग वाणिज्य संघ÷घरेलु पान	चालु	किराना	३०००००
	प्रविण आयुस कम्प्युटर सेन्टर	उद्योग वाणिज्य संघ÷घरेलु पान	चालु	कम्प्युटर, मोबाइल,	३००००००

वार्ड नं.	व्यापार व्यवसायको नाम	दर्ता भएको निकाय	हालको अवस्था	व्यापार हुने मुख्य सेवा	औषत वार्षिक विक्री
				रेमिट्यान्स	
	तुलछी किराना पसल	उद्योग वाणिज्य संघ÷घरेलु पान	चालु	किराना	१५०००००
	शिवशक्ति नास्ता पसला	उद्योग वाणिज्य संघ÷घरेलु पान	चालु	किराना, नास्ता	३०००००
३	रोकाया खुद्रा/मदिरा पसल	उद्योग वाणिज्य, घरेलु, पान	चालु	मदिरा, नास्ता, मासु	१००००००
	के.एस. किराना पसल	उद्योग वाणिज्य, घरेलु, पान	चालु	किराना	२०००००
	लक्ष्मीनारायण होटल	उद्योग वाणिज्य, घरेलु, पान	चालु	खाना, नास्ता	५०००००
	बिरेन्द्र किराना तथा मदिरा पसल	उद्योग वाणिज्य, घरेलु, पान	चालु	किराना, मदिरा	२००००००
	गौतम किराना पसल	उद्योग वाणिज्य, घरेलु, पान	चालु	किराना, मदिरा	१००००००
	कैलास जनरल स्टोर	उद्योग वाणिज्य, घरेलु, पान	चालु	किराना	१००००००
	तेज दिपेन्द्र सिलाई सेन्टर	उद्योग वाणिज्य, घरेलु, पान	चालु	लुगा सिलाई	१००००००
	रोकाया खुद्रा/मदिरा पसल	उद्योग वाणिज्य, घरेलु, पान	चालु	किराना, मदिरा	५०००००
	न्यु महादेव सुनचाँदी पसल	घरेलु, पान	चालु	गरगहना	५०००००
	अशोक डिजाइनर तथा सिलाई कटाई तालिम सेन्टर	घरेलु, पान	चालु	सिलाई कटाई	५०००००
	समिक्षा इलेक्ट्रोनिक	छैन	चालु	इलेक्ट्रोनिक	६०००००

वार्ड नं.	व्यापार व्यवसायको नाम	दर्ता भएको निकाय	हालको अवस्था	व्यापार हुने मुख्य सेवा	औषत वार्षिक विक्री
	पसल				
	हिमशिखर सुनचाँदी पसल	छैन	चालु	गरगहना	१५००००
	कैलाशदिप किराना पसल	उद्योग वाणिज्य, घरेलु, पान	चालु	किराना, मदिरा	१००००००
	महादेव सप्लार्यस	उद्योग वाणिज्य, घरेलु, पान	चालु	किराना, मदिरा	२५००००
	खोलासेउडी एग्रोभेट	उद्योग वाणिज्य, घरेलु, पान	चालु	एग्रोभेट	३५००००
	महादेव चाउमिन उद्योग	उद्योग वाणिज्य, घरेलु, पान	चालु	चाउमिन	१००००००
	भावना मदिरा तथा किराना पसल	उद्योग वाणिज्य, घरेलु, पान	चालु	किराना, मदिरा	२०००००
४	देहीमाण्डौं जनरल स्टोर	उद्योग वाणिज्य, घरेलु	चालु	किराना	२०००००
	दिपीका नास्ता पसल	घरेलु, पान	चालु	नास्ता, किराना	४०००००
	रमेश किराना पसल	उद्योग वाणिज्य, घरेलु	चालु	नास्ता, किराना	६०००००
	दृष्टि किराना पसल	छैन	चालु	किराना	१०००००
	सनराइज स्टेशनरी स्टोर	उद्योग वाणिज्य, घरेलु	चालु	स्टेशनरी	८०००००
	सेर होटल एण्ड नास्ता पसल	उद्योग वाणिज्य, घरेलु	चालु	नास्ता, मदिरा	६०००००
	गंगा इन्द्रेणी किराना मदिरा पसल	कोष लेखा नियन्त्रकको कार्यालय, उद्योग वाणिज्य, घरेलु	चालु	नास्ता, मदिरा	३०००००

वार्ड नं.	व्यापार व्यवसायको नाम	दर्ता भएको निकाय	हालको अवस्था	व्यापार हुने मुख्य सेवा	औषत वार्षिक विक्री
	भगवती किराना पसल	घरेलु, पान, उद्योग वाणिज्य	चालु	किराना	१९००००
	भट्ट किराना पसल	घरेलु, पान, उद्योग वाणिज्य	चालु	नास्ता, किराना	१८००००
	ओझा श्रृंगार पसल	पान	चालु	श्रृंगार	१०००००
	विष्ट किराना पसल	घरेलु, पान, उद्योग वाणिज्य	चालु	किराना	५०००००
	पुष्पदिप सप्लायर्स	घरेलु, पान, उद्योग वाणिज्य	चालु	किराना	१२०००००
	मञ्जु किराना पसल	घरेलु, पान, उद्योग वाणिज्य	चालु	किराना	८०००००
	नरेश किराना पसल	घरेलु, पान, उद्योग वाणिज्य	चालु	किराना	६०००००
५	असङखी किराना पसल	घरेलु, उद्योग, पान	चालु	किराना	३०००००
	चाँदनी किराना पसल	छैन	चालु	नास्ता, किराना	१०००००
	चन्द्र किराना पसल तथा नास्ता पसल	घरेलु, उद्योग, पान	चालु	नास्ता, किराना	१५००००
	विपीन, विपना किराना पसल	छैन	चालु	नास्ता, किराना	१०००००
	सिजन, सौरभ किराना पसल	छैन	चालु	किराना	१०००००
	रोकाया मदिरा तथा खुद्रा पसल	घरेलु, उद्योग, पान	चालु	मदिरा, नास्ता, किराना	४०००००
	बेताल भाँडाकुडा पसल	घरेलु, उद्योग, पान	चालु	भाँडाकुडा	१०००००
	तेडी होटल एण्ड	घरेलु, उद्योग, पान	चालु	खाना, नास्ता,	४५००००

वार्ड नं.	व्यापार व्यवसायको नाम	दर्ता भएको निकाय	हालको अवस्था	व्यापार हुने मुख्य सेवा	औषत वार्षिक विक्री
	खुद्रा पसल			किराना	
	धनलक्ष्मी ट्रेडर्स एण्ड सप्लायर्स	घरेलु, उद्योग, पान	चालु	किराना	१५०००००
	रोकाया होटल	घरेलु, उद्योग, पान	चालु	खाना, नास्ता	५०००००
	दिपा पोल्ट्री फर्म	जिल्ला भेटनरी	चालु	कुखुरा, मासु	४०००००
	भैरव सुनचाँदी पसल	सुनचाँदी व्यवसायी संघ	चालु	गरगहना	६०००००
	अमित स्टेशनरी	छैन	चालु	स्टेशनरी	१०००००
	भट्टराई किराना पसल	घरेलु, उद्योग, पान	चालु	किराना, नास्ता	४०००००
६	दीपसागर होटल एण्ड किराना	घरेलु, उद्योग, पान	चालु	नास्ता, किराना	१५००००
	बोहरा किराना पसल	छैन	चालु	किराना	५०००००
	पवित्रा किराना पसल	छैन	चालु	किराना	१५००००
	पुष्पान्जली खुद्रा पसल	छैन	चालु	नास्ता, किराना	१५००००
	अभिनय खुद्रा पसल	छैन	चालु	नास्ता, किराना	१०००००
	अधिकारी किराना पसल	छैन	चालु	किराना	१००००००
	तेडी खुद्रा पसल	घरेलु, उद्योग, पान	चालु	नास्ता, किराना	१५००००
	सुप्रिम खुद्रा पसल	घरेलु, उद्योग, पान	चालु	नास्ता, किराना	१५००००
७					

स्रोतः सरोकारवाला निकायसँगको छलफल, २०७६

माथिको तालिकालाई हेर्दा वार्ड नं. ७ मा कुनै पनि होटेल तथा पसलको विवरण रहेको देखिदैन ।

४.३.३ गाउँपालिकामा भएका एग्रोभेट, पानी घट्ट, मिलको विवरण

यस गाउँपालिकाका विभिन्न वार्डहरुमा भएका एग्रोभेट, पानी घट्ट, मिलको विवरण यस प्रकार रहेको छ :

तालिका ३१: गाउँपालिकामा भएका एग्रोभेट पानी घट्ट तथा मिलको विवरण

वार्ड नं.	टोलको नाम	पानी घट्टको विवरण		मिल संख्या			कृषि फर्म, एग्रोभेट, नर्सरी		
		परम्परागत	सुधारिएको	पानी मिल	डिजेल मिल	चिरानी मिल	कृषि फर्म	एग्रोभेट	नर्सरी
१	चौसी			२					
	पाइल			१					
	टांटेगडा			१					
	रवा			१					
	टांटेगडा						१		
	टोटामारा							१	
२	मौवा								
	भारीकोट								
	कोटान्जर								
३	काँडी स्याउले			१					
	ऐली			१					
	काँडी			१					
	झुँडा		१						
	ऐली, आड								२
४	गोरेली			१					
५	लामीखाल			१	१				

वार्ड नं.	टोलको नाम	पानी घट्टको विवरण		मिल संख्या			कृषि फर्म, एग्रोभेट, नर्सरी		
		परम्परागत	सुधारिएको	पानी मिल	डिजेल मिल	चिरानी मिल	कृषि फर्म	एग्रोभेट	नर्सरी
	लामखेत		१						
६	गुयलाना		२				२		
७	दडिमान			१					
	चाँसी			१					

४.३.४ गाउँपालिका स्तरिय उद्योग वाणिज्य संघ वा चेम्वर अफ कमर्शको विवरण

यस गाउँपालिकामा हाल सम्म गाउँपालिका स्तरिय उद्योग वाणिज्य संघ वा चेम्वर अफ कमर्शको स्थापना भएको छैन ।

४.३.५ गाउँपालिकामा भएका वजार सम्वन्धी विवरण

यस गाउँपालिकामा भएका साना ठुला वजार सम्वन्धी विवरण यस प्रकार रहेको छ :

तालिका ३२ : गाउँपालिकामा भएका वजारहरुको विवरण

वार्ड नं.	वस्तीहरु	वजार	वस्ती-वजार दुरी
१	पायल, डुम्राकोट, सालगाउँ, नाडेबेल, सिर्मल गाउँ	टाँटिगडो	५०० मि.
	मनेकोट, सिराकाला, टाक, बाहुनटाका	स्याउले	५०० मि.
२	मौवा, नगरदह	नगरदह	५०० मि.
	बाहुनकाँडा, भारिकोट, साउदकाँडा	भुड	१ कि.मि.
	दुग्राला	कुचेडा	५०० मि.
	कोटान्जर	कुचेडा	२ कि.मि.
	करियाँ	बजेडी	१०० मि.
३	नुवाकोट	काँडी स्याउले	२ कि.मि.
	ऐली	काँडी स्याउले	२ कि.मि.

वार्ड नं.	वस्तीहरु	वजार	वस्ती-वजार दुरी
	काँडी	काँडी स्याउले	४ कि.मि.
	आड, आगर, झुँडा	काँडी स्याउले	५ कि.मि.
४	हिन्नेकाँडा	देहीमाण्डौं, स्याउले	२ कि.मि.
	भुँवा	लुवारेगडा, गौरेली	१ कि.मि.
	देही, पछेरीगाँउ, रोडिडी डोकट	गौरेली	१.५ कि.मि.
५	ढकैचा, पिड, पाली,	लामीखाल	२ कि.मि.
६			
७			

स्रोतः सरोकारवाला निकायसँग भएको छलफल, २०७६

४.४ गाउँपालिकाको जनशक्ति, रोजगार तथा वैदेशिक रोजगार सम्वन्धी विवरण

४.४.१ गाउँपालिकामा भएको प्राविधिक जनशक्तिको विवरण

यस गाउँपालिकाका विभिन्न वार्डहरुमा भएको प्राविधिक जनशक्तिको विवरण यस प्रकार रहेको छ :

तालिका ३३: गाउँपालिकामा भएको प्राविधिक जनशक्ति सम्वन्धी विवरण

वार्ड नं.	**कृषि तथा पशु**		**इञ्जिनियरिङ्ग**		**वन**		**मेडिसिन**		**वकिल**		**पत्रकार**		**अन्य**	
	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला
१	०	०	२	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०
२	०	०	०	०	०	०	२	०	०	०	०	०	०	०
३	२	०	९	०	१	०	२	२	०	०	१	०	१	०
४	०	०	३	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२	०
५	१	०	३	०	१	०	१	०	२	०	०	०	०	०
६	०	०	२	२	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०
७	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
जम्मा	**४**	**०**	**१९**	**२**	**२**	**०**	**७**	**२**	**२**	**०**	**१**	**०**	**३**	**०**

स्रोतः गाउँपालिकाका वार्ड कार्यालयहरुबाट उपलब्ध गराइएको विवरण, २०७६

४.४.२ वैदेशिक रोजगारीमा जाने व्यक्तिको विवरण

यस गाउँपालिकाबाट भारत लगायत विश्वका विभिन्न मुलुकहरुमा रोजगारीको सिलसिलामा जाने व्यक्तिहरुको विवरण यस प्रकार दिइएको छ । नेपालका दुर्गम क्षेत्रबाट भारतमा गइ काम गर्ने प्रचलन नयाँ होइन । भारतसँग खुला सिमाना भएको कारण पनि आम मानिसहरु को कस वेला जान्छ र फर्कन्छ भन्ने कुराको पनि टुङ्गो हुदैन । तसर्थ यहाँ भारत जाने र खाडि लगायत अन्य मुलुकमा जाने व्यक्तिहरुको विवरण फरक फरक प्रस्तुत गरिएको छ ।

(क) भारतमा जानेहरुको विवरण

यस गाउँपालिकाबाट भारतमा जाने व्यक्तिहरुको विवरण यस प्रकार रहेको छ :

तालिका ३४: गाउँपालिकावाट भारतमा रोजगारीका लागि जाने व्यक्तिहरुको विवरण

वार्ड नं.	महिला	पुरुष	जम्मा	औषत उमेर	वार्षिक औषत आम्दानी
१	४	१००६	१०१०	३५	७५०००
२	४	८१६	८२०	३६	८००००
३	०	५९०	५९०	३५	७५०००
४	०	६७८	६७८	४०	७५०००
५	१	७२४	७२५	३६	६००००
६	१	७७९	७८०	३४	७००००
७	०	२४६	२४६	३५	८००००
जम्मा	**१०**	**४८३९**	**४८४९**	**३६**	**७३५७१**

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण, २०७६

यस गाउँपालिकाबाट रोजगारीका लागि भारतमा जाने वर्गमा महिलाको संख्या न्यून रहेको छ भने पुरुषको संख्या धेरै रहेको छ । विभिन्न वार्डबाट बाहिरिने व्यक्तिहरुको औषत उमेर ३४ देखि ४० वर्षको रहेको छ भने वार्षिक औषत आम्दानी अर्थात कमाइ ६० हजार देखि ८० हजारको विचमा रहेको छ । यसलाइ चार्टमा यसरी देखाइएको छ :

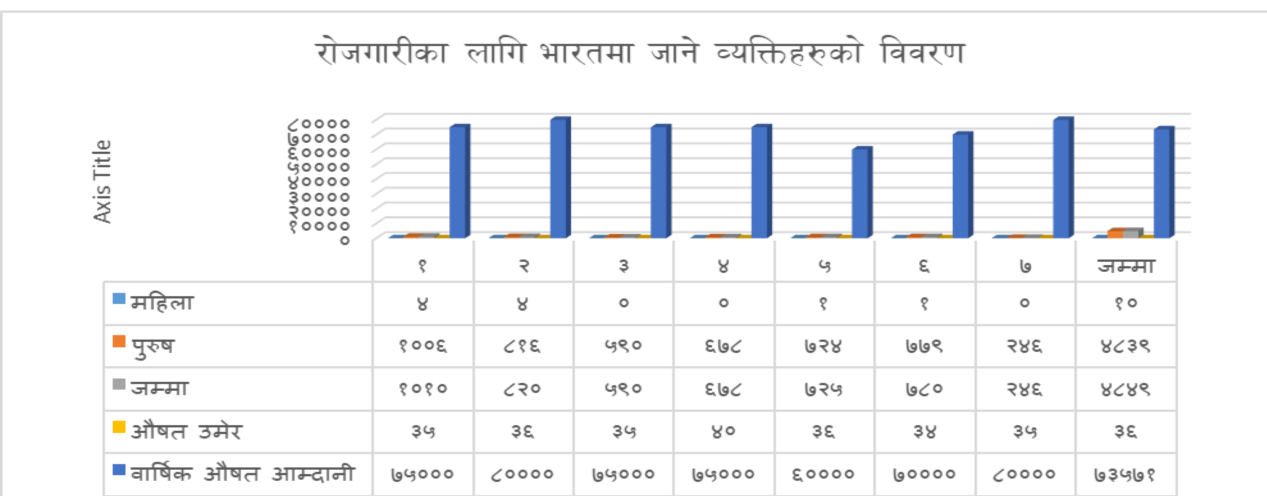

(ख) अन्य देशमा जानेहरुको विवरण

यस गाउँपालिकाका विभिन्न वार्डहरुबाट मलेसिया, दुवै लगायतका खाडिमुलुकहरुमा जाने व्यक्तिहरुको विवरण यस प्रकार रहेको छ :

तालिका ३५ : खाडि मुलुकमा जाने व्यक्तिहरुको विवरण

वार्ड न	खाडी मुलुक	कोरिया	वार्षिक घरमा पठाउने रकम	विदेश जाने औषत उमेर
१	५	०	३०००००	२२
२	१५	४	४०००००	२२
३	४	०	३०००००	२२
४	३	०	३०००००	२५
५	२१	०	४०००००	२२
६	५	०	४०००००	२३
७	३	०	३०००००	२३
गापा	**५६**	४	**३४२८५७**	**२२**

स्रोत : घरधुरी सर्वेक्षण, २०७६

माथिको तालिकालाई हेर्दा यस गाउँपालिकाबाट विभिन्न खाडिमुलुकमा जम्मा ५६ जना रहेका छन् भने कोरियामा जाने ४ जना रहेका छन् । विभिन्न देशबाट रकम वार्षिक घरमा पठाउने औषत रकम ३४२८५७ रहेको छ भने यी देशहरुमा जाने युवाहरुको औषत उमेर २२ वर्ष रहेको छ ।

४.५ पर्यटन विकास सम्वन्धी विवरण

४.५.१ गाउँपालिकामा भएका ऐतिहासिक तथा पर्यटकीय स्थलहरुको विवरण

यस गाउँपालिकाका विभिन्न वार्डहरुमा भएका विभिन्न देवीदेवताका मन्दिर, ताल तलैया, झरणा, पोखरी, छहरा आदिको विवरण यस प्रकार दिइएको छ :

तालिका ३६ : गाउँपालिकामा भएका ऐतिहासिक तथा पर्यटकीय स्थलको विवरण

वार्ड नं.	स्थलको नाम	क्षेत्रफल/आकार	भौतिक पूर्वाधार	होटल, लज, संख्या	बजारसम्मको दूरी (समय घण्टामा)	स्वामित्व को सँग	महत्व	पर्यटक संख्या
१	जैत्या ढुंगा	५ हे.	सडक	४	५०० मी.	स्थानिय समुदाय	प्राकृतिक	

वार्ड नं.	स्थलको नाम	क्षेत्रफल/आकार	भौतिक पूर्वाधार	होटल, लज, संख्या	बजारसम्मको दूरी (समय घण्टामा)	स्वामित्व को सँग	महत्व	पर्यटक संख्या
	गुरुया डाँडा	१६ हे.	सडक	४	१.५ कि.मी.	स्थानिय समुदाय	धार्मिक प्राकृतिक	
२	प्रेम स्मृति ताल	७ रोपनी	सडक	३ वटा	५ मिनेट	दुगराला जनसमुदाय	प्राकृतिक, धार्मिक	५००
	गिठागौंडा शिवशक्ति गुफा	८ रोपनी	पैदल	छैन	आधा घण्टा	साउदकाँडा	धार्मिक	१०००
	शिवरात्री मेला	२ रोपनी	सडक	५ वटा	बजारमै	मौवा नगदह	धार्मिक	२०००
३	काँडी भैरव मन्दिर	४ रोपनी	सडक	५	३० मि.	स्थानिय समुदाय	धार्मिक	३०००
	आड दुर्गा देवी मन्दिर	५ रोपनी	सडक	५	३० मि.	स्थानिय समुदाय	धार्मिक	३०००
	महादेव डाँडा	१० हे.	सडक	७	१० मि.	स्थानिय समुदाय	पर्यटकिय, धार्मिक	१५००
	खोलासेउडी झरना	३० मि. उचाई	सडक	५	१ घण्टा	स्थानिय समुदाय	पर्यटकिय	
	गुरुया लेक	१३ हे.	सडक	५	आधा घण्टा	स्थानिय समुदाय	पर्यटकिय	
	कन्या गुफा	२ रोपनी	सडक	२	१ घण्टा	स्थानिय समुदाय	पर्यटकिय, धार्मिक	२०००
	खोलासेउडी मन्दिर	५ रोपनी	सडक	३	आधा घण्टा	स्थानिय समुदाय	पर्यटकिय, धार्मिक	२०००
	तेडी माड मन्दिर नुवाकोट	२ रोपनी	सडक	३	२० मि.	स्थानिय समुदाय	धार्मिक	१५००
	ऐल चौर	११ हे.	सडक	४	२० मि.	स्थानिय समुदाय	पर्यटकिय	

वार्ड नं.	स्थलको नाम	क्षेत्रफल/आकार	भौतिक पूर्वाधार	होटल, लज, संख्या	बजारसम्मको दूरी (समय घण्टामा)	स्वामित्व को सँग	महत्व	पर्यटक संख्या
४	देहीमाण्डौं मन्दिर क्षेत्र	२६ रोपनी	सडक	२ साना चिया पसल	२० मिनेट	स्थानिय समुदाय	सांस्कृतिक, धार्मिक, ऐतिहासिक	३०००
	ठुलशैनी क्षेत्र	२० रोपनी	सडक		२० मिनेट	स्थानिय समुदाय	पर्यटकिय	२००
	तोल्यान भगवती क्षेत्र	२ रोपनी	सडक	२	२० मिनेट	स्थानिय समुदाय	धार्मिक	१०००
	निङगलनशैैनी मन्दिर	६ रोपनी	सडक	२	१० मिनेट	स्थानिय समुदाय	धार्मिक	१०००
	मष्टा मन्दिर	६ रोपनी	सडक	२	१० मिनेट	स्थानिय समुदाय	धार्मिक	५००
	देउडमरा मन्दिर	८ रोपनी	सडक		आधा घण्टा	स्थानिय समुदाय	धार्मिक	३००
	महादेव डाँडा डाले	पुरै डाँडा	सडक	४	२० मिनेट	स्थानिय समुदाय	पर्यटकिय	१५०
५	मष्टा मन्दिर, पिड	३ रोपनी	सडक	२	५ मि.	पिड स्थानिय जनसमुदाय	धार्मिक, प्राकृतिक	१२००
	कालीमाठी डाँडा	६० रोपनी	सडक	३	१५ मि.	पिड स्थानिय जनसमुदाय	प्राकृतिक	६००
	घोडाशैन, गाँउलेक	७० रोपनी	सडक	३	५ मि.	पिड स्थानिय जनसमुदाय	प्राकृतिक	५००
	तेडी मन्दिर	२ रोपनी	सडक	२	१० मि.	पाली स्थानिय जनसमुदाय	धार्मिक, पर्यटकिय	४००
	भैरव मन्दिर	१ रोपनी	सडक	२	५ मि.	पाली स्थानिय जनसमुदाय	धार्मिक, पर्यटकिय	४००
	समैची मन्दिर	१ रोपनी	सडक	१०	१० मि.	स्थानिय	धार्मिक,	४००

वार्ड नं.	स्थलको नाम	क्षेत्रफल/आकार	भौतिक पूर्वाधार	होटल, लज, संख्या	बजारसम्मको दूरी (समय घण्टामा)	स्वामित्व को सँग	महत्व	पर्यटक संख्या
						जनसमुदाय	पर्यटकिय	
	सेती नदी	२ कि.मि.	सडक			स्थानिय जनसमुदाय	प्राकृतिक	३००
६	तेडी मन्दिर, गिरीचौका	११ रोपनी	पैदल	२	५ घण्टा	स्थानिय जनसमुदायको	धार्मिक, ऐतिहासिक	२५००
	चौरेगी (तामागीर) लेक	१५ हे.	पैदल		६ घण्टा	स्थानिय जनसमुदायको	प्राकृतिक	१५७
	घोडाखोला झरना	३०० मी. उचाई	पैदल		६ घण्टा	स्थानिय जनसमुदायको	प्राकृतिक	
	शिव गुफा	१ रोपनी	पैदल		६ घण्टा	स्थानिय जनसमुदायको	धार्मिक, प्राकृतिक	
	माचेली झरना	३५० मी. उचाई	पैदल		६ घण्टा	स्थानिय जनसमुदायको	प्राकृतिक	
	डाँडाबाघ मन्दिर	२५ रोपनी	पैदल		६ घण्टा	स्थानिय जनसमुदायको	धार्मिक, प्राकृतिक	२०००
	महादेव मन्दिर	२६ रोपनी	पैदल		६ घण्टा	स्थानिय जनसमुदायको	धार्मिक, प्राकृतिक	५००
७	काँडी भैरव मन्दिर	४ रोपनी	सडक	५	३० मि.	स्थानिय समुदाय	धार्मिक	३०००
	आड दुर्गा देवी मन्दिर	५ रोपनी	सडक	५	३० मि.	स्थानिय समुदाय	धार्मिक	३०००
	महादेव डाँडा	१० हे.	सडक	७	१० मि.	स्थानिय समुदाय	पर्यटकिय, धार्मिक	१५००

वार्ड नं.	स्थलको नाम	क्षेत्रफल/आकार	भौतिक पूर्वाधार	होटल, लज, संख्या	बजारसम्मको दूरी (समय घण्टामा)	स्वामित्व को सँग	महत्व	पर्यटक संख्या
	खोलासेउडी झरना	३० मि. उचाई	सडक	५	१ घण्टा	स्थानिय समुदाय	पर्यटकिय	
	गुस्र्या लेक	१३ हे.	सडक	५	आधा घण्टा	स्थानिय समुदाय	पर्यटकिय	
	कन्या गुफा	२ रोपनी	सडक	२	१ घण्टा	स्थानिय समुदाय	पर्यटकिय, धार्मिक	२०००
	खोलासेउडी मन्दिर	५ रोपनी	सडक	३	आधा घण्टा	स्थानिय समुदाय	पर्यटकिय, धार्मिक	२०००
	तेडी माड मन्दिर नुवाकोट	२ रोपनी	सडक	३	२० मि.	स्थानिय समुदाय	धार्मिक	१५००
	ऐल चौर	११ हे.	सडक	४	२० मि.	स्थानिय समुदाय	पर्यटकिय	

४.५.२ पर्यटन विकास सम्वन्धी अन्य विवरण

यस गाउँपालिकामा विशेष प्रकारका पर्यटकीय स्थल तथा प्रख्यात ठाउँहरुको पहिचान भैनसकेको भएता पनि आदर्श गाउँपालिका डोटी जिल्लाका दक्षिण पश्चिम क्षेत्रका पर्यटकीय गन्तव्यहरु भेलछडा, अश्वद्वाला, र खसड जस्ता प्रख्यात पर्यटकीय क्षेत्रहरु सम्म पुग्नका लागि यहि मार्ग भएर जाने क्षेत्र भएको हुँदा हरेक धार्मिक पर्यटकीय क्षेत्रको पहिचान गर्दै पर्यटन गुरुयोजना निर्माण गर्ने र ग्रामिण समुदायमा वसोवासमा सहजता होस भन्ने हेतुले ग्रामिण होमस्टेहरु निर्माण गर्न सकेको खण्डमा यस क्षेत्रलाई पर्यटकीय गन्तव्यको रुपमा अगाडि बढाउन सकिने प्रयाप्त सम्भावनाहरु रहेका छन् ।

४.६ सहकारी तथा बैंक र वित्तीय संस्थाको विवरण

४.६.१ विभिन्न सहकारी संख्याको विवरण

यस गाउँपालिकामा भएका जम्मा दर्ता भएका र सक्रियरुपमा कार्य गरिरहेका सहकारीहरुको विवरण यस प्रकार रहेको छ :

तालिका ३७: गाउँपालिकामा भएका विभिन्न प्रकारका सहकारीहरुको संख्या

क्र.सं.	सहकारीका प्रकार	वार्ड १	वार्ड २	वार्ड ३	वार्ड ४	वार्ड ५	वार्ड ६	वार्ड ७	गाउँपालिका
१	वचत तथा ऋण	०	३	०	०	०	१	१	५
२	कृषि सहकारी	१	०	०	०	१	०	०	२
३	बहुउद्देश्यीय	०	०	०	०	०	१	०	१
	जम्मा	**१**	**३**	**०**	**०**	**१**	**२**	**१**	**८**

स्रोत: सरोकारवालाहरुसँको अन्तरक्रिया, २०७६

४.६.२ विभिन्न सहकारीहरुको विस्तृत विवरण

यस गाउँपालिकामा भएका सहकारीहरुको विस्तृत विवरण यस प्रकार रहेको छ :

तालिका ३८: गाउँपालिकामा भएका सहकारीहरुको विवरण

वार्ड नं.	सहकारी संस्थाको नाम	ठेगाना	सहकारीको प्रकार	स्थापना मिति	दर्ता विवरण	समूहमा आवद्ध परिवार तथा सदस्य विववरण						वचत रकम (रु.)	लगानी
						सदस्य संख्या			समेटेको परिवार				
						म.	पु.	जम्मा	दलित	अन्य	जम्मा		
१	**जय भैरव कृषि सहकारी संस्था**	**आदर्श १ बाँझ**	**कृषि /बचत**	**२०६५**	**जिल्ला प्रशासन**	**७**	**८**	**१५**	**४५**	**५५**	**१००**	**३0000**	**१५0000**
२	**नमा शिवशक्ति**	**आदर्श २**	**बचत तथा**	**२०७२**	**डिभिजन सहकारी**	**१२**	**१३**	**२५**	**६३**	**२८५**	**३४८**	**१६000000**	

	बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	कारियाँ, मौवा	ऋण		कार्यालय, डोटी								
	कालिका सहकारी संस्था	आदर्श २ मौवा	निस्कृय रहेको										
	नमादेव सहकारी संस्था	आदर्श २ बाहुनकाँडा	निस्कृय रहेको										
३													
४													
५	नवलक्ष्मी सहकारी	आदर्श ५	बहुउद्देशीय	२०६५	डिभिजन सहकारी कार्यालय	५	६	११	२०	७०	९०	३००००	१५००००
६	तेडी महिला बहुउद्देशीय स.सं.	वडा नं.६	बहुउद्देशीय	२०६५	जिल्ला डिभिजन सहकारी कार्यालय, प्रशासन, महिला विकास	४५०		४५०	२००	२५०	४५०	५०३०००	५०३०००
	गिरीचौका बचत तथा ऋण स.सं.	वडा नं.६	बचत तथा ऋण	२०६८	डिभिजन सहकारी कार्यालय	११५	१००	२१५	६०	१५५	२१५	१२२०००	१२२०००
७	कालिका सहकारी संस्था	वडा नं. ७	बचत तथा ऋण	२०६७	डिभिजन सहकारी कार्यालय	५	६	११	७५	७५	१५०	२५००००	२५००००

४.६.३ गाउँपालिकामा स्थापना भएका बैंकको विवरण

यस गाउँपालिकामा भर्खर मात्र सिभिल बैंकले गाउँपालिकाको केन्द्र रहेको मौवादहमा आफ्नो गाउँपालिका स्तरिय शाखा खोलि सेवा प्रवाह गरिरहेको छ । अन्य कुनै पनि बैंकहरुले गाउँपालिकामा नै कार्यालय

स्थापना गरि सेवा प्रवाह गरिरहेको अवस्था छैन ।तर यस गाउँपालिकाका आम नागरिकहरुले अन्य विभिन्न बैंकहरुमा पनि खाता खोलि सेवा लिइरहेका छन् ।

४.६.३ बैंकमा खाता हुने व्यक्तिहरुको विवरण

यस गाउँपालिकामा वसोवास गर्ने व्यक्तिहरु मध्ये बैंकमा खाता हुने र नहुने आधारमा वर्गिकरण गर्दा यस प्रकार दिइएको छ :

तालिका ३९ : बैंकमा खाता भए नभएको आधारमा घरपरिवारको विवरण

वार्ड न	खाता भएका	खाता नभएका	वताउन नचाहेका
१	३४५	५४६	५८
२	४०३	३७९	६७
३	२५५	२६२	६२
४	१६९	५२५	१६
५	४९	५५४	२११
६	६९	७८०	५५
७	५८	३२०	५५
जम्मा	**१३४८**	**३३६६**	**५२४**

स्रोतः घरधुरी सर्वेक्षण, २०७६

माथिको तालिकालाई विश्लेषण गर्दा यस गाउँपालिकामा जम्मा १३४८ घरपरिवारको बैंकमा खाता रहेको देखिन्छ भने ३३६६ घरपरिवारको खाता रहेको देखिदैन । ५२४ घरपरिवारले भने बैंक खाता सम्वन्धी विवरण खुलाउन चाहेनन् ।यसलाई प्रतिशतमा तपसिल अनुसार देखाइएको छ :

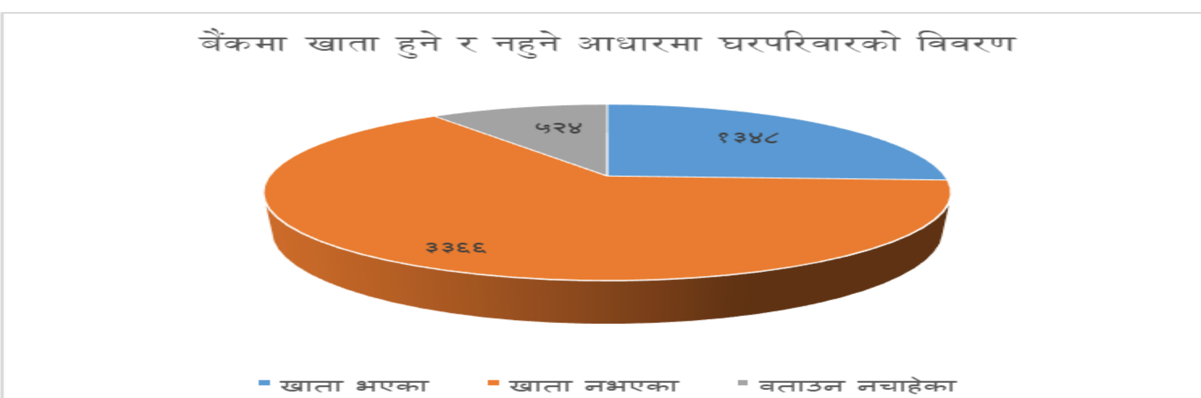

४.६.७ गाउँपालिकामा जनताको पहुँच भएका बैंकहरुको विवरण

यस गाउँपालिका भएका आम समुदायले कारोवार गर्ने बैंकहरुमा तपसिल बमोजिम रहेको देखिन्छ :

तालिका ४० : गाउँपालिकामा जनताको पहुँचमा भएका वैकहरुको विवरण

बैंकको नाम	१	२	३	४	५	६	७	जम्मा
कृषि विकास बैंक	१०३	०	१२३	०	०	३	५	२३४
राष्ट्रिय वाणिज्य वैंक	५१	५९	२०	१०	९	२७	३०	२०६
महालक्ष्मी बैंक	९७	५५	१	१	५	२	३	१६४
एन एम वि वैंक	२	१३	१	१	१	१	१	२१
सिभिल बैंक	८३	२६३	१०९	१५१	२८	२९	१६	६७९
एभरेष्ट बैंक	३	८	०	३	६	४	१	२५
मालिका बैंक	२	२	१	०	०	१	१	७
एन सी सी बैंक	१	१	०	१	१	१	१	५
एन आई सि एशिया बैंक	३	२	०	१	०	१	०	७
जम्मा	**३४५**	**४०३**	**२५५**	**१६९**	**४९**	**६९**	**५८**	**१३४८**

स्रोतः घरधुरी सर्वेक्षण, २०७६

यस गाउँपालिकाको पहुँचमा रहेका बैंकहरु मध्ये सिभिल बैंक सवै भन्दा बढि रहेको छ भने कृषि विकास वैंक दोस्रो र राष्ट्रिय वाणिज्य वैंक तेस्रो रहेका छन् ।

४.६.८ गाउँपालिकामा आर्थिक कारोवारो गर्ने वित्तिय संस्थाहरुको विवरण

यस गाउँपालिकामा बैंक बाहेक अन्य आर्थिक कारोवार गर्ने वित्तिय संस्थाहरुमा मौवादहमा नै आइ एम इ रहेको छ भने वचत तथा ऋण सहकारीहरुले पनि स्थानीय तहमा कारोवार गरिरहेका छन् ।

परिच्छेद ५ सामाजिक विकास

५.१ शिक्षा

५.१.१ गाउँपालिकामा उच्च शिक्षामा संलग्न जनशक्ति

यस गाउँपालिकाका विभिन्न वार्डमा उच्च शिक्षा अर्थात हालको शैक्षिक संरचना अनुसार उच्च शिक्षाका विभिन्न तहहरु पास गरेका वा सो तहमा अध्ययन गरिरहेका महिला पुरुषको जनसंख्याको विवरण यस प्रकार दिइएको छ :

तालिका ४१ : गाउँपालिकाको उच्च शिक्षामा संलग्न जनशक्तिको विवरण

वार्ड न	माध्यामिक		स्नातक तह		स्नातकोत्तर		प्राविधिक	
	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष
१	१४६	१६४	९	१६	४	७	८	१०
२	१३६	१३४	१२	२१	३	६	१	४
३	१९०	१५०	८	३२	५	१३	६	९
४	१७४	१७५	७	१८	४	८	१०	१४
५	१७१	१९५	८	१५	२	१	६	१२
६	१६०	१८०	१२	१८	२	१	६	१७
७	१५८	१६०	७	१०	२	२	३	२
जम्मा	**११३५**	**११५८**	**६३**	**१३०**	**२२**	**३८**	**४०**	**६८**

स्रोतः घरधुरी सर्वेक्षण, २०७६

उपरोक्त तालिकालाई विश्लेषण गर्दा यस गाउँपालिकामा हालको संरचना अनुसार माध्यामिक तह अर्थात कक्षा ८-१२ सम्मको शिक्षामा संलग्न जनशक्तिको विवरणमा महिला ११३५ जना र पुरुष ११५८ जना रहेका छन् भने स्नातक तहमा महिला ६३ जना पुरुष १३० जना रहेका छन् । त्यसरी नै स्नातकोत्तर तहमा महिला २२ जना र पुरुष ३८ जना रहेका छन् । प्राविधिक क्षेत्रमा महिला ४० जना र पुरुष ६८ जना रहेका छन् ।

५.१.२ गाउँपालिका तथा विभिन्न वार्ड अनुसारको साक्षरता दर

यो गाउँपालिका १५ वर्ष देखि माथिको उमेरलाई आधार मानेर पूर्ण साक्षर गाउँपालिकाको रुपमा घोषणा भैसकेको गाउँपालिका हो । तथापी यस सर्वेक्षणमा ५ वर्ष भन्दा माथिका महिला पुरुषको वस्तुस्थितीलाई आधारमा मानेर गणना गरिएको हुँदा गाउँपालिकाको साक्षरता दर यस प्रकार देखिएको छ :

तालिका ४२ : गाउँपालिकाका विभिन्न वार्ड तथा समग् गाउँपालिकाको महिला पुरुषको साक्षरता प्रतिशत

वार्ड नं	महिला साक्षर जनसंख्या	महिला साक्षरता प्रतिशत	पुरुष साक्षर जनसंख्या	पुरुष साक्षरता प्रतिशत	जम्मा साक्षर जनसंख्या	जम्मा साक्षरता प्रतिशत
१	२३०२	७८%	२३७०	८३%	४६७२	८०%
२	२०४७	७९%	२०५८	८२%	४१०५	८०%
३	१४५५	७७%	१६५८	८३%	३११३	८०%
४	१५७८	७९%	१६२२	८१%	३२००	८०%
५	१६६९	७७%	१८३४	८२%	३५०३	८०%
६	२१५५	७९%	२२८७	८२%	४४४२	८१%
७	१०८२	७८%	१०९६	८२%	२१७८	८०%
जम्मा	**१२२८८**	**७८%**	**१२९२५**	**८२%**	**२५२१३**	**८०%**

स्रोत : घरधुरी सर्वेक्षण, २०७६

यस गाउँपालिकाको महिला साक्षरता दर ७८% रहेको छ भने पुरुष साक्षरता दर ८२% रहेको छ । समग्र गाउँपालिकाको साक्षरता दर ८०% रहेको छ । साक्षरता विश्लेषण गर्दा दशमलव भन्दा पछिको गणना गरिएको छैन भने यो साक्षरता पाँच वर्ष भन्दा माथिको जनसंख्यामा विश्लेषण गरिएको छ ।चार्टमा यस अनुसार देखाइएको छ :

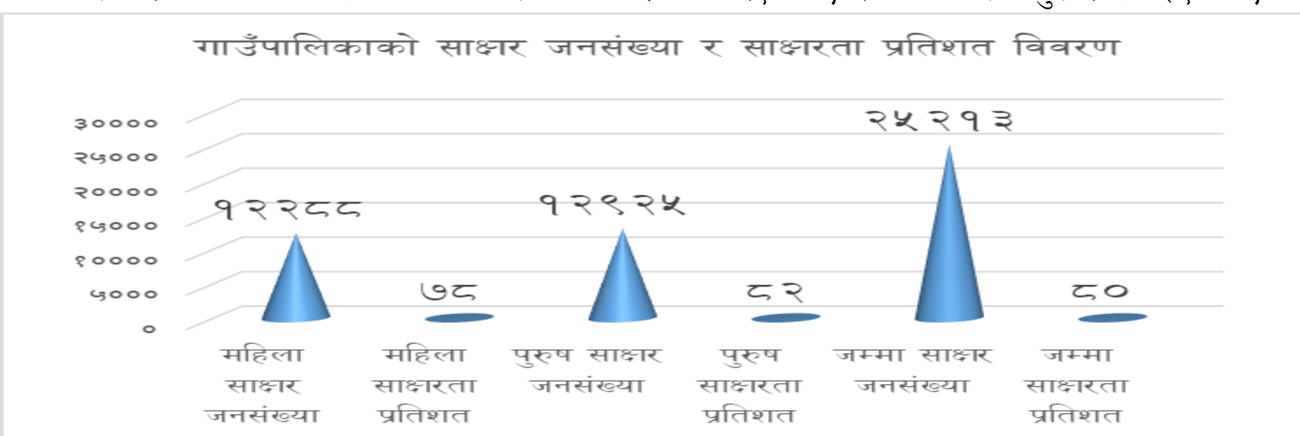

५.१.३ बालबिकास केन्द्रहरुको विवरण

यस गाउँपालिकाका विभिन्न वार्डमा भएका वालविकास केन्द्रहरुको विवरण यस प्रकार रहेको छ

तालिका ४३ : बालविकास केन्द्रहरुको विवरण

क्र.सं.	वार्ड नं.	वाल विकास केन्द्रको नाम, ठेगाना	समुदाय/ विद्यालय	शिक्षिकाको नाम	स्थापना मिति	बालबालिकाहरुको विवरण		
						छात्र	छात्रा	जम्मा
१	१	भैरव मा.वि., बाँझककानी, डोटी	विद्यालय	गुमा वम	२०६४	६	२०	२६
२	१	दुर्गा आ.वि. बाँझवेल डोटी						०
३	१	कालिका आ.वि, मेलगडा, डोटी						०
४	१	राधाकृष्ण आ.वि., बाहुनटाक, डोटी	विद्यालय	हिरादेवी ओझा	२०६२	१२	१२	२४
५	१	सरस्वती आ.वि., चांसी डोटी	विद्यालय	पुष्पादेवी खड्का	२०६९	१५	१६	३१
६	१	भैरव एकेडेमी, सिमलगाँउ, डोटी						०
७	१	फ्युचर क्रियसन बोर्डिङ्ग स्कुल, सालगाँउ						०
८	१	डि.एम.एस. ईङ्गिलस बोर्डिङ्ग, लामीखाल						०
९	२	शारदा मा.वि. मौवा, डोटी	विद्यालय	कृष्ण देवी ओझा	२०६५	१५	२०	३५
१०	२	कालिभैरव वालविकास केन्द्र	विद्यालय	भावना देवी साउँद	२०६५	०	०	०
११	२	महादेव आ.वि. दुगराला डोटी	विद्यालय	लक्ष्मी कुमारी भाट	२०७२	१७	२९	४६
१२	२	नमादेव वालविकास केन्द्र	विद्यालय	देवी साउँद	२०७२	१८	३०	४८
१३	२	नमादेव वालविकास केन्द्र	समुदाय	रुपा भण्डारी		१०	१५	२५
१४	२	कालिका आ.वि., भारिकोट डोटी						०
१५	२	मालिका बोर्डिङ्ग स्कुल, मौवा डोटी						०
१६	३	लक्ष्मी मा.वि., काँडी डोटी	विद्यालय	हेमा देवी रोकाय र सरस्वती देवी ऐर	२०६५	४१	३२	७३
१७	३	महादेवेश्वरी वालविकास केन्द्र	विद्यालय	कमला वि.क.	२०६७	२५	१५	४०

क.सं.	वार्ड नं.	वाल विकास केन्द्रको नाम, ठेगाना	समुदाय/ विद्यालय	शिक्षिकाको नाम	स्थापना मिति	बालबालिकाहरुको विवरण		
						छात्र	छात्रा	जम्मा
१८	३	झुँडा आ.वि. वालविकास केन्द्र	विद्यालय	इश्वरा चन्द शाही	२०६४	१४	९	२३
१९	३	डि.के. एकेडेमी, काँडी डोटी						०
२०	३	पिस जोन नेशनल एकेडेमी, नुवाकोट डोटी						०
२१	४	प्रभात वालविकास केन्द्र	विद्यालय	हेमा देवी अवस्थी	२०६५	३०	१९	४९
२२	४	नवोदय वालविकास केन्द्र	विद्यालय	पद्मा ओझा	२०६५	२३	२०	४३
२३	४	दुर्गा वालविकास केन्द्र	विद्यालय	लक्ष्मी ढाँट खडायत	२०६६	२८	१७	४५
२४	४	भुपेन्द्र सेवा वालविकास केन्द्र	विद्यालय	राधा देवी रोकाय	२०६२	७	८	१५
२५	४	जनता आ.वि., रोडिङ्ग, डोटी						०
२६	४	मुना मेमोरियल एकेडेमी, गौरेली ,डोटी						०
२७	५	भगवती वालविकास	समुदाय	जमुना देवी आउजी		१०	१६	२६
२८	५	लामीखाल वालविकास	विद्यालय	मिना देवी भाट	२०५७	१५	१५	३०
२९	५	शिद्धनाथ वालविकास	विद्यालय			८	१२	२०
३०	५	भैरव वालविकास	विद्यालय	पशुपति देवी रोकाय	२०६५	१६	१५	३१
३१	५	शारदा आ.वि., पताना, डोटी						०
३२	५	सरस्वती वालविकास केन्द्र	विद्यालय	पुतली वलायर		२४	२६	५०
३३	५	दुर्गा आधारभूत विद्यालय						०
३४	५	न्यू वर्डलाइन इङ्गिलस वोर्डिङ्ग						०
३५	६	गिरीचौका वालविकास	विद्यालय	चाँदनी देवी ओझा	२०६५	४६	३६	८२
३६	६	बविना आ.वि., बविना, डोटी	विद्यालय	चन्द्रिका वोहरा	२०६८	१३	३१	४४
३७	६	भवानी वालविकास केन्द्र	विद्यालय	लक्ष्मी ओझा	२०६३	२०	२१	४१
३८	६	भवानी वालविकास केन्द्र	समुदाय	लक्ष्मी कुमारी ओझा	२०६४	१२	३०	४२

क्र.सं.	वार्ड नं.	वाल विकास केन्द्रको नाम, ठेगाना	समुदाय/ विद्यालय	शिक्षिकाको नाम	स्थापना मिति	बालबालिकाहरुको विवरण		
						छात्र	छात्रा	जम्मा
३९	६	सरस्वती वालविकास केन्द्र	समुदाय	पर्मा कुमारी थापा	२०७०	१४	१०	२४
४०	६	देवकी आ.वि., थला, डोटी						०
४१	६	विद्यालक्ष्मी बोर्डिङ्ग स्कुल, ढाँटवडा डोटी						०
४२	६	जि.डी. एकेडेमी, खतेडा, डोटी						०
४३	७	गोपाल भवानी वालविकास केन्द्र	समुदाय	मनिषा विष्ट	२०७५	२२	१९	४१
४४	७	गैगा भवानी वालविकास केन्द्र	विद्यालय	सविना साउँद		४७	४४	९१

स्रोतः विद्यालयहरुबाट उपलब्ध जानकारीको आधारमा

५.१.४ आधारभूत तथा माध्यामिक विद्यालयको जानकारी

५.१.४.१ आधारभूत तथा माध्यामिक विद्यालयको आधारभूत जानकारी

यस गाउँपालिकामा भएका विभिन्न आधारभूत, माध्यामिक र नीजि वोर्डिङ्ग स्कूलहरुको नाम, स्थापना मिति, स्रोत केन्द्रको नाम, प्रधानाध्यापकको नाम, कक्षा १ मा भर्ना हुँदा बालशिक्षाको अध्ययनको अनुभव सहितको जानकारी यस अनुसार दिइएको छ :

तालिका ४४ : आधारभूत तथा माध्यामिक विद्यालयको आधारभूत जानकारी

क्र.सं	विद्यालयको नाम	स्थापना मिति	स्रोत केन्द्रको नाम	प्राधानाध्यापकको नाम	यो शै.व.मा कक्षा १ मा भर्ना हुने विद्यार्थी संख्या	इ.सि.डि. कक्षाको अनुभवी विद्यार्थी संख्या
			वार्ड नं. १			
१	दुर्गा आ.वि. बाँझवेल डोटी	२०५३	प्र.उ.मा.वि. देहिमाण्डौं	अमर बहादुर खड्का	४५	
२	भैरव एकेडेमी, सिमलगाँउ, डोटी	२०६६	देहीमाण्डौं	तिलख बहादुर खड्का		
३	फ्युचर क्रियसन बोर्डिङ्ग स्कुल, सालगाँउ	२०७३	देहीमाण्डौं	लक्ष्मी भट्ट ओझा		

क.सं	विद्यालयको नाम	स्थापना मिति	स्रोत केन्द्रको नाम	प्राधानाध्यापकको नाम	यो शै.व.मा कक्षा १ मा भर्ना हुने विद्यार्थी संख्या	इ.सि.डि. कक्षाको अनुभवी विद्यार्थी संख्या
४	भैरव मा.वि., बाँझककानी, डोटी	२०१८	देहीमाण्डौं	शिव बहादुर खड्का	३०	११
५	डि.एम.एस. ईङ्गिलस बोर्डिङ्ग, लामीखाल	२०७५	देहीमाण्डौं	शान्ती खड्का	२७	
६	कालिका आ.वि, मेलगडा, डोटी	२०६७	देहीमाण्डौं	द्रोपती पन्त	२७	२७
७	राधाकृष्ण आ.वि., बाहुनटाक, डोटी	२०६२	देहीमाण्डौं	भागरथी ओझा	२५	१०
८	सरस्वती आ.वि., चांसी डोटी	२०३९	देहीमाण्डौं	कृष्ण बहादुर कठायत	२५	
वार्ड नं. २						
१	शारदा मा.वि. मौवा, डोटी	२०१८	देहीमाण्डौं	तुलाराम साँउद	७६७	४५
२	महादेव आ.वि. दुग्राला डोटी	२०५०	देहीमाण्डौं	छाँया ओझा	५८	५७
३	मालिका बोर्डिङ्ग स्कुल, मौवा डोटी	२०६७	प्रभात मा.वि. देहिमाण्डौं	रमेश बहादुर बोहरा	३३	३३
४	काली भैरव मा.वि. कोटान्जर डोटी	२०३२	देहीमाण्डौं	भोजराज भट्ट	६३	४०
५	नमादेव आ.वि., साउदकाँडा डोटी	२०२८	देहीमाण्डौं	धर्मदेव भट्ट	८४	३८
६	कालिका आ.वि., भारिकोट डोटी		देहीमाण्डौं	ममता थापा	५३	५३
वार्ड नं. ३						
१	पिस जोन नेशनल एकेडेमी, नुवाकोट डोटी	२०७१	देहीमाण्डौं	सुरेश बहादुर भुल	३१	
२	महादेवेश्वरी आ.वि., ऐली डोटी	२०५२	देहीमाण्डौं	काशीराम पाठक	२२	१०
३	लक्ष्मी मा.वि., काँडी डोटी	२०२७	देहीमाण्डौं	दिर्घ बहादुर रोकाया	३७	३०

क.सं	विद्यालयको नाम	स्थापना मिति	स्रोत केन्द्रको नाम	प्राधानाध्यापकको नाम	यो शै.व.मा कक्षा १ मा भर्ना हुने विद्यार्थी संख्या	इ.सि.डि. कक्षाको अनुभवी विद्यार्थी संख्या
४	डि.के. एकेडेमी, काँडी डोटी	२०७१	प्रभात उ.मा.वि.	लक्ष्मण अवस्थी	२०	२०
५	झुँडा आ.वि., झुँडा डोटी	२०४८	देहीमाण्डौं	बीर बहादुर रोकाया	३६	३६
वार्ड नं. ४						
१	नवोदय आ.वि., भुँवा डोटी	२०४८	देहीमाण्डौं	भिष्मराज ओझा	४५	४५
२	दुर्गा आ.वि., देहीमाण्डौं, डोटी	२०३९	देहीमाण्डौं	पदम बहादुर रोकाया	४५	३०
३	प्रभात मा.वि., देहीमाण्डौं, डोटी	२०२९/२/१	देहीमाण्डौं	गणेश प्रसाद अवस्थी	६१	६१
४	कृष्ण आ.वि., पातल, डोटी	२०६४	देहीमाण्डौं	नेत्रा जोशी	२३	७
५	जनता आ.वि., रोडिङ्ग, डोटी	२०४९	देहीमाण्डौं	दिपेन्द्र भाट		
६	मुना मेमोरियल एकेडेमी, गौरेली डोटी	२०६६	देहीमाण्डौं	दिपक खाती		
वार्ड नं. ५						
१	शिद्धनाथ आ.वि., सिमलघर, डोटी	२०७३	देहीमाण्डौं	बिर बहादुर रोकाया	२०	१२
२	भगवती मा.वि., तलारा, डोटी	२०१२	देहीमाण्डौं	टेक बहादुर सिंह	३३	२७
३	मष्टामाण्डौं मा.वि., लामीखाल, डोटी	२०१८	देहीमाण्डौं	नर बहादुर रोकाया	८०	८०
४	भैरव आ.वि., भारिसैन, डोटी	२०४९	देहीमाण्डौं	भोज बहादुर भाट	१७	१९
५	शारदा आ.वि., पताना, डोटी	२०४९	देहीमाण्डौं			

क्र.सं	विद्यालयको नाम	स्थापना मिति	स्रोत केन्द्रको नाम	प्राधानाध्यापकको नाम	यो शै.व.मा कक्षा १ मा भर्ना हुने विद्यार्थी संख्या	इ.सि.डि. कक्षाको अनुभवी विद्यार्थी संख्या
६	सरस्वती आ.वि., पिड, डोटी	२०४५	देहीमाण्डौं	बसन्तराज अवस्थी	३६	१८
७	दुर्गा आधारभूत विद्यालय	२०४६।१२।१६	देहीमाण्डौं	नर बहादुर सिंह	१५४	०
८	न्यू वर्डलाइन इङ्गिलस वोर्डिङ्ग	२०६८	देहीमाण्डौं		२	२
			वार्ड नं. ६			
१	बविना आ.वि., बविना, डोटी	२०१७	देहीमाण्डौं	चक्र बहादुर साउद	४४	२५
२	भवानी आ.वि., खतेडा, डोटी	२०४८	देहीमाण्डौं	करी रैकाल	३०	१६
३	कपिलास आ.वि., सबखोला, डोटी	२०३९	देहीमाण्डौं	बल बहादुर बोहरा	१४५	२०
४	विद्यालक्ष्मी बोर्डिङ्ग स्कुल, ढाँटवडा	२०७३	देहीमाण्डौं	उत्तमराज जोशी	९	९
५	तेडी आ.वि., काँडा डोटी		देहीमाण्डौं	राम बहादुर थापा	२०	
६	जि.डी. एकेडेमी, खतेडा, डोटी	२०७३	देहीमाण्डौं	हरिप्रसाद अवस्थी	१२४	३०
७	देवकी आ.वि., थला, डोटी	२०६१	देहीमाण्डौं	जयराज ओझा	४	४
८	गिरीचौका मा.वि., गिरीचौका, डोटी	२०१७	देहीमाण्डौं	नर बहादुर खडायत	५७	५७
			वार्ड नं. ७			
१	गंगाभवानी आ.वि., रेजुला डोटी	२०७१	देहीमाण्डौं	सविना साउद	५९	५९
२	कालिकास्थान मा.वि.	२०२८	देहिमाडौं	गणेश राज दाहाल	१०३	२६

स्रोतः विद्यालयहरुबाट उपलब्ध जानकारीको आधारमा

५.१.४.२ आधारभूत तथा माध्यामिक विद्यालयमा अध्ययनरत जम्मा विद्यार्थीको विवरण

तालिका ४५ : आधारभूत तथा माध्यामिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुको विवरण

क.सं	विद्यालयको नाम	दलित		जनजाती		अन्य		जम्मा		
		छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	जम्मा
	वार्ड नं. १									
१	दुर्गा आ.वि. बाँझवेल डोटी	४	१			१७	२२	२१	२३	४४
२	भैरव एकेडेमी, सिमलगाँउ, डोटी	१५	१			१२७	४९	१४२	५०	१९२
३	फ्युचर क्रियसन बोर्डिङ्ग स्कुल, सालगाँउ	८	१			३८	१३	४६	१४	६०
४	भैरव मा.वि., बाँझककानी, डोटी	६५	६७			१४७	२६८	२१२	३३५	५४७
५	डि.एम.एस. ईङ्गिलस बोर्डिङ्ग, लामीखाल					८		८	०	८
६	कालिका आ.वि, मेलगडा, डोटी		१			२९	२५	२९	२६	५५
७	राधाकृष्ण आ.वि., बाहुनटाक, डोटी	७	१९			२	७	९	२६	३५
८	सरस्वती आ.वि., चांसी डोटी	१०	२५			३१	५७	४१	८२	१२३
	वार्ड नं. २									
१	शारदा मा.वि. मौवा, डोटी	१२२	१३७			१८६	३२१	३०८	४५८	७६६
२	महादेव आ.वि. दुग्राला डोटी	११	७			३७	६८	४८	७५	१२३
३	मालिका बोर्डिङ्ग स्कुल, मौवा डोटी	१३	१			७६	३०	८९	३१	१२०
४	काली भैरव मा.वि. कोटान्जर डोटी	९१	८८			१४०	१६०	२३१	२४८	४७९
५	नमादेव आ.वि., साउदकाँडा डोटी	३७	४५			११७	१५२	१५४	१९७	३५१
६	कालिका आ.वि., भारिकोट डोटी	२०	२४			३९	३४	५९	५८	११७
	वार्ड नं. ३									
१	पिस जोन नेशनल एकेडेमी, नुवाकोट डोटी	१३	५			७७	१९	९०	२४	११४
२	महादेवेश्वरी आ.वि., ऐली डोटी	४२	५३			१७	२०	५९	७३	१३२

क.सं	विद्यालयको नाम	दलित		जनजाती		अन्य		जम्मा		
		छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	जम्मा
३	लक्ष्मी मा.वि., काँडी डोटी	४१	४२			१०२	१३१	१४३	१७३	३१६
४	डि.के. एकेडेमी, काँडी डोटी	५				२९	१४	३४	१४	४८
५	झुँडा आ.वि., झुँडा डोटी	१८	२२			१६	२७	३४	४९	८३
	वार्ड नं. ४									
१	नवोदय आ.वि., भुँवा डोटी	३	६			४६	६५	४९	७१	१२०
२	दुर्गा आ.वि., देहीमाण्डौं, डोटी	४२	६६			९१	१५५	१३३	२२१	३५४
३	प्रभात मा.वि., देहीमाण्डौं, डोटी	८३	८३			१७०	२५१	२५३	३३४	५८७
४	कृष्ण आ.वि., पातल, डोटी					११	१०	११	१०	२१
५	जनता आ.वि., रोडिङ्ग, डोटी					४३	४१	४३	४१	८४
६	मुना मेमोरियल एकेडेमी, गौरेली ,डोटी	२७	६			२१०	५०	२३७	५६	२९३
	वार्ड नं. ५									
१	शिद्धनाथ आ.वि., सिमलघर, डोटी	४	४			३	५	७	९	१६
२	भगवती मा.वि., तलारा, डोटी	१०५	५९			२४६	११३	३५१	१७२	५२३
३	मष्टामाण्डौं मा.वि., लामीखाल, डोटी	७३	६१			९४	११६	१६७	१७७	३४४
४	भैरव आ.वि., भारिसैन, डोटी	२६	३२			३९	३८	६५	७०	१३५
५	शारदा आ.वि., पताना, डोटी					११	१४	११	१४	२५
६	सरस्वती आ.वि., पिड, डोटी	१९	३२			७८	७०	९७	१०२	१९९
७	दुर्गा आधारभूत विद्यालय	३८	३८			४७	३१	८५	६९	१५४
८	न्यू वर्डलाइन इङ्गिलस वोर्डिङ्ग	१०	४			१०	२	२०	६	२६
	वार्ड नं. ६									
१	बविना आ.वि., बविना, डोटी	६	४			१०९	९९	११५	१०३	२१८
२	भवानी आ.वि., खतेडा, डोटी	१२	२६			२२	४८	३४	७४	१०८

क.सं	विद्यालयको नाम	दलित		जनजाती		अन्य		जम्मा		
		छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	जम्मा
३	कपिलास आ.वि., सबखोला, डोटी	२९	२५			८७	९२	११६	११७	२३३
४	विद्यालक्ष्मी बोर्डिङ्ग स्कुल, ढाँटवडा डोटी	३	६			१०	९	१३	१५	२८
५	तेडी आ.वि., काँडा डोटी	१२	१४			७	५	१९	१९	३८
६	जि.डी. एकेडेमी, खतेडा, डोटी	२३	३			४२	६	६५	९	७४
७	देवकी आ.वि., थला, डोटी	२	२			८	१२	१०	१४	२४
८	गिरीचौका मा.वि., गिरीचौका, डोटी	५९	३७			१८६	१५७	२४५	१९४	४३९
वार्ड नं. ७										
१	गंगाभवानी आ.वि., रेजुला डोटी	१७	९			४५	४५	६२	५४	११६
२	कालिकास्थान मा.वि.	७३	६४			२५९	२७६	३३२	३४०	६७२

स्रोतः विद्यालयहरुबाट उपलब्ध जानकारीको आधारमा

५.१.४.३ आधरभूत, माध्यामिक र नीजि विद्यालयमा कार्यरत शिक्षकहरुको विवरण

यस गाउँपालिकाका आधारभूत, माध्यामिक, र नीजि विद्यालयहरुमा कार्यरत शिक्षकहरुको विवरण यस प्रकार रहेको छ :

तालिका ४६: आधारभूत तथा माध्यामिक विद्यालयमा कार्यरत शिक्षकहरुको विवरण

क्र.सं	विद्यालयको नाम	स्थायी		अस्थायी		राहत		नीजि		पि.सि.एफ		जम्मा		
		महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	जम्मा
वार्ड नं. १														
१	दुर्गा आ.वि. बाँझवेल डोटी					१	१	१				२	१	३
२	भैरव एकेडेमी, सिमलगाँउ, डोटी							३	११			३	११	१४
३	फ्युचर क्रियसन बोर्डिङ्ग स्कुल, सालगाँउ							३	२			३	२	५
४	भैरव मा.वि., बाँझककानी, डोटी		५			१	१		५			१	११	१२
५	डि.एम.एस. ईङ्गिलस बोर्डिङ्ग, लामीखाल	२	१					२	१			४	२	६
६	कालिका आ.वि, मेलगडा, डोटी							१	१			१	१	२
७	राधाकृष्ण आ.वि., बाहुनटाक, डोटी							१				१	०	१
८	सरस्वती आ.वि., चांसी डोटी		१	१				१				२	१	३
वार्ड नं. २														
१	शारदा मा.वि. मौवा, डोटी	१	७				६		२			१	१५	१६
२	महादेव आ.वि. दुग्राला डोटी					१	१	२	१			३	२	५
३	मालिका बोर्डिङ्ग स्कुल, मौवा डोटी							७	६			७	६	१३
४	काली भैरव मा.वि. कोटान्जर डोटी		२	१			२		५			१	९	१०
५	नमादेव आ.वि., साउदकाँडा डोटी						२	२	३			२	५	७
६	कालिका आ.वि., भारिकोट डोटी							१	१			१	१	२

१	पिस जोन नेशनल एकेडेमी, नुवाकोट डोटी			३	५							३	५	८
२	महादेवेश्वरी आ.वि., ऐली डोटी		१				४	१	२			१	७	८
३	लक्ष्मी मा.वि., काँडी डोटी	१	२				२		५			१	९	१०
४	डि.के. एकेडेमी, काँडी डोटी							१	५			१	५	६
५	झुँडा आ.वि., झुँडा डोटी		१			१		१		१		३	१	४
वार्ड नं. ४														
१	नवोदय आ.वि., भुँवा डोटी		१			१			२			१	३	४
२	दुर्गा आ.वि., देहीमाण्डौं, डोटी	१	१		१		१	२	२			३	५	८
३	प्रभात मा.वि., देहीमाण्डौं, डोटी	२	९		४			१	२			३	१५	१८
४	कृष्ण आ.वि., पातल, डोटी					१			१			१	१	२
५	जनता आ.वि., रोडिङ्ग, डोटी				१	१	१		१			१	३	४
६	मुना मेमोरियल एकेडेमी, गौरेली ,डोटी			२	१२							२	१२	१४
वार्ड नं. ५														
१	शिद्धनाथ आ.वि., सिमलघर, डोटी						१					०	१	१
२	भगवती मा.वि., तलारा, डोटी	१	५				३		४			१	१२	१३
३	मष्टामाण्डौं मा.वि., लामीखाल, डोटी		२	१				१	५			२	७	९
४	भैरव आ.वि., भारिसैन, डोटी					३	२					३	२	५
५	शारदा आ.वि., पताना, डोटी		१		१		१					०	३	३
६	सरस्वती आ.वि., पिड, डोटी	१	३				१	१	२			२	६	८
७	दुर्गा आधारभूत विद्यालय		२									०	२	२
८	न्यू वर्डलाइन इङ्गिलस वोर्डिङ्ग							१	२			१	२	३
वार्ड नं. ६														
१	बविना आ.वि., बविना, डोटी	७	५								९९	७	१०४	१११

२	भवानी आ.वि., खतेडा, डोटी	१२	२६								४८	१२	७४	८६
३	कपिलास आ.वि., सबखोला, डोटी	२९	२५								९२	२९	११७	१४६
४	विद्यालक्ष्मी बोर्डिङ्ग स्कुल, ढाँटवडा डोटी	३	६			१	२	६	६			१०	१४	२४
५	तेडी आ.वि., काँडा डोटी	९	९			६	३	४	७			१९	१९	३८
६	जि.डी. एकेडेमी, खतेडा, डोटी	५	२	३	१	३	२	५	३		२	१६	१०	२६
७	देवकी आ.वि., थला, डोटी	२	२								१५	२	१७	१९
८	गिरीचौका मा.वि., गिरीचौका, डोटी	६७	५०								२१३	६७	२६३	३३०
	वार्ड नं. ७													
१	गंगाभवानी आ.वि., रेजुला डोटी							२	१			२	१	३
२	कालिकास्थान मा.वि.		१		१	१	३	१	६			२	११	१३

स्रोतः विद्यालयहरुबाट उपलब्ध जानकारीको आधारमा

५.२ स्वास्थ्य

५.२.१ स्वास्थ्य सम्वन्धी जानकारी

यस आदर्श गाउँपालिकामा कुनै पनि ठूला अस्पत्तालहरु नभएको हुँदा ग्रामिण भेगमा वसोवास गर्ने आम नागरिकले स्वास्थ्य सम्वधन्धी ठूला समस्या आइपरेको अवस्थामा दिपायल, सिलगढि वा धनगढि सम्म पुग्नु पर्ने हुन्छ । गाउँपालिकास्तरिय र वार्डमा भएका स्वास्थ्य कार्यालयहरुले जनताका साना समस्याहरु समवोधन गर्ने कार्य गरिरहेका छन् ।

५.२.२ गाउँपालिकामा भएको परिवार नियोजन सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिकाका आम सर्वसाधारणले अपनाउने गरेको परिवार नियोजनका उपायहरुको विवरण यस प्रकार रहेको छ :

तालिका ४७: परिवार नियोजन सम्वन्धी विवरण

वार्ड नं.	स्थायी परिवार नियोजन गर्ने संख्या			अस्थायी साधनको प्रयोग गर्ने संख्या		
	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा
१	१२	०	१२	४०३	१४५	५४८
२	५८	३१	८९	२५५	१४	२६९
३	०	०	०	०	०	०
४	५७	२३	८०	१८	५	२३
५	५	४	९	७३	१९३	२६६
६	६	१	७	७१	११०	१८१
७	४७	१६	६३	५०	२८	७८
जम्मा	**१८५**	**७५**	**२६०**	**६१५**	**४९५**	**१३६५**

स्रोत: गाउँपालिकाका स्वास्थ्य संस्थाबाट उपलब्ध गराइएको विवरण, २०७६

५.२.३ सुरक्षित मातृ शिशु सेवाको विवरण

यस गाउँपालिकाका विभिन्न स्वास्थ्य संस्थामा राखिएको रेकर्ड अनुसार सुरक्षित मातृत्व सम्वन्धी विवरण यस प्रकार रहेको छ :

तालिका ४८ : सुरक्षित मातृ शिशु सेवा सम्वन्धी विवरण

वार्ड नं.	स्वास्थ्य परिक्षण गर्ने गर्भवती				घर र स्वास्थ्य संस्थामा प्रसुती हुने गर्भवती			आइरन चक्की प्रयोग गर्ने		प्रसुती पछि स्वास्थ्य जाँच		मातृ तथा नवजात शिशु मृत्यु	
	पहिलो पटक	दोश्रो पटक	तेश्रो पटक	चौथो पटक	स्वास्थ्य संस्थामा	दक्ष स्वास्थ्यकर्मीको सहयोगमा घरमा	स्वास्थ्यकर्मी अनुपस्थितिमा घरमा	२२५ वटै प्रयोग गर्ने	केही प्रयोग गर्ने	गर्भवती	नवजात शिशु	नवजात शिशु संख्या	मृत जन्म नवजात शिशु संख्या
१	९७	०	०	४७	६५	०	०	६५	०	६५	६५	१	१
२	१४१	०	०	७८	१७४	०	२	९१	०	६५	६५	१	३
३	२०	१९	५	८	०	०	०	०	०	०	०	०	०
४	५३	०	०	४६	७५	०	५	४६	२७	०	०	०	०
५	७६	५१	५५	४३	४३	४३	५	४३	०	४०	४०	३	१
६	३८	३०	३०	३०	४९	३	९	३८	०	२०	२०	०	२
७	६७	३९	३९	३९	५९	०	०	४४	०	५३	५३	०	०
जम्मा	**४९२**	**१३९**	**१२९**	**२९१**	**४६५**	**४६**	**२१**	**३२७**	**२७**	**२४३**	**२४३**	**५**	**७**

स्रोतः गाउँपालिकाका स्वास्थ्य संस्थाबाट उपलब्ध गराइएको विवरण, २०७६

५.२.४ खोपको विवरण

यस गाउँपालिकामा खोप लगाउने व्यक्तिहरुको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ :

तालिका ४९ : गाउँपालिकामा खोप लगाउने व्यक्तिहरुको विवरण

वार्ड नं.	बी.सी.जी. (१ महिनाभित्र)	पेन्टाभ्यालेण्ट (डी.पी.टी.—३, हेप बी. र हिव			पोलियो १			दादुरा		जे.ई.	टी.टी. खोप पाएका गर्भवती महिला		
		पहिलो	दोस्रो	तेस्रो	पहिलो	दोस्रो	तेस्रो	९-११ महिना	१२-२३ महिना	(जापानिज इन्सपलाइटिस)	टी.टी. १	टी.टी. २	
१	५९	५९	६२	७१	५९	६२	७१	५३	५४	६९	३०	३३	४९
२	८१	७२	७२	७९	७२	७२	७९	७९	६३	७०	८६	५४	०
३	२२	२४	१९	३१	२४	१९	३१	२२	२६	३४	३	३	२२
४	७९	६८	६७	६८	६८	६७	६८	७४	६०	६५	२८	२१	५४
५	७२	७१	७१	६९	७१	७१	६९	६२	७०	७१	४६	३६	४०
६	५४	५९	५७	७०	५९	५७	७०	६४	५७	६७	२९	३१	०
७	४८	५५	३६	३९	५५	३६	३९	४९	३७	३३	५०	४८	०
जम्मा	**४१५**	**४०८**	**३८४**	**४२७**	**४०८**	**३८४**	**४२७**	**४०३**	**३६७**	**४०९**	**२४४**	**२०५**	**१६५**

स्रोत: गाउँपालिकाका स्वास्थ्य संस्थाबाट उपलब्ध गराइएको विवरण, २०७६

५.२.५ पाँच वर्ष मुनिका बालबालिकाहरुले पोषणको स्थिती

यस गाउँपालिकामा रहेका पाँच वर्ष मुनिका बालबालिकामा भएको पोषणको अवस्था सम्वन्धी विवरण यस प्रकार रहेको छ :

तालिका ५० : पाँच वर्ष मुनिका बालबालिकाको पोपणको अवस्था

वार्ड नं.	तौल लिएको (५ वर्ष मुनीका वालवालिकाको पोषणको स्थिति)	उमेर समूह अनुसार बच्चाहरुको संख्या								५ बर्ष मुनिका वच्चाहरुको उपचार गरिएको संख्या					गर्भवति महिला संख्या		६ हप्ताभित्रका सुत्केरी महिलाको संख्या		२२५ आइरन चक्की पाएका महिला संख्या
		०-११ महिना		१२-२३ महिना		२४-३५ महिना		३६-५९ महिना		भिटामिन ए बाट				जुकाको औषधि बाट उपचार	जुकाको औषधि पाएका	आइरन चक्की पाएका	आइरन चक्की पाएका	भिटामिन ए पाएका	
		कम	सामान्य	कम	सामान्य	कम	सामान्य	कम	सामान्य	आँखा सम्बन्धी	दादुरा	दीर्घ झाडा पखाला	कडा कुपोषण						
१	नयाँ	६	७४	७	८९	०	०	०	०	१	०	०	०	०	८६	८६	६५	६५	६५
	दोहोऱ्याई आएका	५	२१९	१२	३०४	०	०	०	०	०	०	०	०	५६२	०	०	०	०	०
२	नयाँ	१	८१	१५	१८	०	०	०	०	०	०	०	१	२	१७४	१७४	९१	११२	९१
	दोहोऱ्याई आएका	१०	३१९	३०	१७७	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
३	नयाँ	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२६	३५	०	०	०
	दोहोऱ्याई आएका	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
४	नयाँ	०	३	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	दोहोऱ्याई आएका	४	५७	२	३३	०	०	०	०	०	०	०	०	०	५३	५३	७३	७३	४६
५	नयाँ	५	६३	५	३४	०	०	०	०	५४३	२	१	३	४२३	७३	७३	४३	४३	४३
	दोहोऱ्याई आएका	२९	३१४	७२	३२०	०	०	०	०	३	०	०	०	५	०	०	०	०	०

वार्ड नं.	तौल लिएको (५ वर्ष मुनीका वालवालिकाको पोषणको स्थिति)	उमेर समूह अनुसार बच्चाहरुको संख्या								५ बर्ष मुनिका वच्चाहरुको उपचार गरिएको संख्या					गर्भवति महिला संख्या		६ हप्ताभित्रका सुत्केरी महिलाको संख्या		२२५ आइरन चक्की पाएका महिला संख्या
		०-११ महिना		१२-२३ महिना		२४-३५ महिना		३६-५९ महिना		भिटामिन ए बाट				जुकाको औषधि बाट उपचार	जुकाको औषधि पाएका	आइरन चक्की पाएका	आइरन चक्की पाएका	भिटामिन ए पाएका	
		कम	सामान्य	कम	सामान्य	कम	सामान्य	कम	सामान्य	आँखा सम्बन्धी	दादुरा	दीर्घ झाडा पखाला	कडा कुपोषण						
६	नयाँ	१२	७४	२१	४१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	५०	५०	४९	४९	३८
	दोहोऱ्याई आएका	७	१८३	२८	१७४	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
७	नयाँ	९	६९	१६	२४	०	०	०	०	०	०	०	०	०	६७	६७	५९	५२	४४
	दोहोऱ्याई आएका	६	१३९	१२	८३	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
जम्मा	**नयाँ**	**३३**	**३६४**	**६४**	**२०६**	**०**	**०**	**०**	**०**	**५४४**	**२**	**१**	**४**	**४२५**	**४७६**	**४८५**	**३०७**	**३२१**	**२८१**
	दोहोऱ्याई आएका	**६१**	**१२३१**	**१५६**	**१०९१**	**०**	**०**	**०**	**०**	**३**	**०**	**०**	**०**	**५६७**	**५३**	**५३**	**७३**	**७३**	**४६**

स्रोतः गाउँपालिकाका स्वास्थ्य संस्थाबाट उपलब्ध गराइएको विवरण, २०७६

५.२.६ गाउँपालिकामा विगत एक वर्षमा देखिएका रोगहरुको विवरण

यस गाउँपालिकामा विगत एक वर्षमा देखिएका विभिन्न प्रकारका रोगहरु तिनको उपचार सम्वन्धी विवरण यस प्रकार रहेको छ :

तालिका ५१ : गाउँपालिकामा विगत एक वर्षमा देखिएका रोगहरुको विवरण

क्र.सं.	रोगको नाम	विरामी संख्या	उपचार भएको संख्या	फलोअप गरिएको संख्या	रेफर गरिएको संख्या	मृत्यु भएको संख्या
१	निमोनिया	३२६	१४६	१०४	७	०
२	झाडा पखाला	७२०	५६०	२४०	९	०
३	मलेरिया	२	२	२	०	०
४	काला जार	०	०	०	०	०
५	क्षय रोग	२०	२०	१६	०	०
६	कुष्ठ रोग	०	०	०	०	०
७	रक्तचाप	४७	४४	४४	५	०
८	मुटु रोग	०	०	०	०	०
९	ग्यास्टीक	२३५९	२३४३	२१४	१०	०
१०	पक्षघात	०	०	०	०	०
११	एचआइभि एड्स	१	०	१	०	०
१२	सुत्केरी हुन	२४०	२२३	१०४	१८	०
१३	अन्य…………	०	०	०	०	०
	जम्मा	**३७१५**	**३३३८**	**७२५**	**४९**	**०**

स्रोतः गाउँपालिकाका स्वास्थ्य संस्थाबाट उपलब्ध गराइएको विवरण, २०७६

५.३ खानेपानी तथा सरसफाई

यस गाउँपालिकामा भएका खानेपानी तथा सरसफाइको विवरण हेर्दा खानेपानीका आयोजनाहरु, शौचालयको विवरण, शौचालय प्रयोग गर्ने र नगर्ने आधारमा घरधुरी संख्याको विवरण तथा सार्वजनिक स्थलमा निर्माण गरिएका शौचालय, खानेपानीका धारा लगायतको विवरण यहाँ उल्लेख गरिएको छ ।

५.३.१ गाउँपालिकामा भएका विभिन्न खानेपानीका आयोजनाहरुको विवरण

यस गाउँपालिकाका वार्डहरुमा भएका विभिन्न खानेपानीका आयोजनाहरुको विवरण यस प्रकार रहेको छ :

तालिका ५२ : गाउँपालिकामा भएका खानेपानीको विवरण

आयोजनाको नाम	स्रोतको नाम	वस्ती सम्मको दूरी	निर्मित साल	जम्मा धारा संख्या	जम्मा उपभोक्ता	हालको अवस्था
वार्ड नं. १						
ठुलो खोला खा.पा.	ठुलो खोला	१ कि.मि.	०५५	९ धारा	५५ घरधुरी	चालु
चिनी खोला खा.पा.	चिनी खोला	१ कि.मि.	०७५	५ धारा	६० घरधुरी	चालु
वार्ड नं. २						
मकराउ खा.पा.	मकराउ	५० मी.	२०७५	३ वटा	२००	चालु
चोयकानला खा.पा.	चोयकानला	२.५ कि.मि.	२०७५	५ वटा	१५०	चालु
भुतिम कोटान्जर खा.पा.	भुतिम	२ कि.मि.	२०७५	३ वटा	२५०	चालु
वार्ड नं. ३						
काँडी खा.पा. योजना, भुजनी	भुजनी	४ कि.मि.	२०४८	१०	६५०	राम्रो
ढाण खोला खा.पा.	ढाण खोला	१.५ कि.मि.	२०७५	१२	४५०	निर्माणधीन
मेल खोला खा.पा.	मेलखोला	२ कि.मि.	२०६४	११	५४१	राम्रो
वार्ड नं. ४						
सुन्दरपुर खानेपानी	किमडी खोला	३५० मि.	२०७५	७ वटा	८००	राम्रै चालु
गैरीगाँउ खानेपानी	चाडा	५०० मि.	२०७५	४ वटा	८० परिवार	राम्रै चालु
देही पछेरी गाँउ खा.पा. र मुहान संरक्षण	पछेरी गाँउ, देही, भुवा, स्वास्थ्य केन्द्र उपरचोर	मुहानमै धारा	२०७५	१३ वटा	१७० परिवार	राम्रै चालु
वार्ड नं. ५						
पिड खानेपानी	वानरे पड	२.५ कि.मि.	२०६८	६ वटा	५००	चालु
पाली खानेपानी	देही गाँउ	४ कि.मि.	२०६५	१६ वटा	५००	चालु
मालचडा खा.पा.	तलार	५ कि.मि.	२०५५	१६ वटा	४५०	चालु
वार्ड नं. ६						
खानीखोला, गिरीचौका खा.पा. योजना	खानीखोला	५ कि.मि.	२०६४	७३	१५२३	चालु

आयोजनाको नाम	स्रोतको नाम	वस्ती सम्मको दूरी	निर्मित साल	जम्मा धारा संख्या	जम्मा उपभोक्ता	हालको अवस्था
चिउडीखेत खा.पा. योजना	कैन खानेपानी	२ कि.मि.	२०७२	१७	२८०	चालु
गोगनखोला खा.पा. योजना	गोगनखोला	२.५ कि.मि.	२०६७	५८	३००	चालु
वार्ड नं. ७						
रेजुला खा.पा.	सेगुनी खोला	३.५ कि.मि.	२०६८	१२	३००	चालु (मुहान सुखा)
दह खा.पा.	धारी खोला	१ कि.मि.	२०६६	९	२५०	चालु (मुहान सुखा)
सातला खा.पा.	दुधेखोला	१ कि.मि.	२०६८	१३	३५०	चालु (मुहान सुखा)
दडिमाना खा.पा.	ठुलाखोला	२ कि.मि.	२०६६	१३	३७५	चालु (मुहान सुखा)

५.३.२ पिउने पानीको स्रोतको आधारमा घरपरिवारको विवरण

यस गाउँपालिकामा वसोवास गर्ने वासिन्दाले धारा वा खोला वा इनार वा अन्य कुन स्रोतको पानी पिउँछन भन्ने कुराको विश्लेषण यस भागमा तलका अनुसार दिइएको छ :

तालिका ५३ : खानेपानीको स्रोतको आधारमा घरधुरीको विवरण

वार्ड न	धारा पाइप	इनार	मूल कुवा	नदी खोला
१	८७८	०	७१	०
२	७३५	०	११३	१
३	५०९	०	५८	१२
४	३३२	०	३७८	०
५	७५०	०	६४	०
६	६६०	०	२४३	१
७	४३०	०	३	०
जम्मा	**४२९४**	**०**	**९३०**	**१४**

स्रोतः घरधुरी सर्वेक्षण, २०७६

यस गाउँपालिकामा धारा वा पाइपको पानी पिउने घरधुरीहरुमा ४२९४ रहेका छन् भने इनारको पानी पिउने घरधुरीहरु रहेका छैनन् । मूल वा कुवाको पानी पिउने घरधुरीमा ९३० रहेका छन् भने नदी वा खोलाको पानी पिउने १४ घरधुरी रहेका छन् ।

५.३.३ पिउने पानीको स्रोत रहेको ठाउँको आधारमा घरपरिवारको विवरण

यस गाउँपालिका वसोवास गर्ने घरधुरीले पानी लिन जाने ठाउँका आधारमा घरधुरीको विवरण यस प्रकार रहको छ :

तालिका ५४: पिउने पानीको स्रोत रहेको स्थानका आधारमा घरधुरीको वर्गिकरण

वार्ड न	नीजि	सार्वजनिक	सामुदायिक	अरुको घरमा
१	३९	९७	८०९	४
२	२३	६६	७६०	०
३	१३	६३	५०२	१
४	२	७०२	६	०
५	१०	१५१	६५३	०
६	८	६७३	२२२	१
७	६	४२४	३	०
जम्मा	**१०१**	**२१७६**	**२९५५**	**६**

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण, २०७६

५.३.४ शौचालयको प्रकारका आधारमा घरधुरीको विवरण

यस गाउँपालिकामा भएका घरधुरीहरुको शौचालयको वनावटका आधारमा परिवारको वर्गिकरण यस प्रकार रहको छ

तालिका ५५ : शौचालयको प्रकारका आधारमा घरधुरीको विवरण

वार्ड न	पक्की	अर्ध पक्की	कच्ची	वोराले वारेको
१	५	६३	८६८	०
२	९	१३	८०९	०
३	२१	१९	५२५	०
४	४	४	६९९	०
५	१४	४४	७३९	०
६	९	५	८७६	०
७	१	१	४३१	०
जम्मा	**६३**	**१४९**	**४९४७**	**०**

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण, २०७६

५.३.५ घरबाट निस्कने फोहरको विवरण

यस गाउँपालिकाका विभिन्न घरधुरीहरुबाट निस्कने फोहरुको मात्रा यस प्रकार रहको छ :

तालिका ५६ : गाउँपालिकाबाट निस्कने फोहरको विवरण (क्वीन्टलमा)

वार्ड न	प्लाष्टिक	शिशाजन्य	कपडा	धातु
१	२१.३५	३.६०	४४.५१	०.६३
२	२६.७८	३९.३१	७०.०७	१.०५
३	२६.५६	१२.५८	३४.०२	२.७९
४	५२.९२	१७.९०	३४.३१	१.१३
५	११.६६	७.८६	८.७५	९.४३
६	१०.४८	१५.८८	३३.४१	४.४३
७	४.९१	८.२६	१३.३९	४.०६
जम्मा	**१५४.६५**	**१०५.३८**	**२३८.४५**	**२३.५१**

स्रोतः घरधुरी सर्वेक्षण, २०७६

५.३.७ फोहर व्यवस्थापनको आधारमा घरधुरी विवरण

यस गाउँपालिकामा वसोवास गर्ने घरधुरीहरुले फोहर व्यवस्थापन गर्ने तरिकाका आधारमा विवरण यस प्रकार दिइएको छ :

तालिका ५७ : फोहर व्यवस्थापन गर्ने तरिकाका आधारमा घरधुरीको विवरण

वार्ड न	जलाउने	खोलामा फाल्ने	बाटोमा फाल्ने
१	८५५	९४	०
२	७३९	११०	०
३	४७०	१०९	०
४	५५६	१५४	०
५	६८५	१२९	०
६	६३३	२७१	०
७	३३०	१०३	०
जम्मा	**४२६८**	**९७०**	**०**

५.४ लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण

५.४.१ महिलाको नाममा भएको सम्पत्ती विवरण

यस गाउँपालिकामा वसोवास गर्ने घरधुरीहरु मध्ये महिलाको नाममा सम्पत्ती हुने र नहुने आधारमा घरधुरीहरुको विवरण यस प्रकार दिइएको छ :

तालिका ५८ : महिलाको नाममा रहेको सम्पत्ती विवरण

वार्ड न	घर जग्गा नाममा	जग्गा मात्र	दुवै नभएको	भन्न नचाहेको
१	४२	३३	८४९	२५
२	३८	२४	७४४	४३
३	३३	३२	४६६	४८
४	४५	४३	५७०	५२
५	३२	१२	७५८	१२
६	५५	४५	७७२	३२
७	२५	३०	३४४	३४
जम्मा	**२७०**	**२१९**	**४५०३**	**२४६**

स्रोतः घरधुरी सर्वेक्षण, २०७६

५.४.२ महिनावारी हुदा वस्ने ठाउँको विवरण

यस गाउँपालिकामा वसोवास गर्ने महिलाहरुमा महिनावारीको समयमा वस्ने स्थानका आधारमा घरधुरीसँग गरिएको छलफलका आधारमा घरधुरीहरुको विवरण यस प्रकार रहेको छ :

तालिका ५९ : महिनावारीको समयमा वस्ने स्थानका आधारमा घरधुरीहरुको विवरण

वार्ड नं.	छाउगोठ	घर भित्र छुट्टै	आफ्नै कोठामा	भन्न नचाहेको
१	३३	४०२	३८९	१२५
२	४३	३०५	२६७	१३४
३	३५	२२२	१९०	१३२
४	४७	३०१	२२७	१३५
५	४३	४०९	२१९	१४३
६	२३	३९९	३४७	१३५
७	४५	१०२	१४६	१४०
जम्मा	**२६९**	**२१४०**	**१७८५**	**९४४**

५.५ महिला, बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिकको सामाजिक स्थिती

५.५.१ महिला/घरेलु हिंसाको विवरण

यस अध्ययनमा महिला हिंसा सम्वन्धी छलफल गर्दा कुनै पनि घरधुरीमा महिला हिंसा छैन भन्ने जानकारी पाइयो ।

५.५.२ खेल मैदान, पिकनिक, तथा सार्वजनिक पार्क सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिकाका विभिन्न वार्डमा भएका खेलमैदान पार्क आदिको विवरण यस प्रकार रहको छ :

तालिका ६० : गाउँपालिकामा भएका विभिन्न खेलमैदान पार्क आदिको विवरण

वार्ड नं.	स्थलको नाम	क्षेत्रफल	स्वामित्व	उपयोगको प्रकार
१	जैत्या ढुङ्गा	५ हेक्टर	नेपाल सरकार	मनोरञ्जन
२	प्रेम स्मृति ताल	७ रोपनी	नेपाल सरकार	पिकनिक, मनोरञ्जन
३	महादेव डाँडा	१० हेक्टर	स्थानीय समुदाय	पिकनिक, मनोरञ्जन
	ऐलचौर	११ हेक्टर	स्थानीय समुदाय	पिकनिक, मनोरञ्जन
	गुस्र्या	१३ हेक्टर	स्थानीय समुदाय	पिकनिक, मनोरञ्जन
४	महादेव खेलमैदान	२० रोपनी	प्रभात मा.वि.	विद्यार्थीहरुका लागि
	ठूलासैन	२० रोपनी	पछेरी गाउँ	पिकनिक, मनोरञ्जन
	देहिमाडौं मन्दिर	२६ रोपनी	देही, पछेरीगाँउ, भुँवा, रोडिडी	पिकनिक, मनोरञ्जन
५	घोडासैन	६० रोपनी	स्थानीय समुदाय	खेलमैदान
	गाउँलेक	६ रोपनी	स्थानीय समुदाय	पिकनिक, पार्क
	कालामाठी लेक	६० रोपनी	स्थानीय समुदाय	मनोरञ्जन पार्क
	दाम्दे खाली	५० रोपनी	स्थानीय समुदाय	मनोरञ्जन पार्क
६	नेटे लेक	५ हेक्टर	स्थानीय समुदाय	पिकनिक, मनोरञ्जन
	चौरकी लेक	७ हेक्टर	स्थानीय समुदाय	पिकनिक मनोरञ्जन
७	धारी लेक	१२ हेक्टर	स्थानीय समुदाय	पिकनिक मनोरञ्जन
	ऐलचौर	२५ हेक्टर	स्थानीय समुदाय	पिकनिक मनोरञ्जन
	सेलढाडा	८ हेक्टर	स्थानीय समुदाय	पिकनिक मनोरञ्जन
	साइलीगाड	१० हेक्टर	स्थानीय समुदाय	पिकनिक मनोरञ्जन

परिच्छेद ६: पूर्वाधार विकास

६.१ भवन तथा शहरी विकास

६.१.१ घरको स्वामित्वको आधारमा घरधुरीहरुको विरवरण

यस गाउँपालिकामा वसोवास गर्ने घरपरिवारले प्रयोग गर्ने घरको स्वामित्वको आधारमा घरधुरीको विवरण यस प्रकार दिइएको छ :

तालिका ६१ : स्वामित्वको आधारमा घरधुरीहरुको विवरण

वार्ड नं.	नीजि	भाडामा	संस्थागत	सुकुम्वासी
१	९३७	०	१	११
२	८२४	०	०	२५
३	५७१	७	०	१
४	७००	१०	०	०
५	८०९	०	०	५
६	८८७	०	०	१७
७	४३२	१	०	०
जम्मा	**५१६०**	**१८**	**१**	**५९**

स्रोतः घरधुरी सर्वेक्षण, २०७६

माथिको तालिकालाई विश्लेषण गर्दा यस गाउँपालिकामा वसोवास गर्ने जम्मा घरधुरीहरु मध्ये आफ्नै नीजि घरमा वस्ने घरपरिवार सङ्ख्या ५१६० रहेको छ भने भाडामा वस्ने घरपरिवारको सङ्ख्या १८, संस्थाले उपलब्ध गराएको घरमा वस्ने १ र सुकुम्वासी अवस्थामा वस्ने घरपरिवारको संख्या ५९ रहेको छ । यसलाई स्पष्ट पार्नका लागि तलको चार्ट प्रस्तुत गरिएको छ :

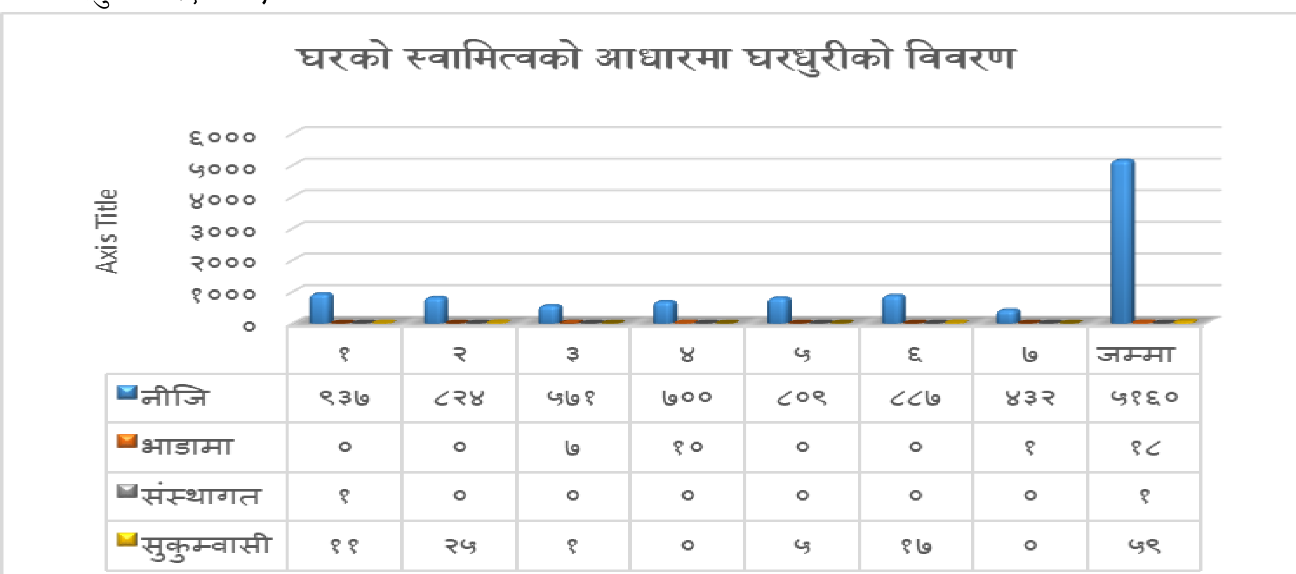

६.१.२ घरको प्रकारको आधारमा घरधुरीको विवरण

यस गाउँपालिकामा वसोवास गर्ने घरपरिवारहरुको घरको वनावटको आधारमा विवरणलाई यस प्रकार दिइएको छ :

तालिका ६२ : घरको वनावटको आधारमा घरधुरीको विवरण

वार्ड नं.	पक्की	अर्ध पक्की	कच्ची	झुप्रा
१	२१	१७	९०६	५
२	७	२१	८१५	६
३	२१	१२	५४४	२
४	७	२१	६८०	२
५	२०	३५	७५५	४
६	९	७	८८०	८
७	१	०	४३०	२
जम्मा	**८६**	**११३**	**५०१०**	**२९**

स्रोत : घरधुरी सर्वेक्षण, २०७६

माथिको तालिकामा हेर्दा यस गाउँपालिकामा पक्की घर भएका ८६ घरपरिवार, अर्ध पक्की घर भएका ११३ घरपरिवार र सवै भन्दा बढि अर्थात ५०१० घरपरिवार वसोवास गर्ने घरहरु कच्ची रहेका छन् । बाँकी २९ घरपरिवारको वसाइ झुप्रामा रहेको देखिन्छ । यसमा पक्की भन्नाले पूर्णरुपमा सिमेन्टको प्रयोग भएकोलाई बुझिएको छ भने अर्ध पक्की भन्नाले भित्ता वा छानोमा सिमेन्ट प्रयोग भएकोलाई बुझिएको छ । कच्ची भन्नाले टिन वा ढुङ्गा वा खरले छाएको तर पर्खाल ढुङ्गा र माटोले बनेकोलाई बुझिएको छ । झुप्रा भन्नाले खर वा परालले छाएको अस्थायी प्रकृतिका घरलाइ बुझिएको छ । यसलाइ चार्टमा तलका अनुसार देखाइएको छ :

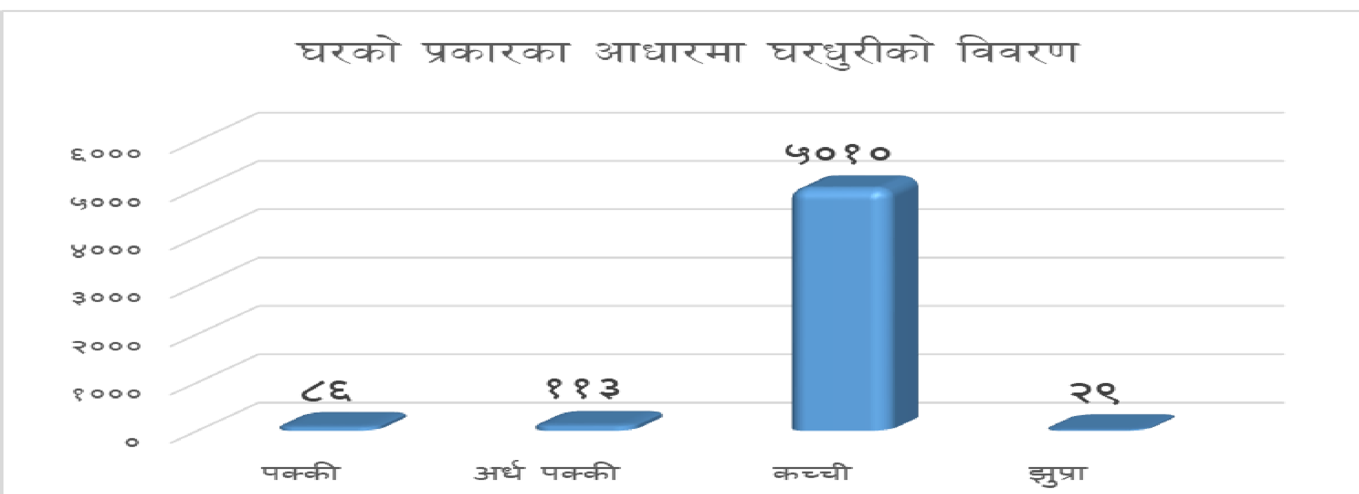

६.१.३ घरको छानाको प्रकारको आधारमा घरधुरीको विवरण

यस गाउँपालिकामा वसोवास गर्ने घरधुरीहरुको घरको छानाका प्रकारका आधारमा वर्गिकरण यस प्रकार रहेको छ

तालिका ६३ : घरको छानाको प्रकारका आधार घरधुरीको वर्गिकरण

वार्ड न	खरको	ढुंगाको	टिनको	सिमेन्ट प्लाष्टर	माटोले छाएको
१	५	८६७	४५	३१	१
२	२२	७५५	५५	१२	५
३	२	५३६	११	२९	१
४	२	६८४	१३	११	०
५	६	७६०	२०	२७	१
६	८	८४१	३८	९	८
७	३	४१०	१९	१	०
जम्मा	**४८**	**४८५३**	**२०१**	**१२०**	**१६**

स्रोतः घरधुरी सर्वेक्षण, २०७६

माथिको तालिकालाई विश्लेषण गर्दा यस गाउँपालिकामा खरको छाना भएका घरधुरीहरु ४८ रहेका छन् भने ढुङ्गाको छाना भएका ४८५३ घरधुरीहरु रहेका छन् ।

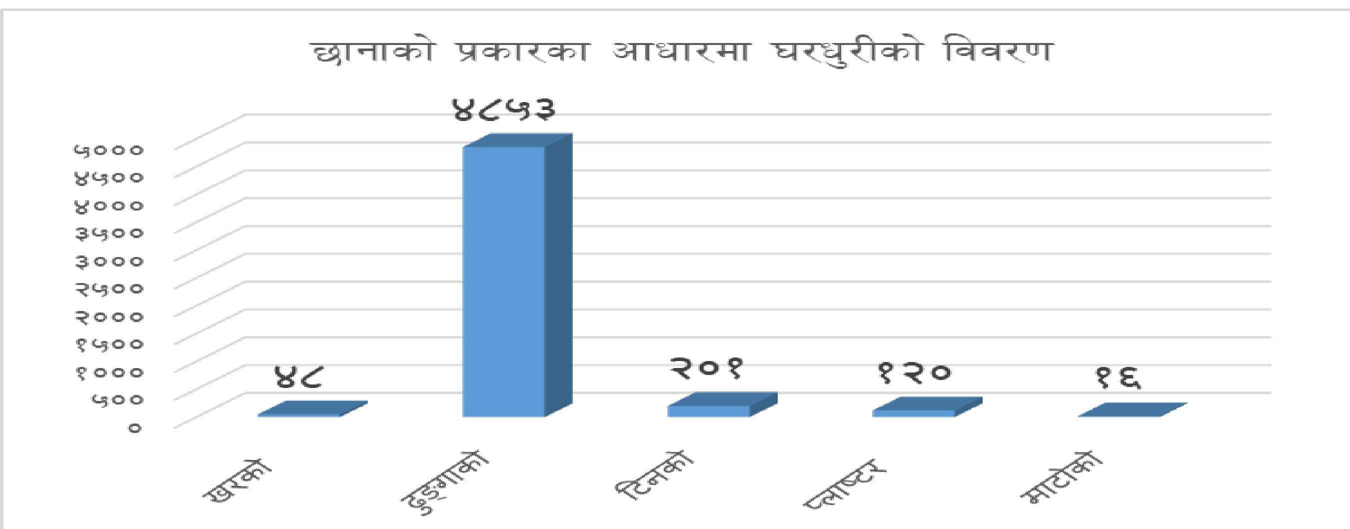

६.१.४ घरको तलाको आधारमा घरधुरी विवरण

यस गाउँपालिकामा वसोवास गर्ने घरधुरीहरुमा भएका घरहरुको तलाको आधारमा भएको वर्गिकरण यस प्रकार रहेको छ :

तालिका ६४ : घरका तलाको आधारमा घरधुरीहरुको विवरण

वार्ड न	एक तले	दुई तले	तीन तले
१	७१	४५०	४२८
२	६०	५२९	२६०
३	८४	३२८	१६७
४	१८	५१५	१७७
५	४१	७१६	५७
६	२६१	६४०	३
७	१०	४२३	०
जम्मा	**५४५**	**३६०१**	**१०९२**

स्रोतः घरधुरी सर्वेक्षण, २०७६

यस गाउँपालिकामा एक तले घर भएका घरपरिवारको संख्या ५४५ रहेकाको छ भने दुई तले घर भएका ३६०१ घरपरिवार रहेका छन् । त्यसरी नै तीन तले घर भउका भने १०९२ घरधुरी मात्र रहेका छन् ।

६.२ विद्युत तथा साना जलविद्युत (बैकल्पिक उर्जा समेत)

६.२.१ घरमा उज्यालोको लागि प्रयोग हुने उर्जाको विवरण

यस गाउँपालिकाका विभिन्न घरधुरीहरुले रातीमा उज्यालो तथा मोवाइल रेडियो टिभि जस्ता वस्तुहरु चार्ज गर्न वा चलाउनका लागि प्रयोग गर्ने उर्जाको विवरण यस प्रकार दिइएको छ :

तालिका ६५ : उर्जाको रुपमा प्रयोग गर्ने वस्तुका आधारमा घरधुरी विवरण

वार्ड न	सोलार	विद्युत	जल विद्युत	बायोग्यास	ब्याट्री	अन्य
१	१२९	६९८	०	०	१२२	०
२	४२३	२५३	०	०	११	१६२
३	४०६	७६	६	०	४०	५१
४	५१८	१३३	०	०	३८	२१
५	७५८	११	०	०	३	४२
६	५८८	३	२४८	०	३१	३४
७	१०१	२६	३००	०	०	६
जम्मा	**२९२३**	**१२००**	**५५४**	**०**	**२४५**	**३१६**

माथिको तालिकालाई चार्टमा यस अनुसार देखाइएको छ :

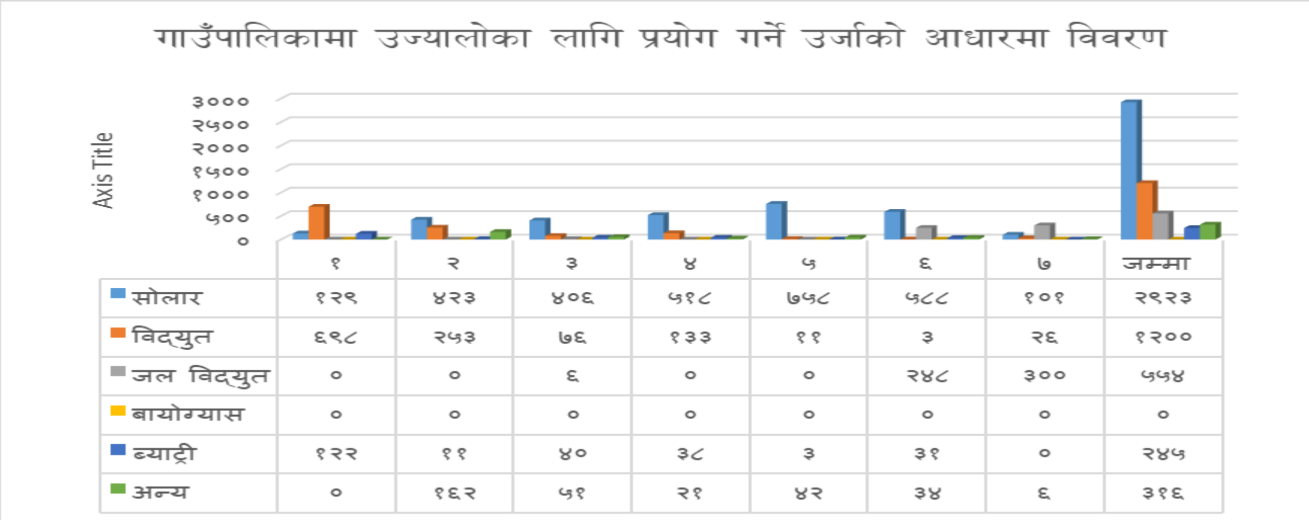

	१	२	३	४	५	६	७	जम्मा
सोलार	१२९	४२३	४०६	५१८	७५८	५८८	१०१	२९२३
विद्युत	६९८	२५३	७६	१३३	११	३	२६	१२००
जल विद्युत	०	०	६	०	०	२४८	३००	५५४
बायोग्यास	०	०	०	०	०	०	०	०
ब्याट्री	१२२	११	४०	३८	३	३१	०	२४५
अन्य	०	१६२	५१	२१	४२	३४	६	३१६

६.३ सञ्चार तथा यातायात

६.३.१ सञ्चार तथा यातायातका सेवा सुविधाको पहुँच भएको घरपरिवार

यस गाउँपालिकाका विभिन्न घरधुरीहरुमा गरिएको अध्ययनलाई विश्लेषण गर्दा हरेक घरमा रेडियो वा मोवाइल केहि न केहि भएको पाइयो ।

६.३.२ यातायात तथा सञ्चार सेवाको पहुँचको आधारमा घरपरिवारको विवरण

यस गाउँपालिकाका घरधुरीहरुमा भएका सञ्चार तथा यातायातका साधनहरुको विवरण यस प्रकार रहेको छ :

तालिका ६६ : गाउँपालिकामा भएका सञ्चार तथा यातायातका साधनहरुको विवरण

वार्ड न	रेडियो	टेलिभिजन	मोवाइल फोन	वस ट्रक	कार जीप भ्यान	ट्र्याक्टर
१	१३२	४	१४९८	६	०	३
२	१२९	६	११६८	५	२	५
३	१४३	०	१३३१	१	१	८
४	८१	०	९९७	५	०	१
५	४९	१	१०७०	०	१	२
६	८५	०	९८३	१	०	१
७	३५	०	८३०	०	०	०
जम्मा	६५४	११	७८७७	१८	४	२०

६.३.२ उपलब्ध यातायात तथा सञ्चार सेवाको विवरण

यस गाउँपालिकामा दैनिकरुपमा आउने यातायातका सवारी साधन तथा अन्य सञ्चार सम्वन्धी विवरण यस प्रकार रहेको छ :

तालिका ६७ : गाउँपालिकामा दैनिक आउने यातायातका साधन तथा अन्य सञ्चार सम्वन्धी विवरण

विवरण	वार्ड १	वार्ड २	वार्ड ३	वार्ड ४	वार्ड ५	वार्ड ६	वार्ड ७	गाउँपालिका मा जम्मा
वसपार्क	०	०	०	०	०	०	०	१
दैनिक वस आउने	२	२	२	०	०	०	०	६
दैनिक ट्रक आउने	३	४	२	१	०	०	२	१२
दैनिक ट्र्याक्टर	१५	१५	१४	७	१०	०	५	६६
भाडाका जीप	१६	१५	८	१	४	०	२	४६
हुलाक	०	१	०	१	१	१	१	५

६.३.३ गाउँपालिकामा भएका वस पार्कको विवरण

यस गाउँपालिकामा हाललाई अस्थायी रुपमा गाउँपालिकाको केन्द्र रहेको स्थान मौवादहमा एउटा वसपार्क रहेको छ भने अन्य ठाउँमा त्यस प्रकारको वसपार्क नै व्यवस्थान भैसकेको अवस्था छैन ।

६.३.४ गाउँपालिकामा भएका सार्वजनिक शौचालयको विवरण

यस गाउँपालिकामा सार्वजनिक शौचालयहरु कुनै पनि ठाउँमा व्यवस्थितरुपमा निर्माण गरेको पाइएन ।

६.३.५ गाउँपालिकामा ढल निकासको अवस्था

यस गाउँपालिकामा सडक तथा बाटोघाटो निर्माणका क्रममा कुनै पनि स्थानमा ढल निकासको राम्रो व्यवस्थापन भैसकेको अवस्था छैन ।

६.४ सडक तथा पुलको विवरण

यस गाउँपालिकाका विभिन्न वार्डमा भएका सडक सञ्जाल तथा पुलहरुको विवरण यस प्रकार रहेका छ :

तालिका ६८ : गाउँपालिकाका विभिन्न वार्डमा भएका सडक सञ्जालको विवरण

विवरण	किसिम/ प्रकार	पुल, सडक तथा बाटोको नाम	निर्मित वा मर्मत साल	जोडिने वस्तीहरु		क्षेत्रफल		अवस्था	लाभान्वित जनसंख्या
				देखि	सम्म	लम्बाई	चौडाइ		
वार्ड नं. १									
पुल	झोलुङ्गे पुल	जोरिम खेत	०६०	बाँझ	सायल गा.पा., चौसी, सरडाइल	६५ मी.	१.२५ मि.	राम्रो	१६००
		तलाईं पुल	०६६	बाँझ	चाबी, मेलगाडा, सरडाइल	४५ मी.	१.२५ मी.	राम्रो	१६००
		सुगाइजर पुल	०७०	बाँझ	चाबी, मेलगाडा, सरडाइल	७० मी.	१.२५ मी.	राम्रो	१८००
	काठे पुल	साउँखोला							
	पक्की पुल								
सडक	कच्ची सडक	दिपायल—बझाङ सडक	०६४	दिपायल	बझाङ	५० कि.मी	६ मी.	राम्रो	५००००
		मोड दोबाँझ सडक	०६८	बाँझमोड	दोबाँझ	४ कि.मी.	३ मी.	ठीकै	१२००
		भुँवाकोट दोबाँझ सडक	०७४	भुवाँकोट	दोबाँझ	५ कि.मी.	३ मी.	ठीकै	८००

विवरण	किसिम/ प्रकार	पुल, सडक तथा बाटोको नाम	निर्मित वा मर्मत साल	जोडिने वस्तीहरु		क्षेत्रफल		अवस्था	लाभान्वित जनसंख्या
				देखि	सम्म	लम्बाई	चौडाइ		
		देवरगडा मनेकोट सडक	०७५	देवरगडा	मनेकोट	दुई कि.मी	३ मी.	ठीकै	७००
	ग्राभेल वा कृषि सडक	पायल नाडे सडक	०७५	पायल	नाडे	१.५ कि.मी.	३ मी.	ठीकै	८००
बाटो	गोरेटे तथा घोडेटो	मौवा चौसी	धेरै वर्ष अगाडी	मौवा	चौसी	१५ कि.मी.	आधा मी.	जीर्ण	१५००
वार्ड नं. २									
पुल	झोलुङ्गे पुल	छैन							
	काठे पुल	छैन							
	पक्की पुल	छैन							
सडक	कच्ची सडक	दिपायल, पातीहाल्ला सडक	२०६४	दिपायल	सायल गा.पा.	५० कि.मि.	६ मि.	राम्रो	५००००
		सालको चौपती, भारीकोट	२०७४	भुण	भारिकोट	३ कि.मि.	४ मि.	ठिकै	१०००
		स्याउले, सातनाली	२०७०	स्याउले	सातनाली	१५ कि.मि.	६ मि.	राम्रो	६०००
	ग्राभेल वा कृषि सडक	छैन							

विवरण	किसिम/ प्रकार	पुल, सडक तथा बाटोको नाम	निर्मित वा मर्मत साल	जोडिने वस्तीहरु		क्षेत्रफल		अवस्था	लाभान्वित जनसंख्या
				देखि	सम्म	लम्बाई	चौडाइ		
बाटो	गोरेटे तथा घोडेटो	नगरदह नमादेव मन्दिर	२०७५	मौवा, नगरदह	नमादेव मन्दिर	१ कि.मि.	८ फिट	राम्रो	२००
वार्ड नं. ३									
पुल	झोलुङ्गे पुल	जालकुले साइलीगाड	२०६८	गौतडा	जालकुले	१०० मी.	१ मी.	राम्रो	१६०
		भारीसैनतीप नलतुडे	२०७०	नलतुडे	खतेडा	१०५ मी.	१ मी.	राम्रो	११५५
		खोलासेउडी	२०७१	आडीखेत	सिल्ल	१०६ मी.	१ मी.	राम्रो	१४३
	काठे पुल								
	पक्की पुल								
सडक	कच्ची सडक	स्याउले वारकाँडा	२०७४	स्याउले	काँडी	५ कि.मि.	४ मी.	राम्रो	१२००
		काँडी आड	२०७५	काँडी	आड	२ कि.मि.	४ मी.	राम्रो	१०००
		स्याउले नुवाकोट	२०७२	काँडी स्याउले	नुवाकोट	३ कि.मि.	४ मी.	ठिकै	१०००
		लामीखाल झुँडा	२०७५	लामीखाल	झुँडा	७ कि.मि.	६ मी.	राम्रो	१५००
	ग्राभेल वा कृषि	स्याउले थाला	२०७३	स्याउले	ऐली	३ कि.मि.	४ मी.	ठिकै	२०००

विवरण	किसिम/ प्रकार	पुल, सडक तथा बाटोको नाम	निर्मित वा मर्मत साल	जोडिने वस्तीहरु		क्षेत्रफल		अवस्था	लाभान्वित जनसंख्या
				देखि	सम्म	लम्बाई	चौडाइ		
	सडक								
बाटो	गोरेटे तथा घोडेटो								
वार्ड नं. ४									
पुल	झोलुङ्गे पुल								
	काठे पुल								
	पक्की पुल								
सडक	कच्ची सडक	स्याउले सातनाली सडक	२०६५	स्याउले	सात सम्म	९ कि.मि.	४ मि.	राम्रो	११०००
		देहीमाण्डौं हिन्नेकाँडा सडक	२०७०	वडा कार्यालय	हिन्नेकाँडा	१.५ कि.मि.	४ मि.	राम्रो	२००
		लुवारेगडा भुँवा सडक	२०७४	लुवारेगडा	भुँवा	१ कि.मि.	४ मि.	राम्रो	३००
		गौरेली सानाहाल्ले सडक	२०७४	गौरेली	देही	२.५ कि.मि.	४ मि.	राम्रो	५००
	ग्राभेल वा कृषि	रानीवन रोडिडी	२०७४	देहीमाण्डौं	रोडिडी	१.५	३ मि.	ठिकै	१५०

विवरण	किसिम/ प्रकार	पुल, सडक तथा बाटोको नाम	निर्मित वा मर्मत साल	जोडिने वस्तीहरु		क्षेत्रफल		अवस्था	लाभान्वित जनसंख्या
				देखि	सम्म	लम्बाई	चौडाइ		
	सडक					कि.मि.			
बाटो	गोरेटे तथा घोडेटो	देहीमाण्डौं रोडिडी सडक	२०७५	देहीमाण्डौं	रोडिडी	५०० मि.	२.५ फिट	राम्रो	२५०
		देहीमाण्डौं देही	२०७५	देहीमाण्डौं	देही	२०० मि.	२.५ फिट	राम्रो	२००
वार्ड नं. ५									
पुल	झोलुङ्गे पुल	जाल्कुले, दौडाखोला,	२०७०	दौडयाखोला	जाल्कुले	१२० मि.	१ मि.	राम्रो	
		गडखेत, जखेडा	२०६८	गडखेत	जखेडा	१२० मि.	१ मि.	राम्रो	
		सेतीनदी पुल	२०४०	तलारा	ढंगाड	२०० मि.	१ मि.	राम्रो	
	काठे पुल								
	पक्की पुल								
सडक	कच्ची सडक	मौवा सातनाली सडक	२०६४	मौवा	सातसम्म	२० कि.मि.	६ मी.	राम्रो	
		लामीखाल तलाड	२०७०	लामीखाल	तलार	९ कि.मि.	४ मी.	राम्रो	
		लामीखाल झुंडा	२०७६	लामीखाल	झुंडा	५ कि.मि.	६ मी.	राम्रो	

विवरण	किसिम/ प्रकार	पुल, सडक तथा बाटोको नाम	निर्मित वा मर्मत साल	जोडिने वस्तीहरु		क्षेत्रफल		अवस्था	लाभान्वित जनसंख्या
				देखि	सम्म	लम्बाई	चौडाइ		
		लामीखाल घटलाखोखली	२०७५	लामीखाल	घटलाखोखली	५ कि.मि.	४ मी.	राम्रो	
	ग्राभेल वा कृषि सडक	लामीखाल पातल	२०७०	लामीखाल	पातल	१ कि.मि.	४ मी.	राम्रो	
		लामीखाल ढकैचा	२०७५	लामीखाल	ढकैचा	२.५ कि.मि.	४ मी.	राम्रो	
बाटो	गोरेटे तथा घोडेटो बाटो								
वार्ड नं. ६									
पुल	झोलुङ्गे पुल	जखेडा साइलीगाड पुल	२०६८	गडखेत	जखेडा	१०० मि.	१ मि.	राम्रो	६०
		जाल्कुले साइलीगाड पुल	२०७०	गौताडा	जाल्कुले	९५ मि.	१ मि.	राम्रो	१५५
		भारीशैन तीप साइलीगाड	२०६४	नलतुके	खतेडा	१०५ मि.	१ मि.	राम्रो	२०५
		खोलासेउडी साइलीगाड	२०७१	सिल्ल	आडीखेत	१०६ मि.	१ मि.	राम्रो	१४३
		तर्नाघाट साइलीगाड	२०५८	सिल्ल	थाला	८५ मि.	१ मि.	राम्रो	१५०
		सवखोला साइलीगाड	२०५७	भैंसीखर्क	सवखोला	८५ मि.	१ मि.	राम्रो	१६५
		बविना सेती नदी	२०६२	बविना	बैतडी	१५० मि.	१ मि.	राम्रो	२००

विवरण	किसिम/ प्रकार	पुल, सडक तथा बाटोको नाम	निर्मित वा मर्मत साल	जोडिने वस्तीहरु		क्षेत्रफल		अवस्था	लाभान्वित जनसंख्या
				देखि	सम्म	लम्बाई	चौडाइ		
		नाकरा सेती नदी	२०६३	नाकरा	बैतडी	१५५ मि.	१.५ मि.	राम्रो	६००
	काठे पुल								
	पक्की पुल								
सडक	कच्ची सडक	सवखोला सम्म	निर्माणाधीन						
बाटो	गोरेटे तथा घोडेटो								
वार्ड नं. ७									
पुल	झोलुङ्गे पुल	साइलीगाड सालखेत पुल	२०६७	रेजुला	छपाली	१२० मि.	१ मि.	राम्रो	३०००
		पलेट बगर साँउकी रह पुल	२०७२	दडिमान	सवखोला	१२० मि.	१ मि.	राम्रो	३०००
		गजडा पुल	२०७५	सतला	असुदाला	९० मि.	१ मि.	राम्रो	२५००
	काठे पुल								

विवरण	किसिम/ प्रकार	पुल, सडक तथा बाटोको नाम	निर्मित वा मर्मत साल	जोडिने वस्तीहरु		क्षेत्रफल		अवस्था	लाभान्वित जनसंख्या
				देखि	सम्म	लम्बाई	चौडाइ		
	पक्की पुल								
सडक	कच्ची सडक	दोबाझ छपाली पिपलकोट	२०६२	दोबाझ	छपाली	३० कि.मि.	६ मि.	राम्रो	५०००
		रेजुला गिरीचौका	२०७३	रेजुला	गिरीचौका	८ कि.मि.	४ मि.	राम्रो	४०००
	ग्राभेल वा कृषि सडक								
बाटो	गोरेटे तथा घोडेटो	सेल्ताडा बाटो	२०७४	सेल्तडा बगर	कालिका मन्दिर	३ कि.मि.	१ मि.	राम्रो	२००
		साउकी रह बाटो	२०७४	साउकी रह	दडिमान मन्दिर	३ कि.मि.	१ मि.	राम्रो	२६०
		नारखोला बाटो	२०७४	नारखोला	फुफुर सल्ला	१ कि.मि.	१ मि.	राम्रो	१५०
		दहगाँउ	२०७४	दहगाँउ	कालिका मा.वि.	१ कि.मि.	१ मि.	राम्रो	१७५

स्रोतः गाउँपालिकाका विभिन्न ठाउँमा भएको सरोकारवाला वैठकको छलफलमा आधारित, २०७६

परिच्छेद ७: वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

७.१ सामुदायिक तथा अन्य वन सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिकामा भएका सवै प्रकारका वनहरुको विवरण यस प्रकार रहेको छ :

तालिका ६९ : गाउँपालिकामा भएका सवै प्रकारका वन सम्वन्धी विवरण

वार्ड नं.	वनको नाम	वनको प्रकार	क्षेत्रफल	समेटेको घरपरिवार	मुख्य विरुवाका प्रजातीहरु
१	लामालुम रानीवन सा.व.	सामुदायिक वन	३८ हे.	११०	साल धाया गतडा
	तेडीमाण्डौं सा.व.	सामुदायिक वन	८.६३ हे.	७०	साल धाया गतडा
	भुँवाकोट	सरकारी वन	५० हे. अन्दाजी	२००	बाँझ, उत्तिस, लालीगुँरास, काफल
	अनारी खोला	सरकारी वन	९० हे. अन्दाजी	१५०	बाँझ, लालीगुँरास, काफल, झ्याउ
	अमुन	सरकारी वन	१०० हे.	२००	साल, सल्ला, सिसौं, धाया, अमला, बेल, आँप
	मल्लापानी पश्चिम बाटा	सरकारी वन	८० हे.	१५०	बाँझ, लालीगुँरास, काफल, झ्याउ, सल्ला
२	चिउरी गडो सा.व.	सामुदायिक वन	५२१ हे.	३००	साल, सल्ला, अमला, थाय, गतेडा, खैर, नैर
	अपरसैन सा.व.	सामुदायिक वन	११८ हे.	२००	साल, सल्ला, अमला, थाय, गतेडा, बेल घाँस
	महादेव डाँडा	सरकारी वन	२०० हे.	२५०	बाँज, लालीगुँरास, काफल, सल्ला, झ्याउ
	कारेकोट	सरकारी वन	२०० हे.	१५०	साल, सल्ला, मौवा, अमला, धाय, गतडा, उत्तिस

वार्ड नं.	वनको नाम	वनको प्रकार	क्षेत्रफल	समेटेको घरपरिवार	मुख्य विरुवाका प्रजातीहरु
३	बाइमेलो सा.व.	सामुदायिक वन	१९९.५ हे.	८३	सल्ला, बाँझ, लालीगुँरास
	पारीवन नाझाङ	सामुदायिक वन	५२.२५ हे.	३४	सल्ला, सल्यौता, अमला,
	स्याउलेपारी सा.व.	सामुदायिक वन	५४३ हे.	१९८	सल्ला, अमला, बाँझ, लालीगुँरास
	भातेभिर सा.व.	सामुदायिक वन	९१.४५ हे.	६४	साल, सल्ला,साज, हर्रोबर्रो, पिपल अमला
	सल्लेखान सा.व.	सामुदायिक वन	५५ हे.	७४	सल्ला, साल, अमला, साज
	काने तथा कुचेगडो	सामुदायिक वन	६४ हे.	६०	बाँझ, लालीगुँरास, उत्तिस, झ्याउ
४	भाटको सानाहाल्ने सा.व.	सामुदायिक वन	६४.२५ हे.	१२५	सल्ला, बाँझ, काफल, लालीगुँरास
	देउडुम्रा सा.व.	सामुदायिक वन	१५३.३४ हे.	१०१	साल, सल्ला, हर्रो, अमला, धाय, गतेडा
	ठुलोझाड रानीवन सा.व.	सामुदायिक वन	२७ हे.	७७	बाँझ, सल्ला, लालीगुँरास, काफल
	रानीवन	सरकारी वन	१०५ हे. अन्दाजी	८०	बाँझ, लालीगुँरास, काफल, उत्तिस, सल्ला झ्याउ
	भुँवा रानीवन	सरकारी वन	१५० हे. अन्दाजी	१६०	बाँझ, लालीगुँरास, काफल, उत्तिस, सल्ला, अमला
	महादेव रानीवन, गुडाली वन	सरकारी वन	१३० हे. अन्दाजी	१२५	सल्ला साल बाँझ, उत्तिस, हर्रो अमला गतेडा धाय
	ढाडावन	सरकारी वन	२५ हे.	७७	सल्ला घंगारु किरमडा बाँझ अमला

वार्ड नं.	वनको नाम	वनको प्रकार	क्षेत्रफल	समेटेको घरपरिवार	मुख्य विरुवाका प्रजातीहरु
५	गौजला सा.व.उ.स.	सामुदायिक वन	३५० हे.	१८५	अमला, साल, सल्ला
	कालामाठी आगरकोट	सामुदायिक वन	२८० हे.	१४४	अमला, साल, सल्ला
	समैजी तेडी सा.व.उ.स.	सामुदायिक वन	२८० हे.	१८१	अमला, साल, सल्ला
	सिद्धनाथ सा.व.	सामुदायिक वन	६९ हे.	१००	अमला, साल, सल्ला
	डाँडावन सा.व.	सामुदायिक वन	१३३ हे.	१०३	सल्ला
	देहीडुम्रा सा.व.	सामुदायिक वन	१५३.३४ हे.	१०१	साल, सल्ला
६	जय महादेव पातल	सामुदायिक वन	९६ हे.	६१	बाँझ, काफल, लालीगुँरास, झ्याउ
	नेटेलेक सा.व.	सामुदायिक वन	३५१.९४ हे.	४०२	साल, सल्ला, अमला, खैर, सलौता
	तामागीरी वन	सरकारी वन	२०० हे. (अनुमानित)	२००	बाँझ, लालीगुँरास, काफल
	पाटा वन	सरकारी वन	१८ हे. (अनुमानित)	११५	हर्रो, सल्यौता, साज, साल, बर्रो
७	खाखाया मेलो	सामुदायिक वन	२७ हे	७६	साल, सलौता, धायडा, गतडा, चिउरी, साज
	रानीवन	सामुदायिक वन	१३३.६४ हे.	५७	बाँझ, सल्ला, लालीगुँरास, काफल, झ्याउ
	सल्लेखान सा.व.	सामुदायिक वन	५५ हे.	७४	सल्ला, अमला, घंघारु, उत्तिस

स्रोतः गाउँपालिकाका विभिन्न ठाउँमा भएको सरोकारवाला वैठकको छलफलमा आधारित, २०७६

७.२ नदी तथा जलाधारको विवरण

यस गाउँपालिकाका विभिन्न वार्डका समुदायमा भएका नदी, खोला ताल तलैयाहरुको विवरण यस प्रकार रहेको छ :

तालिका ७० : गाउँपालिकामा भएका नदी ताल आदिको विवरण

वार्ड नं.	विवरण	नाम	उपयोगको विवरण
१	नदी,खोला	ठूलो खोला, पिनारी, बायल, रासनी, रिठागाड	सिचाई, खानेपानी
	ताल, पोखरी	....	
	सिमसार	....	
२	नदी,खोला	खोपडी खोला	सिचाई,
	ताल, पोखरी	प्रेम स्मृती ताल, मौवादह, वजेडी पोखरी	पर्यटन, सिचाईं
	सिमसार		
३	नदी,खोला	साइलीगाड, ऐली खोला, दौड्या खोला, ढाण खोला	सिचाई, खानेपानी
	ताल, पोखरी	वारकाँडा पोखरी, कुकुडा वेत्यखाली, ढाणखोला	सिचाई,
	सिमसार		
४	नदी,खोला	गुडाली गाड, किम्डी खोला, प्याउला खोला, डिग्री	सिचाई, खानेपानी
	ताल, पोखरी	ठूलसैन पोखरी	
	सिमसार		
५	नदी,खोला	सेती नदी, साइलीगाड	सिंचाईं
	ताल, पोखरी	घटालाखिखाली पोखरी, घोडासैन पोखरी, ढकैचा	
	सिमसार		
६	नदी,खोला	सेती नदी, साइलीगाड	सिंचाईं
	ताल, पोखरी	गिरीचौका पोखरी	
	सिमसार		

७	नदी,खोला	साइलीगाड, ठूलोखोला, पातलको खोला	सिंचाई
	ताल, पोखरी		
	सिमसार		

स्रोतः गाउँपालिकाका विभिन्न ठाउँमा भएको सरोकारवाला बैठकको छलफलमा आधारित, २०७६

७.३ दैवि प्रकोप सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिकामा विभिन्न प्रकारका दैविप्रकोप सम्वन्धी विवरणमा खडेरी, आगलागी, पैह्रो, जङ्गली जनावरबाट हुने वालीनालीमा क्षति, आँधि, हुरी, चटयाङ्ग तथा असिना जस्ता प्रकोपको खतरा रहेको भएता पनि गाउँपालिका भर्खर मात्र स्थापना भएको हुँदा त्यस प्रकारका दैवीप्रकोपको वैज्ञानिक तथ्याङ्क राखेको पाइएन ।

७.४ गाउँपालिकामा भएका विभिन्न खानी, खनिज तथा अन्य प्राकृतिक स्रोतको विवरण

यस गाउँपालिकामा भएका विभिन्न खानी, खनिज तथा अन्य प्राकृतिक स्रोतको विवरण यस प्रकार रहेको छ

तालिका ७१: गाउँपालिकामा भएका विभिन्न प्रकारका खानी तथा खनिजको विवरण

वार्ड नं.	खानी वा खनिजको विवरण	पाइने टोल वा समुदाय	हालको अवस्था
१	गिट्टी खानी	थाडियां वन क्षेत्र, भुवाकोट	चालु अवस्थामा
२	गिट्टी खानी	कारियाँ वन क्षेत्र	चालु अवस्थामा
	पत्थर खानी	कोटान्जर वन क्षेत्र	चालु अवस्थामा
३	ढुङ्गा खानी	वन क्षेत्र	चालु अवस्थामा
	बालुवा खानी	जालकुले, आडीगाँउ, भर्रा वन क्षेत्र	चालु अवस्थामा
	कमेरो (चुन)	जालकुले वन क्षेत्र	आधुनिकीकरण गर्नुपर्ने
४	पत्थर खानी	भुवालडया काड, भाटको सा.वनको माछेखोला, देउडुमरा सा.वन मुडाघुच्छा	चालु अवस्थामा
	ढाडेवन गिटी, बालुवा खानी	रोडिडी वन क्षेत्र	खोज गर्न बाँकी
	कमेरो खानी	भुँवा वन क्षेत्र	चालु अवस्था
५	सिलेट खानी	पाली वन क्षेत्र, कालामाठी, गजौला	चालु अवस्था

वार्ड नं.	खानी वा खनिजको विवरण	पाइने टोल वा समुदाय	हालको अवस्था
	जितरा (जाँतो)	पिड, कालामाठी	चालु अवस्था
	बालुवा गिटी	तलारा	चालु अवस्था
	गिटी ढुङ्गा	गजौला, कालामाठी, समैची, तेडी	चालु अवस्था
६	पत्थर खानी	सिल्ल, सवखोला, खतेडा, काँडा, गोगनपोखरी वन क्षेत्र	चालु अवस्थामा
	ढुंगा खानी	सिल्ल, सवखोला, खतेडा, काँडा, गोगनपोखरी वन क्षेत्र	चालु अवस्थामा
	बालुवा, गिटी	सेती नदी, साइलीगाड	चालु अवस्थामा
	चुन खानी	जाल्कुले (नेटेलेक), सवखोला	चालु, आधुनिकीकरण नभएको
७	बालुवा खानी	साइली गाड	चालु अवस्थामा
	गिटी खानी	साइली गाड, खिरा ओरालो दह	चालु अवस्थामा

स्रोतः गाउँपालिकाका विभिन्न ठाउँमा भएको सरोकारवाला बैठकको छलफलमा आधारित, २०७६

परिच्छेद ८ : संस्थागत शुसासन तथा संगठनको विवरण

८.१ सरकारी, गैसस र समुदायमा आधारित संस्था विवरण

८.१.२ राजनितिक दलमा समावेशीताको स्थिति

यस गाउँपालिकामा तत्कालिन ने.क.पा. एमाले, नेपाल कम्यूनिष्ट पार्टि एमाओवादी (हाल दुवै ने.क.पा.) र नेपाली काँग्रेस पार्टिको वाहुल्यता रहेको छ । गाउँपालिका भर्खर मात्र स्थापना भएको हुँदा विभिन्न राजनीतिक दलहरुले आ-आफ्ना पार्टिको विवरण गाउँपालिका तथा वार्डहरुमा दर्ता गराइ सकेको अवस्था छैन ।

८.१.३ गाउँपालिकामा क्रियाशिल गैर सरकारी संस्था

यस गाउँपालिकाका विभिन्न वार्ड र समुदायहरुमा लक्षित गरि कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिरहेका स्थानी, राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय गैह्र सरकारी संस्थाहरुको विवरण यस प्रकार रहेको छ :

तालिका ७२ : गाउँपालिकामा कार्यरत गैह्र सरकारी संघसंस्थाहरुको विवरण

वार्ड नं.	गैह्र सरकारी संस्थाको नाम	ठेगाना	दातृ निकाय	कार्य गर्ने क्षेत्र	काम गर्न शुरु मिति	लाभान्वित घरधुरी	गाउँपालिका सँग सहकार्यको अवस्था
१	सिड नेपाल	दि.सि.न.पा.	वल्ड भिजन	स्वास्थ्य	२०६८	९२७	सहकार्य गरेको
	सि.डि.सि.	दि.सि.न.पा.	वल्ड भिजन	चाइल्ड स्पोर्ससीप	२०६८	९२७	सहकार्य गरेको
	सोर्स नेपाल (सुआहारा)	दि.सि.न.पा.		स्वास्थ्य	२०७३	९२७	सहकार्य गरेको
	जलाधार	दि.सि.न.पा.		खानेपानी, सिचाईं	२०७३	९२७	सहकार्य गरेको
	बहुक्षेत्रीय पोषण	दि.सि.न.पा.		स्वास्थ्य	२०७४	९२७	सहकार्य गरेको
	आर.डि.एस.सि.	दि.सि.न.पा.		स्वास्थ्य	२०७२	९२७	सहकार्य गरेको
२	आर भि डब्लु आर एम भि	आदर्शमा कार्यरत	ग्रामीण जलस्रोत परियोजना	आदर्श भरि लागु	२०७३	आदर्श सबैमा	सहकार्य गरेको
	सिड नेपाल	दि.सि.न.पा. सिलगढी	वल्ड भिजन	आदर्श २ मा	२०७० देखि	८१५	सहकार्य गरेको

वार्ड नं.	गैह्र सरकारी संस्थाको नाम	ठेगाना	दातृ निकाय	कार्य गर्ने क्षेत्र	काम गर्न शुरु मिति	लाभान्वित घरधुरी	गाउँपालिका सँग सहकार्यको अवस्था
	सि.डि.सि.	दि.सि.न.पा. सिलगढी	शिक्षा सम्बन्धी	आदर्श २ मा	२०७० देखि	८१५	सहकार्य गरेको
	सुआहारा	सिलगढी	पोषण सम्बन्धी	आदर्श २ मा	२०७३ देखि	८१५	सहकार्य गरेको
३	सि.डि.सि.	दि.सि.न.पा.	वल्ड भिजन	शिक्षा, स्वास्थ्य, बालबालिका	२०७२	६७० (वार्डका सबै बस्ती)	सहकार्य गरेको
	सिड नेपाल	दि.सि.न.पा.	वल्ड भिजन	शिक्षा, स्वास्थ्य	२०७०	६७० (वार्डका सबै बस्ती)	सहकार्य गरेको
	सुआहारा	दि.सि.न.पा.	युएसएआइडी	पोषण	२०७२	६७० (वार्डका सबै बस्ती)	सहकार्य गरेको
	आर भि डब्लु आर एम भि	दि.सि.न.पा.	फिन्ल्याण्ड	खानेपानी	२०७०	६७० (वार्डका सबै बस्ती)	सहकार्य गरेको
	जलाधार	दि.सि.न.पा.	ए.डि.वि.	खानेपानी	२०७२	६७० (वार्डका सबै बस्ती)	सहकार्य गरेको

वार्ड नं.	गैह्र सरकारी संस्थाको नाम	ठेगाना	दातृ निकाय	कार्य गर्ने क्षेत्र	काम गर्न शुरु मिति	लाभान्वित घरधुरी	गाउँपालिका सँग सहकार्यको अवस्था
४	वल्ड भिजन						
	आर भि डब्लु आर एम भि	दि.सि.न.पा.	फिन्ल्याण्ड	खानेपानी	२०७०	६७० (वार्डका सबै बस्ती)	सहकार्य गरेको
	सिड नेपाल	दि.सि.न.पा.	वल्ड भिजन	शिक्षा, स्वास्थ्य	२०७०	६७० (वार्डका सबै बस्ती)	सहकार्य गरेको
	सुआहारा	दि.सि.न.पा.	युएसएआइडी	पोषण	२०७२	६७० (वार्डका सबै बस्ती)	सहकार्य गरेको
	सि.डि.सि.	दि.सि.न.पा.	वल्ड भिजन	शिक्षा, स्वास्थ्य, बालबालिका	२०७२	६७० (वार्डका सबै बस्ती)	सहकार्य गरेको
५	जलाधार	दि.सि.न.पा.	ए.डि.वि.	यस वडाका सबै बस्ती	२०७३	७००	सहकार्य गरेको
	सि.डि.सि.	दि.सि.न.पा.	वल्ड भिजन	यस वडाका सबै बस्ती	२०७२	७००	सहकार्य गरेको
	सिड नेपाल	दि.सि.न.पा.	वल्ड भिजन	यस वडाका सबै बस्ती	२०७३	७००	सहकार्य गरेको
	सुआहारा	दि.सि.न.पा.	यु एस ए	यस वडाका सबै	२०७२	७००	सहकार्य गरेको

वार्ड नं.	गैह्र सरकारी संस्थाको नाम	ठेगाना	दातृ निकाय	कार्य गर्ने क्षेत्र	काम गर्न शुरु मिति	लाभान्वित घरधुरी	गाउँपालिका सँग सहकार्यको अवस्था
			आई डि	बस्ती			
६	सिड नेपाल, डोटी	दि.सि.न.पा.	यु एस ए आइ डि	वडा नं. ६ का सबै बस्तीमा	२०७०	७७२	सहकार्य गरिएको
	सोर्स नेपाल	दि.सि.न.पा.	वल्ड भिजन	वडा नं. ६ का सबै बस्तीमा	२०७४	७७२	सहकार्य गरिएको
	जलाधार	दि.सि.न.पा.	ए डि वि	वडा नं. ६ का सबै बस्तीमा	२०७३	७७२	सहकार्य गरिएको
७	सिड नेपाल	दि.सि.न.पा.	वल्ड भिजन	स्वास्थ्य	२०७४	५५०	सहकार्य गरिएको
	सि.डि.सि.	दि.सि.न.पा.	वल्ड भिजन	शिक्षा	२०७४	५५०	सहकार्य गरिएको
	सुआहारा	दि.सि.न.पा.	यु एस ए आइ डि	स्वास्थ्य, पोषण	२०७४	५५०	सहकार्य गरिएको

स्रोतः गाउँपालिकाका विभिन्न ठाउँमा भएको सरोकारवाला वैठकको छलफलमा आधारित, २०७६

८.१.४ समुदायमा आधारित संस्था

यस गाउँपालिकामा स्थापना भइ सक्रिय रहेका आमा समूह, महिला समूह, कृषक समूह, बाल क्लव, युवा क्लवहरुको विवरण यस प्रकार रहेको छ :

तालिका ७३ : गाउँपालिकामा भएका सामुदियक समूह वा संस्थाहरुको विवरण

वार्ड नं.	समूहको नाम	ठेगाना	स्थापना मिति	दर्ता विवरण	सदस्य संख्या		
					महिला	पुरुष	जम्मा
१	नव कोपिला बाल	आदर्श १ बाँझ	०७२	वडा कार्यालय	७	४	११

वार्ड नं.	समूहको नाम	ठेगाना	स्थापना मिति	दर्ता विवरण	सदस्य संख्या		
					महिला	पुरुष	जम्मा
	क्लब	ककानी					
	राधाकृष्ण आमा समुह	१ थाडिङ्या		स्वास्थ्य चौकी	२१		२१
	भैरव आमा समुह	१ सिराकाला			२३		२३
	लालीगुँरास आ.स.	१ मुनेकोट			२७		२७
	सरस्वती आ.स.	१ सिराकाला			१५		१५
	जनजागरण आ.स.	१ सतालगाँउ			३०		३०
	पुस्पाञ्जली आ.स.	१ बाहुन टाक			२७		२७
	हरियाली आ.स.	१ मेलगाँउ			२३		२३
	प्रगतिशील आ.स.	१ सालगाँउ			२७		२७
	आजीवन आ.स.	१ पायल			२५		२५
	महिला एकता आ.स.	१ डुम्राकोट			१५		१५
	तेडी आमा समुह	१ सडाईल			१६		१६
२	नमादेव स्वास्थ्य आमा समुह	आदर्श २ भारिकोट	२०६०	मौवा नगरदह स्वास्थ्य चौकी	२०		२०
	भवानी आमा समुह	आदर्श २ भारिकोट	२०६०	मौवा नगरदह स्वास्थ्य चौकी	२५		२५
	सेलतडा स्वास्थ्य आ.स.	आदर्श २ साउदकाँडा	२०६०	मौवा नगरदह स्वास्थ्य चौकी	२७		२७
	नमादेव स्वास्थ्य आमा समुह	आदर्श २ बावनकाँडा	२०६०	मौवा नगरदह स्वास्थ्य चौकी	३०		३०

वार्ड नं.	समूहको नाम	ठेगाना	स्थापना मिति	दर्ता विवरण	सदस्य संख्या		
					महिला	पुरुष	जम्मा
	तेडी स्वास्थ्य आ.स.	आदर्श २ कोटान्जर	२०६०	मौवा नगरदह स्वास्थ्य चौकी	३५		३५
	कालिका स्वास्थ्य आ.स.	आदर्श २ कोटान्जर	२०६०	मौवा नगरदह स्वास्थ्य चौकी	२६		२६
	नमादेव स्वास्थ्य आमा समुह	आदर्श २ मौवा	२०६०	मौवा नगरदह स्वास्थ्य चौकी	२७		२७
	भैरवभवानी स्वास्थ्य आ.स.	आदर्श २ मौवा	२०६०	मौवा नगरदह स्वास्थ्य चौकी	२५		२५
	नमादेव स्वास्थ्य आमा समुह	आदर्श २ दुगराला	२०६०	मौवा नगरदह स्वास्थ्य चौकी	२०		२०
	कालिका आ.स.	आदर्श २ मौवा	२०६०	मौवा नगरदह स्वास्थ्य चौकी	२१		२१
	सेलतडा आ.स.	आदर्श २ कारियाँ	२०६०	मौवा नगरदह स्वास्थ्य चौकी	३०		३०
३	नमादेव बाल क्लब	आदर्श ३ नुवाकोट	२०७५	वडा कार्यालय	३	४	७
	लक्ष्मी बाल क्लब	आदर्श ३ नुवाकोट	२०७५	वडा कार्यालय	४	३	७
	फुलबारी बाल क्लब	आदर्श ३ ऐली	२०७५	वडा कार्यालय	२	५	७
	भैरव बाल क्लब	आदर्श ३ काँडी	२०७५	वडा कार्यालय	३	६	९
	दुर्गा देवी बाल क्लब	आदर्श ३ आड	२०७५	वडा कार्यालय	४	३	७
	सगरमाथा बाल क्लब	आदर्श ३ आगर	२०७५	वडा कार्यालय	३	४	७

वार्ड नं.	समूहको नाम	ठेगाना	स्थापना मिति	दर्ता विवरण	सदस्य संख्या		
					महिला	पुरुष	जम्मा
	झुँडा बाल क्लब	आदर्श ३ झुँडा	२०७५	वडा कार्यालय	४	३	७
	हरियाली आमा समुह	आदर्श ३ काँडी	२०७२	सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई केन्द्र	३०		३०
	भगवती आमा समुह	आदर्श ३ आड	२०७२	सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई केन्द्र	१५		१५
	भगवती आमा समुह	आदर्श ३ आगर	२०७२	सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई केन्द्र	१५		१५
	कोट भैरव आमा समुह	आदर्श ३ झुँडा	२०७२	सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई केन्द्र	१५		१५
४	पिपल चौतारी आमा समुह	४ डाँडागाउ हिन्नेकाँडा	२०६०	स्वास्थ्य चौकी	१५		१५
	निङलाशैनी आमा समुह	४ डाँडागाउ हिन्नेकाँडा	२०६०	स्वास्थ्य चौकी	३०		३०
	हजारी आमा समुह	४ गैरीगाउ	२०६०	स्वास्थ्य चौकी	२०		२०
	सरस्वती आमा समुह	४ गैरीगाउ	२०६०	स्वास्थ्य चौकी	२०		२०
	कालिका आमा समुह	४ भुँवा	२०६०	स्वास्थ्य चौकी	३५		३५
	तेडी दुर्गा आमा समुह	४ भुँवा	२०६०	स्वास्थ्य चौकी	३२		३२

वार्ड नं.	समूहको नाम	ठेगाना	स्थापना मिति	दर्ता विवरण	सदस्य संख्या		
					महिला	पुरुष	जम्मा
	लालीगुँरास आमा समुह	४ पछेरीगाँउ	२०६०	स्वास्थ्य चौकी	३०		३०
	दुर्गा देवी आमा समुह	४ देही	२०६०	स्वास्थ्य चौकी	२५		२५
	सुर्यमुखी आमा समुह	४ रोडिङ्गी	२०६०	स्वास्थ्य चौकी	३०		३०
	आदर्श आमा समुह	४ डोकट	२०६०	स्वास्थ्य चौकी	२५		२५
	वडा बाल क्लब सञ्जाल	४ देहीमाण्डौं	२०७५	वडा कार्यालय	५	४	९
५	प्रगतिशिल बाल सञ्जाल	आदर्श ५ लामीखाल	२०७६	वडा कार्यालय	३	८	११
६	भवानी बाल क्लब	आदर्श ६					
	मष्टा कपिलास स्वा.आ. स.	आदर्श ६ ढाँटवाडा		स्वास्थ्य सेवा केन्द्र ६, गिरीचौका	१७		१७
	हरियाली स्वा.आ.स.	आदर्श ६ काँडा		स्वास्थ्य सेवा केन्द्र ६, गिरीचौका	३०		३०
	भगवती स्वा.आ.स.	आदर्श ६ बविना		स्वास्थ्य सेवा केन्द्र ६, गिरीचौका	३५		३५
	लक्ष्मी स्वा.आ.स.	आदर्श ६ खतेडा		स्वास्थ्य सेवा केन्द्र ६, गिरीचौका	२५		२५
	जानकी स्वा.आ.स.	आदर्श ६ खतेडा		स्वास्थ्य सेवा केन्द्र ६, गिरीचौका	३५		३५
	उजेलो स्वा.आ.स.	आदर्श ६ टोटपीला		स्वास्थ्य सेवा केन्द्र ६, गिरीचौका	२०		२०

वार्ड नं.	समूहको नाम	ठेगाना	स्थापना मिति	दर्ता विवरण	सदस्य संख्या		
					महिला	पुरुष	जम्मा
	लक्ष्मी स्वा.आ.स.	आदर्श ६ सिल्ल		स्वास्थ्य सेवा केन्द्र ६, गिरीचौका	३०		३०
७	भवानी बाल क्लब	७ रेजुला	२०७६	वडा कार्यालयबाट संचालित	७	८	१५
	लगनशील बाल क्लब	७ सातला	२०७६		६	७	१३
	वडा स्तरिय बाल सन्जाल	७ वडा कार्यालय	२०७६		५	११	१६
	भवानी बाल क्लब	७ दडिमाना	२०७६		६	९	१५

स्रोतः गाउँपालिकाका विभिन्न ठाउँमा भएको सरोकारवाला बैठकको छलफलमा आधारित, २०७६

८.२ गाउँपालिकाले हाल सम्म पारित गरेका ऐन, नीति नियम तथा नियमावलीहरु

यस गाउँपालिले हाल सम्म तपसिल बमोजिमका ऐन, नीति नियम तथा नियमावलीहरु तयार गरि पास गरेको छ :

- आदर्श गाउँकार्यपालिका अपाङ्गता भएका व्यक्तिको परिचयपत्र वितरण कार्यविधि २०७५
- आदर्श गाउँकार्यपालिका आर्थिक ऐन २०७५
- आदर्श गाउँकार्यपालिका स्थानीय तहको उपभोक्ता समिति गठन परिचालन तथा व्यवस्थापन सम्वन्धी कार्यविधि २०७५
- आदर्श गाउँकार्यपालिका घ वर्गको निर्माण व्यवसायीको लागि कार्यविधि
- आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०७५
- आर्थिक विधेयक ०७५/०७६

अनुसूची १ गाउँपालिकाको संगठनात्मक चार्ट

गाउँपालिकाद्वारा पारित गरिएको सङ्गठनात्मक चार्ट

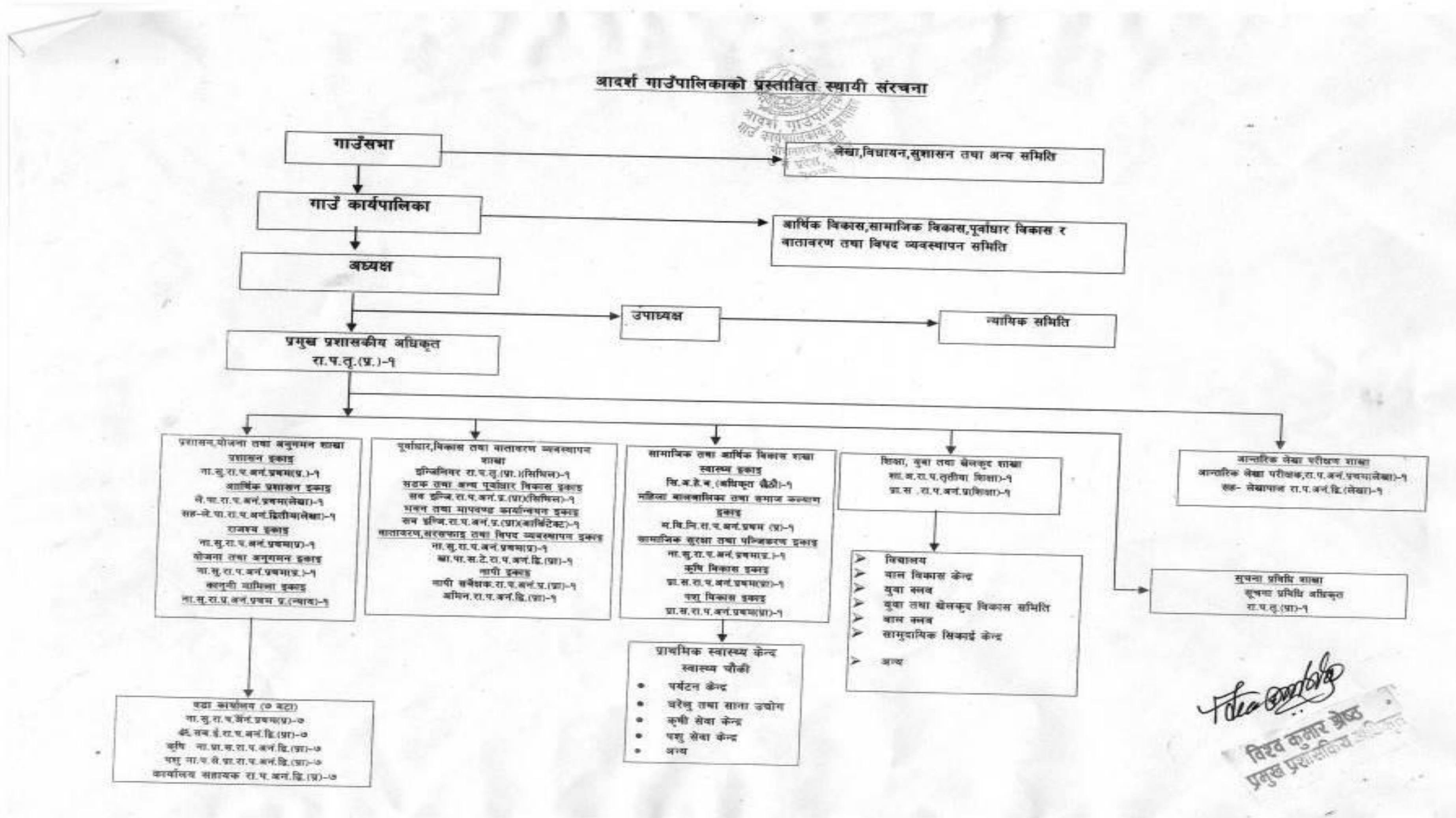

अनुसुची २ : गाउँपालिकाका वर्तमान पदाधिकारीहरुको क्रमागत चार्ट

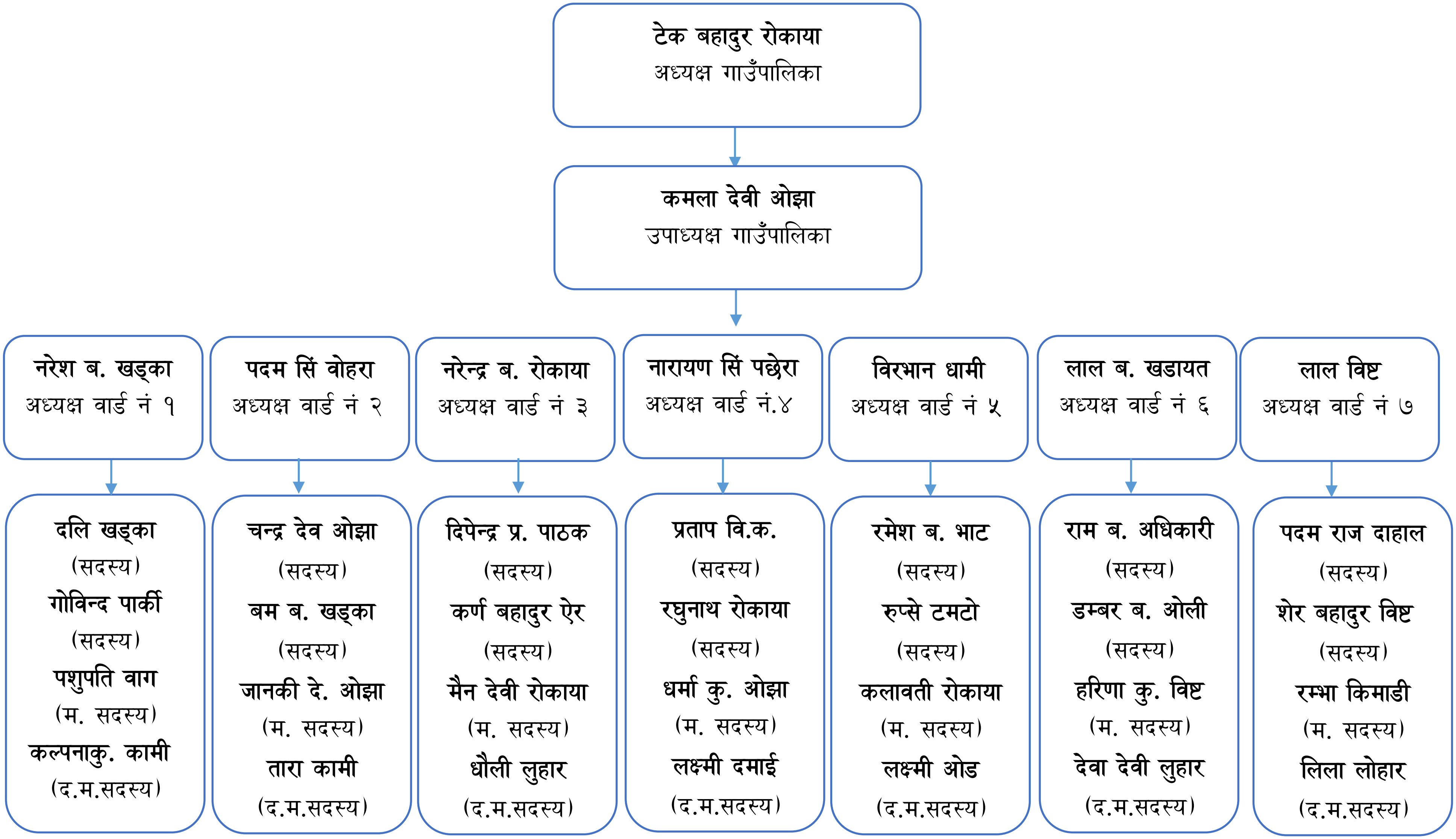

अनुसुची ३ : स्थानीय निर्वाचनमा विजयी पदाधिकारी तथा प्रमुख प्रतिपक्षि दलले प्राप्त गरेको मत

स्थानीय तहको निर्वाचनमा विजयी तथा प्रमुख प्रतिद्वन्दी उम्मेद्वारको प्राप्त मत परिणाम

पद : गाउँपालिका अध्यक्ष			
विजयी		प्रमुख प्रतिद्वन्दी	
नाम	टेक बहादुर रोकाया	नाम	लक्ष्मण बहादुर सिंह
प्राप्त मत	३५३५	प्राप्त मत	२७०६
राजनीतिक दलको नाम	साविक नेकपा एमाले	राजनीतिक दलको नाम	नेपाली काँग्रेस

पद : गाउँपालिका उपाध्यक्ष			
विजयी		प्रमुख प्रतिद्वन्दी	
नाम	कमला देवी ओझा	नाम	कृष्णा ओझा
प्राप्त मत	३५३७	प्राप्त मत	२६४२
राजनीतिक दलको नाम	साविक नेकपा एमाले	राजनीतिक दलको नाम	नेपाली काँग्रेस

वार्ड नं. १

पद : वडा अध्यक्ष			
विजयी		प्रमुख प्रतिद्वन्दी	
नाम	नरेश बहादुर खड्का	नाम	भरत बहादुर खड्का
प्राप्त मत	५६७	प्राप्त मत	४५४
राजनीतिक दलको नाम	साविक नेकपा एमाले	राजनीतिक दलको नाम	नेपाली काँग्रेस

पद : सदस्य			
विजयी		प्रमुख प्रतिद्धन्दी	
नाम	दलि खड्का	नाम	नर बहादुर खड्का
प्राप्त मत	५४६	प्राप्त मत	४६१
राजनीतिक दलको नाम	साविक नेकपा एमाले	राजनीतिक दलको नाम	नेपाली कांँग्रेस

पद : सदस्य			
विजयी		प्रमुख प्रतिद्धन्दी	
नाम	गोविन्द पार्की	नाम	रविन्द्र बहादुर खड्का
प्राप्त मत	५८०	प्राप्त मत	४५८
राजनीतिक दलको नाम	साविक नेकपा एमाले	राजनीतिक दलको नाम	नेपाली कांँग्रेस

पद : महिला सदस्य			
विजयी		प्रमुख प्रतिद्धन्दी	
नाम	पशुपति वाग	नाम	झुमा देवी वाग
प्राप्त मत	५७८	प्राप्त मत	४५७
राजनीतिक दलको नाम	साविक नेकपा एमाले	राजनीतिक दलको नाम	नेपाली कांँग्रेस

पद : दलित महिला सदस्य			
विजयी		प्रमुख प्रतिद्धन्दी	
नाम	कल्पना कुमारी कामी	नाम	भगवती दमाई
प्राप्त मत	५८८	प्राप्त मत	४३३
राजनीतिक दलको नाम	साविक नेकपा एमाले	राजनीतिक दलको नाम	नेपाली कांँग्रेस

वार्ड नं. २

पद : वडा अध्यक्ष			
विजयी		प्रमुख प्रतिद्वन्दी	
नाम	पदम सिं वोहरा	नाम	महादेव साउद
प्राप्त मत	५०२	प्राप्त मत	३७५
राजनीतिक दलको नाम	साविक नेकपा एमाले	राजनीतिक दलको नाम	नेपाली काँग्रेस

पद : सदस्य			
विजयी		प्रमुख प्रतिद्वन्दी	
नाम	चन्द्र देव ओझा	नाम	हरि प्रसाद ओझा
प्राप्त मत	५१२	प्राप्त मत	४३९
राजनीतिक दलको नाम	साविक नेकपा एमाले	राजनीतिक दलको नाम	नेपाली काँग्रेस

पद : सदस्य			
विजयी		प्रमुख प्रतिद्वन्दी	
नाम	बम बहादुर खड्का	नाम	राम बहादुर वोहरा
प्राप्त मत	४५८	प्राप्त मत	४०१
राजनीतिक दलको नाम	साविक नेकपा एमाले	राजनीतिक दलको नाम	नेपाली काँग्रेस

पद : महिला सदस्य			
विजयी		प्रमुख प्रतिद्वन्दी	
नाम	जानकी देवी ओझा	नाम	ललिता कुँवर (थापा)
प्राप्त मत	५२५	प्राप्त मत	३७६
राजनीतिक दलको नाम	साविक नेकपा एमाले	राजनीतिक दलको नाम	नेपाली काँग्रेस

पद : दलित महिला सदस्य			
विजयी		प्रमुख प्रतिद्धन्दी	
नाम	तारा कामी	नाम	लाली दमाई
प्राप्त मत	५४२	प्राप्त मत	३८१
राजनीतिक दलको नाम	साविक नेकपा एमाले	राजनीतिक दलको नाम	नेपाली काँग्रेस

वार्ड नं. ३

पद : वडा अध्यक्ष			
विजयी		प्रमुख प्रतिद्धन्दी	
नाम	नरेन्द्र बहादुर रोकाया	नाम	कृष्णा बहादुर रोकाया
प्राप्त मत	५५०	प्राप्त मत	३५०
राजनीतिक दलको नाम	साविक नेकपा एमाले	राजनीतिक दलको नाम	नेपाली काँग्रेस

पद : सदस्य			
विजयी		प्रमुख प्रतिद्धन्दी	
नाम	दिपेन्द्र प्रसाद पाठक	नाम	खलुवा कामी
प्राप्त मत	५६८	प्राप्त मत	३४०
राजनीतिक दलको नाम	साविक नेकपा एमाले	राजनीतिक दलको नाम	नेपाली काँग्रेस

पद : सदस्य			
विजयी		प्रमुख प्रतिद्धन्दी	
नाम	कर्ण बहादुर ऐर	नाम	उमेश राज भट्ट
प्राप्त मत	५२७	प्राप्त मत	३२१
राजनीतिक दलको नाम	साविक नेकपा एमाले	राजनीतिक दलको नाम	नेपाली काँग्रेस

पद : महिला सदस्य			
विजयी		प्रमुख प्रतिद्वन्दी	
नाम	मैन देवी रोकाया	नाम	वासु कुमारी जोशी भट्ट
प्राप्त मत	५६३	प्राप्त मत	३२९
राजनीतिक दलको नाम	साविक नेकपा एमाले	राजनीतिक दलको नाम	नेपाली काँग्रेस

पद : दलित महिला सदस्य			
विजयी		प्रमुख प्रतिद्वन्दी	
नाम	धौली लुहार	नाम	तारा चनारा
प्राप्त मत	५५८	प्राप्त मत	३३२
राजनीतिक दलको नाम	साविक नेकपा एमाले	राजनीतिक दलको नाम	नेपाली काँग्रेस

वार्ड नं. ४

पद : वडा अध्यक्ष			
विजयी		प्रमुख प्रतिद्वन्दी	
नाम	नारायण सिं पछेरा	नाम	दिल बहादुर विष्ट
प्राप्त मत	५७५	प्राप्त मत	३३०
राजनीतिक दलको नाम	नेपाली काँग्रेस	राजनीतिक दलको नाम	साविक नेकपा एमाले

पद : सदस्य			
विजयी		प्रमुख प्रतिद्वन्दी	
नाम	प्रताप वि.क.	नाम	भिम राज भट्ट
प्राप्त मत	५६२	प्राप्त मत	३४१
राजनीतिक दलको नाम	नेपाली काँग्रेस	राजनीतिक दलको नाम	साविक नेकपा एमाले

पद : सदस्य			
विजयी		प्रमुख प्रतिद्वन्दी	
नाम	रघुनाथ रोकाया	नाम	लाल बहादुर विष्ट
प्राप्त मत	५४७	प्राप्त मत	३३७
राजनीतिक दलको नाम	नेपाली काँग्रेस	राजनीतिक दलको नाम	साविक नेकपा एमाले

पद : महिला सदस्य			
विजयी		प्रमुख प्रतिद्वन्दी	
नाम	धर्मा कुमारी ओझा	नाम	केशु देवी रोकाया
प्राप्त मत	५८३	प्राप्त मत	३२१
राजनीतिक दलको नाम	नेपाली काँग्रेस	राजनीतिक दलको नाम	साविक नेकपा एमाले

पद : दलित महिला सदस्य			
विजयी		प्रमुख प्रतिद्वन्दी	
नाम	लक्ष्मी दमाई	नाम	मन्धरी कामी
प्राप्त मत	५७९	प्राप्त मत	३२२
राजनीतिक दलको नाम	नेपाली काँग्रेस	राजनीतिक दलको नाम	साविक नेकपा एमाले

वार्ड नं. ५

पद : वडा अध्यक्ष			
विजयी		प्रमुख प्रतिद्वन्दी	
नाम	विरभान धामी	नाम	नर बहादुर धामी
प्राप्त मत	५०१	प्राप्त मत	३८६
राजनीतिक दलको नाम	साविक नेकपा एमाले	राजनीतिक दलको नाम	नेपाली काँग्रेस

पद : सदस्य			
विजयी		प्रमुख प्रतिद्वन्दी	
नाम	रमेश बहादुर भाट	नाम	उदै सिं रोकाया
प्राप्त मत	५१२	प्राप्त मत	३८२
राजनीतिक दलको नाम	साविक नेकपा एमाले	राजनीतिक दलको नाम	नेपाली काँग्रेस

पद : सदस्य			
विजयी		प्रमुख प्रतिद्वन्दी	
नाम	रुप्से टमटो	नाम	दयन्ती कुमारी सिंह
प्राप्त मत	४७७	प्राप्त मत	३७९
राजनीतिक दलको नाम	साविक नेकपा एमाले	राजनीतिक दलको नाम	नेपाली काँग्रेस

पद : महिला सदस्य			
विजयी		प्रमुख प्रतिद्वन्दी	
नाम	कलावती रोकाया	नाम	निर्मला देवी रोकाया
प्राप्त मत	५१२	प्राप्त मत	४०८
राजनीतिक दलको नाम	साविक नेकपा एमाले	राजनीतिक दलको नाम	नेपाली काँग्रेस

पद : दलित महिला सदस्य			
विजयी		प्रमुख प्रतिद्वन्दी	
नाम	लक्ष्मी ओड	नाम	सुन्तला ओड
प्राप्त मत	५१४	प्राप्त मत	३९६
राजनीतिक दलको नाम	साविक नेकपा एमाले	राजनीतिक दलको नाम	नेपाली काँग्रेस

वार्ड नं. ६

पद : वडा अध्यक्ष			
विजयी		प्रमुख प्रतिद्वन्दी	
नाम	लाल बहादुर खडायत	नाम	इन्द्र बहादुर बोहरा
प्राप्त मत	५८२	प्राप्त मत	५३५
राजनीतिक दलको नाम	साविक नेकपा एमाले	राजनीतिक दलको नाम	नेपाली काँग्रेस

पद : सदस्य			
विजयी		प्रमुख प्रतिद्वन्दी	
नाम	राम बहादुर अधिकारी	नाम	माने दमाई
प्राप्त मत	५३१	प्राप्त मत	५१२
राजनीतिक दलको नाम	नेपाली काँग्रेस	राजनीतिक दलको नाम	साविक नेकपा एमाले

पद : सदस्य			
विजयी		प्रमुख प्रतिद्वन्दी	
नाम	डम्बर बहादुर ओली	नाम	सकरे मिजाल
प्राप्त मत	५७३	प्राप्त मत	५२१
राजनीतिक दलको नाम	साविक नेकपा एमाले	राजनीतिक दलको नाम	नेपाली काँग्रेस

पद : महिला सदस्य			
विजयी		प्रमुख प्रतिद्वन्दी	
नाम	हरिणा कुमारी विष्ट वोहरा	नाम	खन्जरी देवी ढोली
प्राप्त मत	५९२	प्राप्त मत	५१७
राजनीतिक दलको नाम	साविक नेकपा एमाले	राजनीतिक दलको नाम	नेपाली काँग्रेस

पद : दलित महिला सदस्य			
विजयी		प्रमुख प्रतिद्धन्दी	
नाम	देवा देवी लुहार	नाम	निर्मला देवी सिलाल
प्राप्त मत	५७१	प्राप्त मत	५३८
राजनीतिक दलको नाम	साविक नेकपा एमाले	राजनीतिक दलको नाम	नेपाली काँग्रेस

वार्ड नं. ७

पद : वडा अध्यक्ष			
विजयी		प्रमुख प्रतिद्धन्दी	
नाम	लाल विष्ट	नाम	लाल बहादुर विष्ट
प्राप्त मत	३५५	प्राप्त मत	२१५
राजनीतिक दलको नाम	साविक नेकपा एमाले	राजनीतिक दलको नाम	नेपाली काँग्रेस

पद : सदस्य			
विजयी		प्रमुख प्रतिद्धन्दी	
नाम	पदम राज दाहाल	नाम	टिकादत्त दाहाल
प्राप्त मत	३५९	प्राप्त मत	१९५
राजनीतिक दलको नाम	साविक नेकपा एमाले	राजनीतिक दलको नाम	नेपाली काँग्रेस

पद : सदस्य			
विजयी		प्रमुख प्रतिद्धन्दी	
नाम	शेर बहादुर विष्ट	नाम	डम्बर बहादुर वाग
प्राप्त मत	३४६	प्राप्त मत	२०९
राजनीतिक दलको नाम	साविक नेकपा एमाले	राजनीतिक दलको नाम	नेपाली काँग्रेस

पद : महिला सदस्य			
विजयी		प्रमुख प्रतिद्धन्दी	
नाम	रम्भा किमाडी	नाम	जगु दडिमानी
प्राप्त मत	३५२	प्राप्त मत	२०३
राजनीतिक दलको नाम	साविक नेकपा एमाले	राजनीतिक दलको नाम	नेपाली काँग्रेस

पद : दलित महिला सदस्य			
विजयी		प्रमुख प्रतिद्धन्दी	
नाम	लिला लोहार	नाम	ललिता वि.क.
प्राप्त मत	३४४	प्राप्त मत	२२१
राजनीतिक दलको नाम	साविक नेकपा एमाले	राजनीतिक दलको नाम	नेपाली काँग्रेस